

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 26 maja 2023 r.

Poz. 3640

UCHWAŁA NR LXX/502/23 RADY MIEJSKIEJ W PONIATOWEJ

z dnia 28 kwietnia 2023 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poniatowa

Na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) w związku z art. 8 ust. 1, art. 9 ust. 2, art. 10 ust. 2, art. 11 ust. 4, ust. 5 pkt 1 i art. 13 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.), na wniosek Burmistrza Poniatowej, Rada Miejska w Poniatowej uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Na obszarze Gminy Poniatowa wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na podstawie „Diagnozy służącej delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poniatowa”, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Obszar zdegradowany składa się z 5 podobszarów i obejmuje:

- 1) podobszar I: Kowala Pierwsza i Kowala Druga,
- 2) podobszar II: Niezabitów i Kocianów,
- 3) podobszar III: Szczuczki Kolonia,
- 4) podobszar IV: Tysiąclecia, Nowe Miasto, Stare Miasto, Młynki,
- 5) podobszar V: Poniatowa (wieś), Poniatowa Kolonia (1 i 2).

3. Granice wyznaczonego obszaru zdegradowanego przedstawia mapa, stanowiąca załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

4. Obszar rewitalizacji składa się z 2 podobszarów i obejmuje:

- 1) podobszar I: Niezabitów o powierzchni 7,4 km²,
- 2) podobszar II: Stare Miasto (ul. Fabryczna, ul. 11 Listopada, ul. Kolejowa, ul. Przemysłowa i ul. Modrzewiowa) o powierzchni 7,3 km².

5. Granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji przedstawia mapa, stanowiąca załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 2. Ustanawia się na rzecz gminy prawo pierwokupu wszystkich nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji.

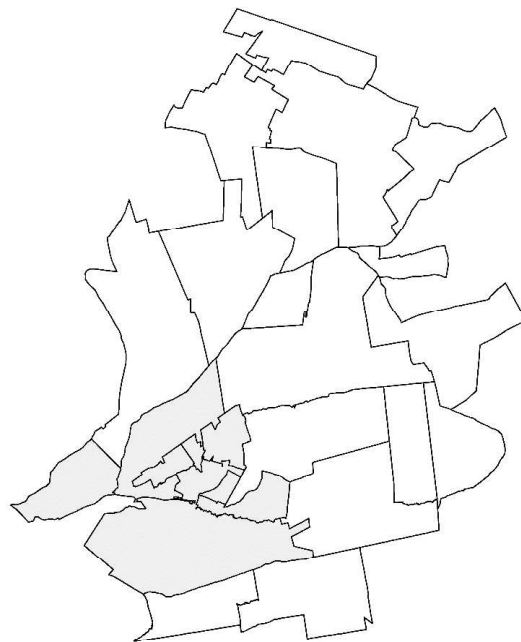
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Poniatowej.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Poniatowej

Ewa Baranowska

Załącznik nr 1 do uchwały LXX/502/23
Rady Miejskiej w Poniatowej
Z dnia 28 kwietnia 2023 r.

Diagnoza

służąca delimitacji obszaru
zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
w Gminie Poniatowa

Opracowanie pn. „Diagnoza służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poniatowa” zostało przygotowane przez firmę EuroCompass Sp. z o.o. na podstawie umowy z dnia 28.06.2022 r.

KOORDYNACJA PRAC NAD DOKUMENTEM:

Burmistrz Poniatowej	Paweł Karczmarczyk
Sekretarz Gminy	Dominik Molesta

OPRACOWANIE I REDAKCJA DOKUMENTU:

	Urząd Miejski w Poniatowej Zespół roboczy ds. rewitalizacji	Marzena Wójtowicz Aneta Mazur Adrianna Koniak Monika Młyniec Justyna Kuś Agnieszka Pyda Sergiusz Hacia Monika Pluta
	EuroCompass Sp. z o.o. Zespół ekspercki	Ryszard Boguszewski Karolina Szeląg Karolina Stasiak

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP.....	4
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY PONIATOWA	5
2.1. Położenie administracyjne.....	5
2.2. Rys historyczny	6
2.3. Sfera społeczna.....	7
2.4. Sfera gospodarcza.....	11
2.5. Sfera środowiskowa	11
2.6. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	13
2.7. Sfera techniczna	15
3. METODOLOGIA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI.....	18
3.1. Wyznaczenie jednostek pomocniczych niezbędnych do analiz	18
3.2. Metody wykorzystane do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	21
3.3. Metodyka wyliczania wskaźników.....	25
3.4. Sposób delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	30
3.5. Partycypacja społeczna.....	30
4. ANALIZA WIELOKRYTERIALNA (WSKAŹNIKOWA).....	31
4.1. Prezentacja wskaźników wybranych do delimitacji	32
4.2. Wyniki analizy wielokryterialnej	64
5. ANALIZA JAKOŚCIOWA	73
5.1. Ankietyzacja	73
5.2. Indywidualny wywiad pogłębiony	86
5.3. Wyniki analizy jakościowej	92
6. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	94
7. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI.....	101
8. SPIS MAP, TABEL, WYKRESÓW I FOTOGRAFII	110

1. WSTĘP

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone w sposób zaplanowany na podstawie programu rewitalizacji. Jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez jego interesariuszy, w tym przede wszystkim we współpracy ze społecznością lokalną.

Diagnoza służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poniatowa stanowi szczegółową analizę czynników społeczno-gospodarczo-przestrzenno-środowiskowych, które mają wpływ na wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poniatowa. Opracowanie tego dokumentu to niezbędny etap na drodze do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji, stanowiącego podstawę działań naprawczych w obszarach dotkniętych deficytami społecznymi. Niniejszy dokument jest zgodny z wymogami zawartymi w Ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 485.), zwanej dalej Ustawą o rewitalizacji.

W Ustawie o rewitalizacji wyjaśnione zostały następujące definicje:

- **OBSZAR ZDEGRADOWANY** to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto na obszarze zdegradowanym występuje co najmniej jedno z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.
- **OBSZAR REWITALIZACJI** wyznaczony jest jako całość lub część obszaru zdegradowanego, cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji mogą być podzielone na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

W celu opracowania *Diagnozy służącej delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poniatowa* Burmistrz Poniatowej, przy pomocy Zespołu ds. rewitalizacji oraz ekspertów zewnętrznych, przeprowadził analizy, w których wykorzystał obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań. Opracowana Diagnoza jest podstawą do podjęcia przez Radę Miejską w Poniatowej Uchwały wyznaczającej obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

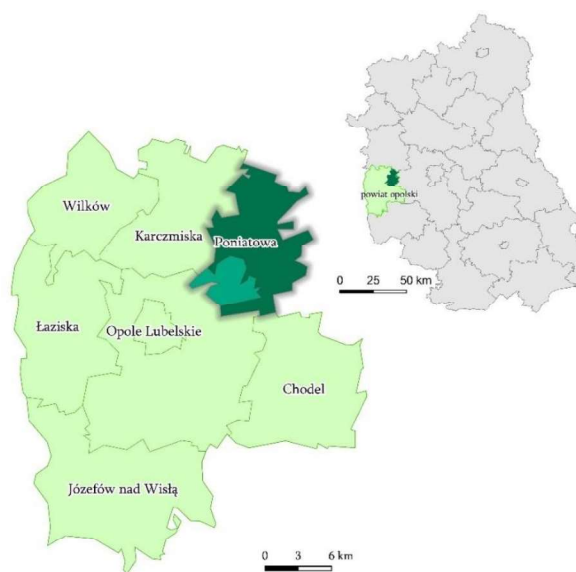
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY PONIATOWA

2.1. Położenie administracyjne

Poniatowa jest gminą miejsko-wiejską położoną we wschodniej części województwa lubelskiego, w podregionie puławskim, w powiecie opolskim. Gmina bezpośrednio sąsiaduje z gminami miejsko-wiejskimi: Opole Lubelskie (powiat opolski) i Bełżyce (powiat lubelski) oraz z gminami wiejskimi: Chodel, Karczmiska (powiat opolski), Wąwolnica (powiatu puławski) i Wojciechów (powiat lubelski). Rolę ośrodka administracyjnego Gminy pełni Miasto Poniatowa. Odległość do miasta powiatowego Opole Lubelskie wynosi ok. 10 km, natomiast do miasta wojewódzkiego Lublin – ok. 40 km.

Według danych Urzędu Miejskiego Gmina Poniatowa zajmuje powierzchnię 83,3 km², w tym miasto zajmuje 15,4 km² (18,5% powierzchni gminy).

Mapa 1. Położenie administracyjne Gminy Poniatowa

Źródło: opracowanie własne

W skład Gminy Poniatowa wchodzi Miasto Poniatowa oraz 17 sołectw wiejskich: Dąbrowa Wronowska, Kocianów, Kowala Pierwsza, Kowala Druga, Kraczewice Prywatne, Kraczewice Rządowe, Niezabitów, Niezabitów-Kolonia, Oblizniak, Plizin, Poniatowa (wieś), Poniatowa Kolonia (1 i 2), Poniatowa Kolonia (3 i 4), Splawy, Szczuczki-Kolonia, Wólka Lubkowska, Zofianka. Miasto Poniatowa dzieli się na 5 osiedli: Nowe Miasto, Stare Miasto, Tysiąclecia, Przedwiośnie, Przylesie. W skład miasta wchodzi również 3 sołectwa: Henin, Leśniczówka i Młynki¹.

¹ Uchwała Nr IX/37/19 Rady Miejskiej w Poniatowej z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie Statutu Gminy Poniatowa

2.2. Rys historyczny

Wieś Poniatowa istniała już przed 1382 r., jednak dokładne ustalenie daty jej założenia jest trudne. Od 1340 r. zaczęto przesiedlać na Lubelszczyznę rycerstwo, przede wszystkim z Małopolski. Szlachcie nadawano ziemię na własność, w zamian była zobowiązana do stawiania się na każde wezwanie zbrojne króla. W ten sposób, pod koniec XV w., na terenie Lubelszczyzny założono 178 wsi, w tym Poniatową. Wieś zamieszkiwała szlachta bezkniecia – nie mająca ludności poddanej.

Od pierwszej połowy XV wieku w Poniatowej mieszkało kilka gałęzi rodziny Poniatowskich, różniących się między sobą przydomkami: Tłuk, Jarasz oraz Ciołek. Z tej ostatniej wywodzi się król Polski – Stanisław August Poniatowski. Najprawdopodobniej rodzina Poniatowskich o przydomku Ciołek posiadała majątek ziemski we wsi Szczuczki. Na początku XVII w. część rodziny Poniatowskich sprzedała swoje majątki i przeniósła się do województwa krakowskiego. Według źródeł historycznych pod koniec średniowiecza wieś Poniatowa miała 11 właścicieli, w rękach wielu drobnych właścicieli pozostała do XIX w.

Pierwsze zabudowania obecnego Miasta Poniatowa powstały w 1937 roku, było to osiedle przyfabryczne przy państwowych „Zakładach Tele i Radiotechnicznych – Filia nr 2”, których budowę rozpoczęto w ramach rządowego programu tworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego. W połowie 1939 roku w zakładach uruchomiono montaż sprzętu radiowego, niestety, rozpoczęcie produkcji w fabryce zbiegło się z początkiem II wojny światowej i okupacji niemieckiej.

W pierwszym okresie okupacji na terenie Zakładów funkcjonowały warsztaty naprawcze maszyn, później filia firmy Schneider. Od listopada 1941 roku Niemcy urządzili na terenie fabryki obóz dla jeńców radzieckich. W październiku 1942 r. w miejscu obozu jenieckiego oraz częściowo na terenie osiedla urządzono obóz pracy dla Żydów. Niemcy opuścili teren fabryki i osiedla w lipcu 1944 r. Po kilku dniach pojawiła się tu jednostka Armii Radzieckiej. Utworzono warsztaty naprawcze, szpital i lotnisko polowe. Wojska radzieckie przeniósł się dalej na zachód, wraz z przesuwającym się frontem, na wiosnę 1945 r.

Po wojnie, w 1949 r., rozpoczęły produkcję Zakłady Wytwórcze Sprzętu Instalacyjnego (Zakłady Elektromaszynowe EDA, należące do zjednoczenia przemysłu Predom). Okres intensywnej rozbudowy zakładu i osiedla rozpoczął się w 1952 r. W roku 1953 oddano do użytku kolejową linię wąskotorową. W tym samym czasie zaczął funkcjonować Szpital Miejski, powstało również pierwsze przedszkole. W 1956 r. wybudowano w czynnie społecznym Kino-Teatr „Czyn”. Rok później zainaugurowało działalność Liceum Ogólnokształcące. Od 1962 r. w mieście funkcjonuje też Sanatorium Przeciwgruźlicze.

18 lipca 1962 roku, na mocy Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów PRL, Poniatowa otrzymała prawa miejskie.

Lata siedemdziesiąte to intensywny rozwój miasta – powstają obiekty użyteczności publicznej, sklepy, punkty usługowe, dynamicznie wzrasta liczba mieszkańców, w szybkim tempie rozwija się

budownictwo mieszkaniowe. Na przełomie lat 80 i 90 Poniatowa zaczęła borykać się z problemami gospodarczymi. Główną przyczyną trudności było pogorszenie się sytuacji ekonomicznej w Zakładach Elektromaszynowych EDA, od których życie w mieście było silnie uzależnione. Restrukturyzacja EDA S.A. nie przyniosła oczekiwanego skutku, ostatecznie zakłady postawiono w stan upadłości. Dziś na terenie zakładów funkcjonuje kilkanaście spółek zatrudniających ok. 1000 osób, podczas gdy w okresie swojej świetności EDA zatrudniała ponad 5 000 osób.

2.3. Sfera społeczna

Według stanu na 31.12.2021 r. obszar Gminy Poniatowa zamieszkuje łącznie 13 588 osób (źródło: Urząd Miejski w Poniatowej), co stanowi 24% mieszkańców powiatu opolskiego. Liczba mieszkańców Gminy zmieniała się na przestrzeni ostatnich 7 lat w wyniku ruchu naturalnego i migracyjnego. W 2021 roku zamieszkiwało ją o 965 osób mniej niż w roku 2015 (spadek o 6,6%). Według danych BDL GUS wśród mieszkańców Gminy występuje nieznaczna przewaga kobiet (53%) nad mężczyznami (47%). Analizując ruch naturalny i migracyjny w Gminie Poniatowa można zauważyć bardzo niskie wskaźniki przyrostu naturalnego i salda migracji. W 2021 r. przyrost naturalny wyniósł -105 osób, co oznacza, że więcej osób umierało niż się rodziło. Saldo migracji wyniosło -81, a więc więcej osób wymeldowywało się z Gminy, niż zameldowywało na jej obszarze.

Gęstość zaludnienia w Gminie Poniatowa według stanu na 2021 r. wynosi 164 os./km². Jest to znacznie więcej niż średnia gęstość zaludnienia dla powiatu opolskiego (80 os./km²) i województwa lubelskiego (83 os./km²).

W strukturze wieku mieszkańców Gminy Poniatowa przeważają osoby w wieku produkcyjnym (57% w 2021 roku), jednak w ciągu ostatnich 7 lat zauważalny jest systematyczny spadek ich liczby. Rośnie natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym (w 2021 roku 26%). Ta ogólnokrajowa tendencja świadczy o starzeniu się społeczeństwa. Jeśli chodzi o osoby w wieku przedprodukcyjnym, ich liczba spadła od 2015 r. i w 2021 stanowili 16% ogółu mieszkańców Gminy.

Współczynnik skolaryzacji netto (wskaźnik służący badaniu poziomu edukacji) dla uczniów szkół podstawowych w 2021 r. w Gminie Poniatowa wyniósł aż 94,86%, co oznacza, że większość dzieci w wieku od 7 do 12 lat uczy się w szkołach podstawowych położonych na terenie Gminy, a tylko ok. 5% poza nią. W 2021 r. w wieku przedszkolnym tj. 3-6 lat w Gminie Poniatowa mieszkało 497 dzieci i aż 90,8% z nich było objętych wychowaniem przedszkolnym. Powyższe dane świadczą o bardzo dobrze rozwiniętym szkolnictwie na terenie Gminy.

W Gminie Poniatowa w 2021 roku pracowało 2 437 osób. Od 2015 roku ich liczba wzrosła o 12%. Spadek liczby osób pracujących zaobserwowano w 2020 r., kiedy to został ogłoszony stan pandemii COVID-19, jednak w roku następnym znów odnotowano wzrost.

Wskaźnik bezrobocia mierzony jako stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym na obszarze Gminy Poniatowa w 2021 roku wyniósł 6,9%. Na przestrzeni ostatnich 7 lat jego wartość zmniejszyła się (10,1% w 2015 r.), co świadczy o spadku bezrobocia na obszarze Gminy. Stopa bezrobocia (mierzona jako stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób

aktywnych ekonomicznie) w powiecie opolskim w 2021 r. wyniosła 7,5%. Od 2015 r. odnotowano jej znaczny spadek (13% w 2015 r.).

Organizacje pozarządowe są inicjatorami oddolnego podejmowania przedsięwzięć lokalnych zaangażowanych w życie społeczne, czy też w budowę społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywność i umiejętność samoorganizowania się, określania i osiągania celów bez impulsu władz państwa. W Gminie Poniatowa funkcjonuje 49 formalnych organizacji pozarządowych (wpisanych do rejestru KRS) zajmujących się kultywowaniem lokalnych tradycji, zwyczajów i folkloru. Organizacje te działają głównie w formach klubów i kół, ochotniczych straży pożarnych i związków zawodowych.

Od 2015 r. na obszarze Gminy Poniatowa spadła liczba osób objętych świadczeniami środowiskowej pomocy społecznej. W 2021 roku wynosiła ona 241 osób (spadek o 60% w stosunku do roku 2015). Zapewne jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest zmiana kryteriów przyznawania pomocy (obniżenie poziomu dochodowego, decydującego o przyznaniu pomocy, co przekłada się na spadek potencjalnych beneficjentów). Inną przyczyną poprawy sytuacji w tym zakresie może być obniżenie poziomu bezrobocia i związane z tym wyższe dochody rodzin.

W skład infrastruktury społecznej Gminy Poniatowa wchodzi:

— obiekty edukacyjno-wychowawcze:

- żłobek Miejski przy ulicy Szkolnej 8a,
- przedszkole Miejskie w Poniatowej przy ulicy Szkolnej 7 i 8a,
- 5 oddziałów przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach podstawowych,
- Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Poniatowej Kolonii,
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Kowali,
- Szkoła Podstawowa im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Niezabitowie,
- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kraczewicach,
- Społeczna Szkoła Podstawowa w Dąbrowie Wronowskiej,
- Zespół Szkół w Poniatowej, w skład którego wchodzi: Liceum Ogólnokształcące, Technikum;

— obiekty kulturalne:

- Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Poniatowej,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Poniatowej,
- Kino-Teatr Czyn w Poniatowej,
- Klub Kultury w Poniatowej Wsi 10,
- Klub Kultury w Kraczewicach 98,
- Filia Biblioteczna w Kraczewicach Prywatnych 111,
- Dom Muzyki w Kraczewicach Prywatnych 28,
- Filia Biblioteczna w Kowali Drugiej 22,
- Świetlica Wiejska w Kowali Drugiej 51,
- ścieżka edukacyjna „Szlakiem pomników pamięci narodowej w Gminie Poniatowa”,

- 4 sale gimnastyczne w budowie w miejscowościach: Kowala, Niezabitów, Poniatowa Kolonia i Dąbrowa Wronowska,
- Filia Biblioteczna w Niezabitowie 46,
- Centrum Integracji Rodzin w Niezabitowie 71a,
- Świetlica Wiejska w Sławach 42a,
- Świetlica Wiejska w Zofiance 28,
- Klub Kultury i Sportu w Dąbrowie Wronowskiej 13,
- Klub Kultury w Szczuczkach-Kolonii 42,
- Punkt Biblioteczny w Szkole w Poniatowej Kolonii 101 prowadzony we współpracy z Miejsko-Gminną Biblioteką Publiczną w Poniatowej;

— obiekty sportowe:

- Ośrodek Sportu i Rekreacji (kryta pływalnia z basenem głównym, brodzikiem oraz sauną przy ul. Kraczewickiej 31; Stadion Miejski obejmujący: boisko trawiaste do piłki nożnej, boisko treningowe ze sztuczną nawierzchnią do piłki nożnej, boiska do koszykówki i siatkówki oraz pawilon socjalny przy ul. 11 listopada 21; Orlik przy ul. Kraczewickiej; Orlik przy ul. Szkolnej; zalew o powierzchni 1,8 ha, w skład którego wchodzi: kąpielisko otwarte, strefa dla osób nieumiejących pływać, strefa dla osób umiejących pływać (w tej strefie znajdują się pompowane wodne tory przeszkód oraz strefa brodzik dla dzieci), plaża piaszczysta oraz trawiasta wraz z częścią leżakową, boisko do siatkówki plażowej, rowery wodne przy ul. Słonecznej; Skatepark przy ul. Szkolnej);
- 5 placów zabaw na Osiedlu Nowe Miasto przy ulicach Kraczewickiej, Słonecznej, Stefana Żeromskiego, Gen. Józefa Bema;
- boisko do siatkówki plażowej, siłownia zewnętrzna na Osiedlu Tysiąclecia przy ul. Brzozowej;
- plac zabaw na Osiedlu Stare Miasto przy ul. Modrzewiowej;
- boisko przyszkolne na Osiedlu Stare Miasto przy ul. Fabrycznej, przy Zespole Szkół;
- stadion miejski, boisko niepełnowymiarowe, plac zabaw na Osiedlu Stare Miasto przy ul. 11 Listopada;
- plac zabaw na Osiedlu Tysiąclecia przy ul. Garażowej;
- orlik (boiska wielofunkcyjne), pływalnia kryta, bieżnia okólna, boisko piłkarskie niepełnowymiarowe, kort tenisowy na Osiedlu Tysiąclecia przy ul. Kraczewickiej, na terenie byłego gimnazjum; siłownia zewnętrzna przy orliku obok OSIR-u;
- orlik (boiska wielofunkcyjne), kort tenisowy, skatepark, 4 place zabaw na Osiedlu Tysiąclecia przy ul. Szkolnej, przy przedszkolach i szkole podstawowej;
- plac zabaw na Osiedlu Przedwiośnie przy ul. Krokusowej;
- plac zabaw na Osiedlu Przedwiośnie przy ul. Sosnowej;
- boisko wielofunkcyjne w sołectwie Leśniczówka przy ul. Leśniczówka;
- boisko przyszkolne, plac zabaw, boisko piłkarskie na terenie szkoły podstawowej w Dąbrowie Wronowskiej;
- boisko wielofunkcyjne, boisko niepełnowymiarowe na terenie szkoły w Kowali;
- siłownia zewnętrzna przy Szkole Podstawowej im. J. Kochanowskiego w Poniatowej Kolonii;
- plac zabaw przy OSP Zofianka;

- strefa DOG ACTIVITY w Splawach – miejsce aktywności społecznej (siłownia zewnętrzna, plac zabaw dla dzieci i strefa dla zwierząt;
 - plac zabaw, boisko niepełnowymiarowe przy szkole podstawowej w Kowali Drugiej;
 - boisko wielofunkcyjne, plac zabaw i siłownia zewnętrzna na terenie szkoły podstawowej w Kraczewicach Prywatnych;
 - plac zabaw obok remizy OSP w Niezabitowie;
 - boisko przyszkolne na terenie szkoły podstawowej w Poniatowej Kolonii;
 - boisko przyszkolne, boisko wielofunkcyjne na terenie szkoły podstawowej w Poniatowej Wsi;
- placówki ochrony zdrowia:
- Nasza Przychodnia Sp. J. NZOZ Wrońska-Wierzbik B., Wojciechowski B. przy ul. Młodzieżowej 3,
 - Laboratorium Szpitala Powiatowego SPZOZ w Opolu Lubelskim z siedzibą w Poniatowej przy ul. Młodzieżowej 3,
 - Szpital Powiatowy SPZOZ w Opolu Lubelskim z siedzibą w Poniatowej przy ul. Fabrycznej 18,
 - Samodzielne Publiczne Sanatorium Gruźlicy i Chorób Płuc przy ul. Fabrycznej 6,
 - Przychodnia POZ (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PAN-VITA),
 - NZOZ Luxmed-Uzdrowisko Nałęczów Sp. z o.o. przy ul. Lubelskiej 3,
 - Przychodnia Lekarza Rodzinnego przy ul. Młodzieżowej 6;
- służby bezpieczeństwa:
- Komisariat Policji w Poniatowej,
 - OSP Kraczewice – należy do KSRG (Krajowego Systemu Rotowniczo-Gaśniczego),
 - OSP Poniatowa (wieś) – należy do KSRG,
 - OSP Poniatowa-Miasto – należy do KSRG,
 - OSP Niezabitów,
 - OSP Szczuczki Kolonia,
 - OSP Kowala Druga,
 - OSP Dąbrowa Wronowska,
 - OSP Splawy,
 - OSP Kowala Pierwsza – należy do KSRG,
 - OSP Oblizniak,
 - OSP Zofianka,
 - Państwowa Straż Pożarna w Opolu Lubelskim – Posterunek Państwowej Straży Pożarnej w Poniatowej;
- ośrodki pomocy społecznej:
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniatowej przy ul. Młodzieżowej 2,
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim z siedzibą w Poniatowej przy ul. 11 Listopada.

2.4. Sfera gospodarcza

Podstawowym sektorem gospodarki w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, także w Gminie Poniatowa, jest rolnictwo. Obszar wiejski Gminy Poniatowa jest obszarem typowo rolniczym. Na terenie Gminy znajduje się 944 gospodarstw rolnych (według spisu rolnego z 2020 r.). Przestrzenne zróżnicowanie struktury agrarnej świadczy o procesie jej kształtowania i kierunkach zmian zachodzących na danym terenie. W Gminie Poniatowa struktura ta jest niekorzystna, ze względu na wyraźną przewagę gospodarstw o niewielkim areale, dominują gospodarstwa rolne o powierzchni 1-5 ha (62% wszystkich gospodarstw). W zakresie upraw przeważają zboża, które stanowią 73% powierzchni zasiewów, 17% powierzchni wszystkich upraw stanowi rzepak i rzepik. W zakresie hodowli i chowu zwierząt gospodarskich w Gminie Poniatowa przeważa hodowla/chów drobiu (stan na 2020 r.).

Poniatowa jest jednym z głównych ośrodków koncentracji przemysłu w województwie lubelskim. W 2021 r. na obszarze Gminy Poniatowa działało 1162 przedsiębiorstw. Od 2015 roku miał miejsce wzrost ich liczby o 109 (10%). Wśród wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych przeważają mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników (96%). Ponadto w Gminie działa 33 małych przedsiębiorstw i 7 średnich. Największą firmą i jednocześnie największym pracodawcą w Gminie Poniatowa jest Stella Pack S.A. – jeden z największych producentów worków na śmieci oraz niechemicznych środków czystości w Europie. Zakład zlokalizowany jest przy ul. Przemysłowej 33. Drugim największym przedsiębiorstwem jest Polifolia Sp. z o.o. zlokalizowana przy ul. Przemysłowej 28. Firma została założona w Lublinie w 1994 i w 1999 r. przeniesiona do Poniatowej. Jest znanym na rynku producentem folii i opakowań z tworzyw sztucznych metodą termoformowania. Jednym z większych przedsiębiorstw w Gminie jest również Wentworth Tech Sp. z o.o. położony przy ul. Przemysłowej 19. Przedsiębiorstwo jest światowym liderem na rynku oprzyrządowania do produkcji opakowań i przetwórstwa tworzyw sztucznych. Firma Brass Sp. z o.o. oferuje usługi z zakresu odlewnictwa ciśnieniowego aluminium, mosiądzu i ZnAl, a także obróbkę szlifierską, rotowibracyjną i polerską odlewów oraz wykrawanie na prasach. Pozostałe średnie przedsiębiorstwa działające w Gminie to firma transportowa Pawtrans Sp. z o.o. oraz „Metalton” SP.J., zajmująca się obróbką i skrawaniem.

2.5. Sfera środowiskowa

Gmina Poniatowa pod względem fizycznogeograficznym jest położona w obrębie makroregionu Wyżyna Lubelska i mezoregionów: Równina Bełżycka i Kotlina Chodelska. W przeważającej części Gminy, tj. w granicach Równiny Bełżyckiej, rzeźba terenu jest dość monotonna. Cechuje ją słabe rozczłonkowanie powierzchni i niewielkie deniwelacje terenu. Bardziej urozmaicona rzeźba występuje w strefie krawędziowej Równiny Bełżyckiej (zachodnia i południowa część Gminy).

Z surowców naturalnych na terenie Gminy Poniatowa znaczenie gospodarcze mają złoża surowców skalnych: surowce węglanowe (opoki, margle) w rejonie Kowali Drugiej oraz surowce okruczowe (piaski) w Poniatowej Wsi, Poniatowej Kolonii i Kocianowie.

Cały obszar Gminy położony jest w dorzeczu Wisły, w zlewniach Chodelki (południowa, centralna i zachodnia część gminy) oraz Bystrej (północno-wschodnia część Gminy). Południowa i zachodnia część obszaru odwadniana jest przez prawobrzeżne dopływy Chodelki: Wronówkę, Poniatówkę oraz Kowalankę. W granicach Gminy, Poniatówka przyjmuje wody Kraczewianki. Część północna obszaru Gminy, należąca do dorzecza Bystrej, drenowana jest wyłącznie przez bezimienne cieki uchodzące bezpośrednio do Bystrej, bądź epizodyczne cieki zasilające górny odcinek Czerki. Zbiorniki wodne na obszarze Gminy zajmują niewielkie powierzchnie. Są to przede wszystkim: kompleks stawów w dnie doliny Poniatówki oraz 10 zbiorników wodnych, przez które przepływa rzeka Kraczewianka, m.in. zalew miejski w Poniatowej. Gmina Poniatowa jest położona w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 88, która charakteryzuje się nadwyżką zasobów wód podziemnych w odniesieniu do wielkości poboru. Na obszarze tej JCWP nie występują zanieczyszczenia wód podziemnych. Wody w tej części są dobrej jakości, wymagają na ogół prostego uzdatniania.

Północna i centralna część Gminy, położona w obrębie Równiny Bełżyckiej, charakteryzuje się dobrymi glebami płowymi i brunatnymi, utworzonymi z lessów i utworów lessowatych. W części południowej występują gleby bielicoziemne wytworzone z różnych utworów piaszczystych. W dolinie Kowalanki i Kraczewianki występują czarne ziemie wytworzone z pyłów zwykłych oraz rzadziej gleby torfowe i mady rzeczne. Wśród gruntów rolnych dominują dobre gleby klasy bonitacyjnej IIIa i IIIb – w północnej i centralnej części Gminy, należące do kompleksu pszennego dobrego. W południowej części Gminy gleby należą do V klasy bonitacyjnej i kompleksu żytniego słabego. Większość użytków zielonych Gminy Poniatowa zaliczono do IV i V klasy bonitacyjnej. Przeważają użytki zielone średnie i słabe, występujące głównie w dolinach małych cieków.

Powietrze w Gminie Poniatowa spełnia wszystkie normy dopuszczalnego zanieczyszczenia, jedynie w obszarach gęstej zabudowy występuje zjawisko „niskiej emisji” – zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego oraz gazów i pyłów pochodzących z kotłowni domowych i pieców grzewczych.

Florę w Gminie Poniatowa reprezentują lasy, zadrzewienia przydrożne, śródpolne i przykorytowe, zieleń niska w dnach rzecznych oraz różne formy zieleni przydomowej. Zdecydowana większość terenu wykorzystywana jest rolniczo. Najcenniejsze w strukturze przyrodniczej Gminy są lasy. Pomimo, że są to lasy w większości gospodarcze, stanowią duży walor środowiska ożywionego. Lasy w obrębie Gminy są ważnym czynnikiem modyfikującym lokalne warunki mikroklimatyczne i wodne. Przeciwdziałają degradacji gleb, odgrywają znaczną rolę w oczyszczaniu powietrza, wód i gleb z zanieczyszczeń chemicznych. Ponadto wzbogacają krajobraz i są miejscem wypoczynku. Ich atrakcyjność wynika z bogatego składu gatunkowego i obecności wielu rzadkich i chronionych gatunków flory i fauny. Na terenie Gminy występuje niewielkie zróżnicowanie fauny. Najlepiej poznaną grupą kręgowców na terenie Gminy są ptaki. Obszary chronione są zlokalizowane w południowo-zachodniej części Gminy Poniatowa i niezmiennie od wielu lat zajmują powierzchnię 1 139,1 ha (13,5% powierzchni Gminy). Są to 2 obszary chronione:

- Chodelski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk NATURA 2000 „Opole Lubelskie” PLH060054.

2.6. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W Gminie Poniatowa obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Poniatowa przyjęte uchwałą nr XXXII/226/01 Rady Miejskiej w Poniatowej z dnia 5 czerwca 2001 r. ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Rady Miejskiej w Poniatowej nr IV/21/11 z dnia 25 lutego 2011 r., uchwałą nr XVI/92/12 Rady Miejskiej w Poniatowej z dnia 9 marca 2012 r., uchwałą nr XXXVII/245/17 Rady Miejskiej w Poniatowej z dnia 28 lipca 2017 r. oraz uchwałą nr XXIX/171/20 Rady Miejskiej w Poniatowej z dnia 9 października 2020 r.

Zgodnie z zapisami ostatniej zmiany Studium Gmina została podzielona na strefy polityki przestrzennej o różnych funkcjach i zróżnicowanych zasadach gospodarowania:

- M: strefa rozwoju funkcji miejskich – wydzielony obszar obejmujący teren zainwestowania i tereny rozwojowe ośrodka Gminy – Miasta Poniatowa;
- R: strefa rolna – wydzielone tereny o wiodącej funkcji rolnej;
- E: strefa ekologiczna – tereny o najwyższych w Gminie wartościach przyrodniczych, w części prawnie chronione.

Miasto Poniatowa jest miastem przemysłowym, jednak wyróżniającym się bardzo dużym udziałem terenów zielonych – lasów. Obszar wiejski Gminy Poniatowa jest obszarem typowo rolniczym. Miasto Poniatowa, pełniąc rolę wielofunkcyjnego centrum lokalnego, stanowi jednocześnie główny ośrodek administracyjno-usługowy w obrębie Gminy, skupiający dużą ilość usług w zakresie obsługi ludności, rolnictwa i przedsiębiorczości. Posiada ponadto predyspozycje do rozwoju funkcji mieszkaniowej.

W ujęciu ogólnym sieć osadnicza Gminy Poniatowa rozmieszczona jest dość równomiernie, choć większość wsi leży wzdłuż największych ciągów komunikacyjnych. Układ przestrzenny obszaru wiejskiego Gminy Poniatowa to harmonijne rozłogi pól, typowe dla układu łańcowego, z czasu rozmieszczenia lokacyjnego z XIV w. (część gruntów wsi Kraczewice Prywatne, Kraczewice Rządowe, Poniatowa (wieś)). Lokalne tradycje w zakresie zabudowy to strome dachy dwuspadowe oraz budynki na rzucie prostokąta z gankami i werandami. Pod względem typologii osadnictwa w Gminie Poniatowa przeważają wsie o pasmowym układzie przestrzennym (tzw. ulicówki), charakteryzujące się zwartą zabudową mieszkaniową, zlokalizowaną wzdłuż drogi po obu jej stronach (np. Kowala Druga, Poniatowa Wieś, Kraczewice Rządowe). W Gminie występują także miejscowości w typie rzędówki, które cechuje luźna zabudowa wzdłuż drogi, często występująca tylko po jednej jej stronie (np. Zofianka, Splawy).

Fot. 1. Typologia osadnictwa na obszarze wiejskim w Gminie Poniatowa

Kowala Druga – ulicówka

Zofianka – rzędówka

Źródło: <https://www.google.com/maps>

W Gminie Poniatowa znajduje się wiele zabytków: zespoły dworsko-parkowe i zabytki przemysłowe. Do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków Województwa Lubelskiego z dnia 28.02.2022 r. wpisane zostało 5 zabytków występujących na terenie Gminy:

- kaplica z fragmentami dekoracji malarskiej wnętrza, obecnie obiekt włączony w budynek nowego kościoła w Kowali Pierwszej (nr w rejestrze A/544);
- kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa: dzwonnica, drzewostan w obrębie ogrodzenia cmentarza przykościelnego w Kraczewicach Prywatnych (nr w rejestrze A/710);
- zespół pałacowo-parkowy: pałac z wyposażeniem wewnątrz (dekoracja sztukateryjna, 2 piece kaflowe i kominek), park krajobrazowy w Kraczewicach Prywatnych (nr w rejestrze A/705).
- zespół dworsko-parkowy: pozostałości parku ze stawem i kanałem w Niezabitowie (nr w rejestrze A/781).
- budynek stacji Nałęczowskiej Kolei Dojazdowej przy ul. Kolejowej w Poniatowej oraz Nałęczowska Kolej Dojazdowa na trasie: Nałęczów-Karczmiska-Rozalin-Opole Lubelskie, Rozalin-Poniatowa, Karczmiska-Wilków (nr w rejestrze A/10).

Ciekawym obiektem w Gminie Poniatowa jest Dom Muzyki w Kraczewicach. Interesującą atrakcją dla pasjonatów dawnych rzemiosł jest również Izba Pamięci Aptekarskiej przy ul. Modrzewiowej 1 w aptece „Galenica”.

Według BDL GUS (2021 r.) 99,6% powierzchni Gminy Poniatowa jest pokryte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (8 416 ha). MPZP Gminy Poniatowa zatwierdzony został uchwałą nr V/34/03 Rady Miejskiej w Poniatowej z dnia 28 marca 2003 r. Plan ten został zmieniony Uchwałą Nr IX/52/11 Rady Miejskiej w Poniatowej z dnia 8 lipca 2011 roku (tekst i 5 załączników zawierających rysunki uszczegółowione w skali 1:1000 i 1:2000). Ponadto na terenie Miasta Poniatowa obowiązuje Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Poniatowa – I etap zatwierdzony Uchwałą Nr XIV/97/04 Rady Miejskiej w Poniatowej z dnia 26 marca 2004 r. oraz jego zmiany: zmiana MPZP Miasta Poniatowa – etap I zatwierdzona Uchwałą nr XVI/94/12 Rady Miejskiej w Poniatowej z dnia 9 marca 2012 r., zmiana MPZP Miasta Poniatowa zatwierdzona Uchwałą nr XLV/285/17 z dnia 12 grudnia 2017 r. i zmiana MPZP Miasta Poniatowa – I etap zatwierdzona Uchwałą nr LVIII/358/18 z dnia 28 września 2018 r.

Dzięki prawie całościowemu pokryciu planistycznemu nie ma potrzeby wydawania decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w celu

udzielenia pozwolenia na budowę. Aktualne dokumenty planistyczne świadczą o odpowiedzialnym podejściu Władz Poniatowej do wyznaczania przestrzennych kierunków rozwoju Gminy.

2.7. Sfera techniczna

Na układ komunikacyjny Gminy Poniatowa składa się sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Przez obszar Gminy nie przebiega żadna droga krajowa. Szkielet układu komunikacyjnego Gminy Poniatowa stanowi droga wojewódzka nr 832 relacji Wola Rudzka – Krężnica Okrągła o długości 17 km. Droga łączy Miasto Poniatowa z miastem powiatowym Opole Lubelskie, a także z Lublinem i Bełżycami. Część dróg powiatowych i gminnych o długości 19,6 km to drogi nieutwardzone.

Przez teren Gminy Poniatowa przebiega wąskotorowa linia kolejowa – Nadwiślańska Kolej Wąskotorowa relacji Poniatowa – Karczmiska – Polanówka oraz Poniatowa – Karczmiska – Nałęczów. W okresie istnienia Zakładów Elektromaszynowych „EDA” kolej była wykorzystywana na potrzeby zakładów. Od 2002 roku kolej wąskotorowa jest wykorzystywana do celów turystycznych. Kolejka jest markowym produktem turystycznym Lubelszczyzny, bazującym na infrastrukturze Nałęczowskiej Kolei Dojazdowej oraz innych atrakcjach turystycznych gmin powiatu puławskiego i opolskiego. Linia Nadwiślańskiej Kolejki Wąskotorowej mierzy obecnie ponad 50 km i liczy 11 stacji kolejowych.

Na obszarze Gminy Poniatowa funkcjonują dwa sposoby zaopatrzenia w wodę, opierające się na dostawie wody z wodociągów oraz z indywidualnych ujęć wód podziemnych (studnie lokalne). Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w Gminie Poniatowa znajduje się w zarządzie Gminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Poniatowej, którego właścicielem jest Gmina, posiadająca 100% udziałów. Dostęp mieszkańców Gminy Poniatowa do zbiorowej infrastruktury wodociągowej jest na wysokim poziomie. Długość czynnej sieci rozdzielczej w 2021 roku wyniosła 104 km (wzrost od 2015 r. o 17,5 km). W 2021 roku sieć zaopatrywała 12 299 mieszkańców Gminy Poniatowa (89% wszystkich mieszkańców Gminy). Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w 2021 r. wyniosło 24,6 m³. Wodociągi zapewniają również wymaganą ilość wody przeznaczonej dla celów przeciwpożarowych.

Gmina Poniatowa posiada sieć kanalizacyjną, zarówno na obszarze miejskim, jak i wiejskim. Łączna długość sieci kanalizacyjnej w 2021 r. wyniosła 41,3 km. Wartość ta od 2015 r. nie zmieniła się. Z kanalizacji korzysta w Gminie 9 346 osób (w tym 90,6% w mieście). Sieć kanalizacyjna ma ogromne znaczenie dla stanu środowiska przyrodniczego oraz stanowi czynnik zwiększający pozycję obszaru Gminy wśród terenów atrakcyjnych inwestycyjnie, jednak w miejscowościach wiejskich budowa kanalizacji jest ekonomicznie nieuzasadniona ze względu na generowanie ogromnych kosztów, wynikających z doprowadzenia potrzebnej infrastruktury. Z racji tego na obszarze wiejskim Gminy bardziej racjonalna jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Obsługą energetyczną Gminy Poniatowa zajmuje się PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin, Rejon Energetyczny Puławy, Posterunek Energetyczny Kraśnik. Moc głównej stacji energetycznej wynosi

48 MVA. Sieć elektroenergetyczna oraz stacje transformatorowe zaspokajają zapotrzebowanie Gminy w energię elektryczną na poziomie obecnie obowiązującego standardu, jednak koniecznym działaniem jest modernizacja niektórych odcinków sieci i urządzeń elektroenergetycznych.

Gmina Poniatowa jest zgazyfikowana w bardzo wysokim stopniu. We wschodniej części Gminy przebiega gazociąg magistralny wysokiego ciśnienia, znajdują się tu również 2 stacje gazowe. W 2021 r. sieć gazowa mierzyła ok. 117,8 km i od 2015 r. jej długość wzrosła o 173 m. W 2021 r. 4 275 odbiorców odebrało gaz, z których 29% wykorzystywało gaz do ogrzewania mieszkań. Z gazu skorzystało w 2021 r. aż 11 846 mieszkańców Gminy Poniatowa, co stanowi 86% wszystkich mieszkańców Gminy. Do sieci gazowej podłączeni są również niektórzy przedsiębiorcy działający na terenie Gminy, a także gminne i powiatowe budynki użyteczności publicznej.

Miasto Poniatowa jest zaopatrywane w ciepło przez SFW Energia Sp. z o.o. Zakład ciepłowniczy Poniatowa zlokalizowany przy ulicy Przemysłowej 8. Zakład wytwarza ciepło na bazie spalania węgla. Odbiorcy energii cieplej to gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa, budynki gminne oraz inne budynki użyteczności publicznej. Sieć ciepłownicza w większości prowadzona jest w technologii kanałowej, jest siecią dwuprzewodową. Podstawą zaopatrzenia i pokrycia potrzeb cieplnych na obszarze wiejskim Gminy są indywidualne lokalne źródła ciepła – tradycyjne ogrzewanie piecowe w jednorodzinnej i zagrodowej zabudowie mieszkaniowej.

Podstawą systemu gospodarki odpadami w Gminie Poniatowa jest segregacja. Działanie w zakresie wywozu śmieci polega na odbiorze przesortowanych odpadów od mieszkańców sprzed posesji.

Gminę Poniatowa charakteryzuje wysoki wskaźnik rozwoju telefonizacji, jednak ze względu na duży odsetek lasów występują miejscowe problemy z zasięgiem niektórych operatorów. Na obszarze Gminy zlokalizowane są 2 węzły dystrybucyjne sieci szerokopasmowego Internetu w miejscowości Kraczwice Rządowe i Poniatowa (wieś). Przez węzły przebiega sieć dystrybucyjna. Najbliższy węzeł szkieletowy zlokalizowany jest w Puławach. Na obszarze Gminy rozwijany jest światłowodowy Internet szerokopasmowy. Światłowód jest odporny na warunki atmosferyczne, a prędkość nie spada znacznie nawet wtedy, kiedy z Internetu w tym samym czasie korzysta wielu domowników. Dzięki realizacji trzeciego etapu Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC) dostęp do Internetu światłowodowego ma w Gminie większość gospodarstw domowych i wszystkie jednostki oświatowe.

Rozwój budownictwa mieszkalnego w Gminie Poniatowa opiera się na budownictwie jednorodzinnym na obszarze miejskim oraz jednorodzinnym i wielorodzinnym w mieście. Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. zasoby mieszkaniowe Gminy wyniosły 4 942 lokali, 93% z nich było zamieszkanymi. W 2021 r. oddano do użytkowania 16 nowych mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania to 68 m² (o 1 m² więcej niż w 2015 r.). Powierzchnia użytkowa przypadająca na jedną osobę wynosiła 24,4 m². Według danych GUS (stan na 2020 r.) aż 93,8% mieszkań w Gminie Poniatowa miało dostęp do wodociągu, 86,4% do gazu sieciowego, a 86,8% do centralnego ogrzewania. Łazienkę posiada 90,1% mieszkań, a ustęp sphukiwany 91,2% – są to wskaźniki wyższe niż w powiecie opolskim (75,4% – łazienka, 78,5% – ustęp sphukiwany) oraz

w województwie lubelskim (83% – łazienka, 85,5% – ustęp splukiwany), jednak wciąż nie jest to 100-procentowy dostęp do tak potrzebnych pomieszczeń i urządzeń sanitarnych w mieszkaniach.

3. METODOLOGIA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. Wyznaczenie jednostek pomocniczych niezbędnych do analiz

Do przeprowadzenia analiz służących delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poniatowa, niezbędny był podział Gminy na jednostki pomocnicze. Przyjęto, że będą to określone w Statucie Gminy osiedla i sołectwa na terenie Miasta Poniatowa oraz sołectwa na obszarze wiejskim. Podziału miasta dokonano w oparciu o przynależne do poszczególnych osiedli i sołectw ulice. Poniżej, w formie tabelarycznej i graficznej przedstawiono podział Gminy Poniatowa na jednostki pomocnicze.

Tabela 1. Podział Gminy Poniatowa na jednostki pomocnicze

	Lp.	Osiedle/sołectwo	Ulice	
MIASTO	1.	Sołectwo Leśniczówka	Leśniczówka	
	2.	Sołectwo Henin	wieś Henin	Opolska
			Henin	Magnoliowa
			Sporniak	Lawendowa
			Wylotowa	Różana
			Kraczewicka - domy jednorodzinne	Jaśminowa
	3.	Osiedle Tysiąclecia	Szkolna	Targowa
			Nałęczowska (bloki: 7, 9, 11, 13, 15)	Przechodnia
			Brzozowa	Garażowa
			Harcerska	Konstytucji
			Wesoła	Kraczewicka (bloki: 25, 27, 29, 33B, 33C, 35)
	4.	Osiedle Nowe Miasto	Gen. Józefa Bema	Słoneczna
			Nałęczowska (bloki: 2, 4, 6)	Spacerowa
			Stefana Żeromskiego	Kraczewicka (bloki: 17, 19, 21, 23)
			Krótką	1 Maja
	Młodzieżowa			
	5.	Osiedle Przylesie	Wojska Polskiego	Zwycięstwa
			Partyzantów	Ogrodowa
			Leśna	
	6.	Osiedle Stare Miasto	Fabryczna	Przemysłowa
			11 Listopada	Modrzewiowa
			Kolejowa	

	7.	Osiedle Przedwiośnie	Krokusowa	Dębowa
			Sosnowa	Konwaliowa
			Lubelska	
	8.	Sołectwo Młynki	Młynki	Zachodnia
			Lubelska	Wspólna
			Osiedlowa	Zielona
			Jasna	Cicha
OBSZAR WIEJSKI	9.	Sołectwo Dąbrowa Wronowska		
	10.	Sołectwo Kocianów		
	11.	Sołectwo Kowala Pierwsza		
	12.	Sołectwo Kowala Druga		
	13.	Sołectwo Kraczewice Prywatne		
	14.	Sołectwo Kraczewice Rządowe		
	15.	Sołectwo Niezabitów		
	16.	Sołectwo Niezabitów Kolonia		
	17.	Sołectwo Oblizniak		
	18.	Sołectwo Plizin		
	19.	Sołectwo Poniatowa Kolonia (1 i 2)		
	20.	Sołectwo Poniatowa Kolonia (3 i 4)		
	21.	Sołectwo Poniatowa (wieś)		
22.	Sołectwo Splawy			
23.	Sołectwo Szczuczki Kolonia			
24.	Sołectwo Wólka Łubkowska			
25.	Sołectwo Zofianka			

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Poniatowej

Mapa 2. Podział Gminy Poniatowa na jednostki pomocnicze

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując, w Mieście Poniatowa wydzielono 8 jednostek pomocniczych, natomiast na obszarze wiejskim – 17, co łącznie daje 25 jednostek na obszarze Gminy.

3.2. Metody wykorzystane do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Analiza wielokryterialna (wskaźnikowa)

Kluczową metodą diagnozy sytuacji w Gminie Poniatowa, prowadzącą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, była analiza wielokryterialna, zwana również wskaźnikową. Przeprowadzona analiza wielokryterialna obejmuje obszar Gminy Poniatowa w podziale na 25 jednostek pomocniczych, wyznaczonych w jej ramach, dzięki czemu możliwe było przedstawienie zróżnicowania poszczególnych zjawisk kryzysowych w przestrzeni Gminy.

Prace analityczne rozpoczęto od wyboru wskaźników, które najlepiej obrazują koncentrację problemów w 5 analizowanych sferach, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej w Gminie Poniatowa. Biorąc pod uwagę definicję obszaru zdegradowanego, zawartą w Ustawie o rewitalizacji, według której jest to obszar znajdujący się w stanie kryzysowym w szczególności z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, podczas doboru wskaźników szczególną uwagę zwrócono na problemy społeczne zawarte w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poniatowa na lata 2008-2020*. W Strategii wyznaczono główne cele polityki społecznej Gminy zorientowane na rozwiązanie zdiagnozowanych w dokumencie problemów społecznych, głównie w obszarze bezrobocia, problemów rodzin z dysfunkcjami, osób z niepełnosprawnościami, bezdomnych, starszych i uzależnionych.

Do przeprowadzenia analizy wielokryterialnej (wskaźnikowej) wykorzystano zestaw 32 wskaźników, dzięki którym zaprezentowano rozmieszczenie w przestrzeni Gminy negatywnych zjawisk, co pozwoliło na wyznaczenie najbardziej zdegradowanych obszarów w Gminie Poniatowa. Wskaźniki przypisano do negatywnych zjawisk wymienionych w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Sfera społeczna (17 wskaźników):

BEZROBOCIE:

1. wskaźnik bezrobocia (liczba osób bezrobotnych przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym) w jednostce pomocniczej w 2021 r.

BEZROBOCIE I NISKI POZIOM EDUKACJI:

2. udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)

NISKI POZIOM EDUKACJI:

3. średnie wyniki z egzaminów VIII-klas w roku szkolnym 2020/2021 w jednostce pomocniczej (%)

UBÓSTWO:

4. liczba osób w rodzinach pobierających zasiłki z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
5. udział liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)

PRZESTĘPCZOŚĆ:

6. liczba odnotowanych wykroczeń i przestępstw na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
7. liczba przestępstw w zakresie naruszenia czynności narządów ciała (średni i lekki uszczerbek na zdrowiu) na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
8. liczba interwencji domowych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
9. liczba „niebieskich kart” na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
10. liczba interwencji publicznych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

WYSOKA LICZBA MIESZKAŃCÓW BĘDĄCYCH OSOBAMI ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI:

11. liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
12. udział liczby osób w wieku 60+ zamieszkujących jednostkę pomocniczą w liczbie wszystkich mieszkańców tej jednostki w 2021 r. (%)
13. zmiana liczby osób w wieku poprodukcyjnym w jednostce pomocniczej w latach 2015-2021 (%)
14. liczba dzieci do 3 roku życia na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

NISKI POZIOM KAPITAŁU SPOŁECZNEGO:

15. liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych, posiadających wpis do KRS na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
16. liczba niezarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

NIEWYSTARCZAJĄCY POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM I KULTURALNYM:

Jednym z negatywnych zjawisk, które zgodnie z Ustawą o rewitalizacji (rozdział 3 Art. 9.1.) muszą być zauważalne na wyznaczonym obszarze zdegradowanym jest również niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Niestety z powodów braku danych, umożliwiających podział tego zjawiska społecznego na wyznaczone jednostki pomocnicze Gminy Poniatowa, niemożliwe było określenie wskaźnika, który by odpowiadał temu zjawisku.

RÓŻNORODNE NEGATYWNE ZJAWISKA:

17. zmiana liczby ludności w jednostce pomocniczej w latach 2015-2021 (%)

Sfera gospodarcza (2 wskaźniki):

NISKI STOPIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI:

18. liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

NISKI STOPIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SŁABA KONDYCJA LOKALNYCH PRZEDSIĘBIORSTW:

19. zmiana liczby działających podmiotów gospodarczych w jednostce pomocniczej w latach 2015-2021 (%)

Sfera środowiskowa (3 wskaźniki):

PRZEKROCZENIE STANDARDÓW JAKOŚCI ŚRODOWISKA:

20. udział liczby budynków z węglowymi kotłami ciepła (CEEB) w ogólnej liczbie budynków w jednostce pomocniczej w 2021 r.

21. udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)

OBYCNOŚĆ ODPADÓW STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIE DLA ŻYCIA, ZDROWIA LUDZI LUB STANU ŚRODOWISKA:

22. ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na 1 mieszkańca jednostki pomocniczej w 2021 r.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna (6 wskaźników):

NIETYSTARZAJĄCE WYPOSAŻENIE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ:

23. liczba budynków/obiektów kulturowych (świetlice wiejskie, ośrodki kultury, izby regionalne, itp.) na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

NIETYSTARZAJĄCE WYPOSAŻENIE W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ:

24. długość czynnej sieci wodociągowej w jednostce pomocniczej na 1 km² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (km/km²)

25. długość czynnej sieci kanalizacyjnej w jednostce pomocniczej na 1 km² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (km/km²)

NISKI POZIOM OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ:

26. długość ciągów pieszych na 1 km² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r.

27. udział długości dróg nieutwardzonych w długości wszystkich dróg na obszarze jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)

NIEDOBÓR TERENÓW PUBLICZNYCH:

28. powierzchnia przestrzeni publicznych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

Sfera techniczna (4 wskaźniki):

DEGRADACJA STANU TECHNICZNEGO OBIEKTÓW BUDOWLANYCH, W TYM O PRZEZNACZENIU MIESZKANIOWYM:

29. udział liczby budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)
30. udział liczby budynków wymagających remontu w ogólnej liczbie budynków jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)

NIEFUNKCJONOWANIE ROZWIĄZAŃ TECHNICZNYCH UMOŻLIWIAJĄCYCH EFEKTYWNE KORZYSTANIE Z OBIEKTÓW BUDOWLANYCH W ZAKRESIE ZAPEWNIANIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI:

31. liczba obiektów użyteczności publicznej, które są niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

NIEFUNKCJONOWANIE ROZWIĄZAŃ TECHNICZNYCH UMOŻLIWIAJĄCYCH EFEKTYWNE KORZYSTANIE Z OBIEKTÓW BUDOWLANYCH W ZAKRESIE ENERGOOSZCZĘDNOŚCI I OCHRONY ŚRODOWISKA:

32. liczba budynków mieszkalnych z instalacjami OZE na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

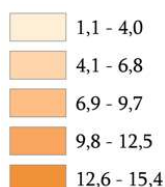
Po wyborze wskaźników zebrano dane liczbowe w podziale na poszczególne jednostki pomocnicze Gminy Poniatowa. Dane zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej i jego jednostek organizacyjnych oraz z jednostek powiatowych m.in. Powiatowy Urząd Pracy w Opolu Lubelskim i Komenda Powiatowa Policji w Opolu Lubelskim (Komisariat Policji w Poniatowej), a także podczas obserwacji i wywiadów w terenie przeprowadzonych przez przedstawicieli poszczególnych osiedli i sołectw.

Na podstawie otrzymanych danych wyliczone zostały wskaźniki obrazujące negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne, pozwalające na przedstawienie danej wartości do przyjętej wartości odniesienia (przede wszystkim liczba mieszkańców jednostki pomocniczej lub jej powierzchnia). W następnej kolejności wyniki zostały porównane ze średnią wartością wskaźnika dla obszaru Gminy, przyjmując wartości powyżej lub poniżej średniej (w zależności od wskaźnika), jako obrazujące koncentrację negatywnych zjawisk w poszczególnych sferach.

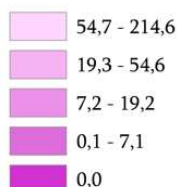
Analiza wielokryterialna została przedstawiona graficznie przy pomocy narzędzi GIS (*Geographic Information System*), co pozwoliło na zobrazowanie w przestrzeni Gminy każdego ze wskaźników, a następnie, dzięki nałożeniu różnych warstw, na uwidocznienie wyraźnie gorszej sytuacji społecznej, współwystępującej z problemami gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi i technicznymi.

Każdy ze wskaźników został przedstawiony w postaci kartogramu. Ta metoda prezentacji kartograficznej pozwala przedstawić obszary o najmniej korzystnej wartości wskaźnika najintensywniejszą barwą:

wskaźnik, którego wyższa wartość oznacza stan kryzysowy – im większa wartość, tym ciemniejsza barwa:

wskaźnik, którego niższa wartość oznacza stan kryzysowy – im niższa wartość, tym ciemniejsza barwa:

Dodatkowo w celu zobrazowania porównania do średniej dla Gminy, jednostki charakteryzujące się wartością wskaźnika gorszą od średniej dla Gminy oznaczono za pomocą szrafowania:

Analiza jakościowa

Analiza wielokryterialna została wzmocniona i uzupełniona analizą jakościową. Analiza jakościowa przeprowadzona została z wykorzystaniem trzech metod:

- interpretacja wyników otrzymanych w poszczególnych obszarach analizy wielokryterialnej i formułowania na tej bazie wniosków w analizowanych sferach,
- wnioski z badania ankietowego przeprowadzonego w 2022 roku wśród mieszkańców Gminy Poniatowa.
- wnioski z przeprowadzonych w 2022 r. indywidualnych wywiadów pogłębionych z przedstawicielami lokalnej społeczności.

3.3. Metodyka wyliczania wskaźników

W niniejszym podrozdziale przedstawiono metodykę wyliczania poszczególnych wskaźników wybranych do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poniatowa.

Tabela 2. Metodyka wyliczania wskaźników

Lp.	Wskaźnik	Źródło danych	Metodyka
SFERA SPOŁECZNA			
1.	Wskaźnik bezrobocia (liczba osób bezrobotnych ² przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane	Iloraz liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2021 roku w jednostce pomocniczej i liczby ludności w wieku produkcyjnym

² **definicja osób bezrobotnych** – Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2022 poz. 690 z późn. zmianami);

	w jednostce pomocniczej w 2021 r.	z Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu Lubelskim.	w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 100.
2.	Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu Lubelskim.	Iloraz liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2021 roku w jednostce pomocniczej i ogólnej liczby osób bezrobotnych w jednostce pomocniczej pomnożony przez 100.
3.	Średnie wyniki z egzaminów VIII-klas w roku szkolnym 2020/2021 w jednostce pomocniczej (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z każdej szkoły podstawowej na terenie Gminy Poniatowa.	Zebrane dane dotyczące średnich wyników z egzaminu VIII klas w podziale na jednostki pomocnicze zamieszkivane przez uczniów, wyrażone w %.
4.	Liczba osób w rodzinach pobierających zasiłki z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Poniatowej.	Iloraz liczby osób w rodzinach pobierających zasiłki z pomocy społecznej w 2021 roku w jednostce pomocniczej i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
5.	Udział liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu ³ w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Poniatowej.	Iloraz liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w 2021 roku w jednostce pomocniczej i ogólnej liczby osób korzystających z pomocy społecznej w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 100.
6.	Liczba odnotowanych wykroczeń i przestępstw ⁴ na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Komendy Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim.	Iloraz liczby odnotowanych wykroczeń i przestępstw popełnionych na terenie danej jednostki pomocniczej w 2021 roku i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
7.	Liczba przestępstw w zakresie naruszenia czynności narządów ciała (średni i lekki uszczerbek na zdrowiu) ⁵ na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Komendy Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim.	Iloraz liczby odnotowanych przestępstw w zakresie naruszenia czynności narządów ciała (średni i lekki uszczerbek na zdrowiu) popełnionych na terenie danej jednostki pomocniczej w 2021 roku i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
8.	Liczba interwencji domowych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Komendy Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim.	Iloraz liczby odnotowanych interwencji domowych na terenie danej jednostki pomocniczej w 2021 roku i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
9.	Liczba „niebieskich kart” ⁶ na 1000 mieszkańców	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane	Iloraz liczby założonych „niebieskich kart” na terenie danej jednostki pomocniczej (stan na 2021 rok) i liczby ludności ogółem w danej

³ osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu – Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zmianami)

⁴ definicje wykroczenia i przestępstwa – Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 53 z późn. zmianami)

⁵ definicja przestępstwa w zakresie naruszenia czynności narządów ciała (średni i lekki uszczerbek na zdrowiu) – Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 53 z późn. zmianami)

⁶ definicja „niebieskiej karty” – Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta"

	jednostki pomocniczej w 2021 r.	z Komendy Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim.	jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
10.	Liczba interwencji publicznych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Komendy Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim.	Iloraz liczby odnotowanych interwencji publicznych na terenie danej jednostki pomocniczej w 2021 roku i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
11.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności ⁷ na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Poniatowej.	Iloraz liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w 2021 roku w jednostce pomocniczej i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
12.	Udział liczby osób w wieku 60+ zamieszkujących jednostkę pomocniczą w liczbie wszystkich mieszkańców tej jednostki w 2021 r. (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej – ewidencja ludności.	Iloraz liczby osób w wieku 60 lat i więcej w 2021 roku w jednostce pomocniczej i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 100.
13.	Zmiana liczby osób w wieku poprodukcyjnym ⁸ w jednostce pomocniczej w latach 2015-2021 (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej – ewidencja ludności.	Iloraz [różnicy liczby osób w wieku poprodukcyjnym w jednostce pomocniczej w 2021 r. i liczby osób w wieku poprodukcyjnym w jednostce pomocniczej w 2015 r.] oraz [liczby osób w wieku poprodukcyjnym w jednostce pomocniczej w 2015 r.] pomnożony przez 100.
14.	Liczba dzieci do 3 roku życia na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej – ewidencja ludności.	Iloraz liczby dzieci w wieku 0-3 lata w 2021 roku w jednostce pomocniczej i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
15.	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych ⁹ , posiadających wpis do KRS na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz liczby zarejestrowanych organizacji pozarządowych na terenie jednostki pomocniczej (stan na 2021 r.) i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
16.	Liczba niezarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz liczby niezarejestrowanych organizacji pozarządowych na terenie jednostki pomocniczej (stan na 2021 r.) i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
17.	Zmiana liczby ludności w jednostce pomocniczej w latach 2015-2021 (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu	Iloraz [różnicy liczby ludności w jednostce pomocniczej w 2021 r. i liczby ludności w jednostce pomocniczej w 2015 r.] oraz

⁷ **definicja osoby niepełnosprawnej** – Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zmianami)

⁸ **definicja wieku poprodukcyjnego** – GUS: wiek, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową, tj. dla mężczyzn – 65 lat i więcej, dla kobiet – 60 lat i więcej

⁹ **definicja organizacji pozarządowych** – Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 z późn. zmianami)

		Miejskiego w Poniatowej – ewidencja ludności.	[liczby ludności w jednostce pomocniczej w 2015 r.] pomnożony przez 100.
SFERA GOSPODARCZA			
18.	Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej – CEIDG.	Iloraz liczby zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych (stan na 2021 rok) w jednostce pomocniczej i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
19.	Zmiana liczby działających podmiotów gospodarczych w jednostce pomocniczej w latach 2015-2021 (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej – CEIDG.	Iloraz [różnicy działających podmiotów gospodarczych w jednostce pomocniczej w 2021 r. i liczby działających podmiotów gospodarczych w jednostce pomocniczej w 2015 r.] oraz [liczby działających podmiotów gospodarczych w jednostce pomocniczej w 2015 r.] pomnożony przez 100.
SFEEA ŚRODOWISKOWA			
20.	Udział liczby budynków z węglowymi kotłami ciepła (CEEB) w ogólnej liczbie budynków w jednostce pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz liczby budynków z węglowymi kotłami ciepła (CEEB) w 2021 roku w jednostce pomocniczej i ogólnej liczby budynków w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 100.
21.	Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych ¹⁰ w powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz powierzchni obszarów chronionych w 2021 roku w jednostce pomocniczej i powierzchni ogółem danej jednostki pomocniczej pomnożony przez 100.
22.	Ilość wyrobów azbestowych ¹¹ pozostałych do unieszkodliwienia na 1 mieszkańca jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz ilości wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia w 2021 r. w jednostce pomocniczej (w kg) i ogólnej liczby ludności w danej jednostce pomocniczej.
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA			
23.	Liczba budynków/obiektów kulturowych (świetlice wiejskie, ośrodki kultury, izby regionalne, itp.) na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz liczby budynków/obiektów kulturowych (świetlice wiejskie, ośrodki kultury, izby regionalne, itp.) (stan na 2021 rok) w jednostce pomocniczej i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
24.	Długość czynnej sieci wodociągowej w jednostce pomocniczej na 1 km ² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (km/km ²)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Gminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Poniatowej.	Iloraz długości czynnej sieci wodociągowej (km) na terenie jednostki pomocniczej w 2021 roku i powierzchni ogółem danej jednostki pomocniczej (km ²).
25.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w jednostce pomocniczej na 1 km ² powierzchni jednostki	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Gminnego Przedsiębiorstwa	Iloraz długości czynnej sieci kanalizacyjnej (km) na terenie jednostki pomocniczej w 2021 roku i powierzchni ogółem danej jednostki pomocniczej (km ²).

¹⁰ **definicja obszarów chronionych** – Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zmianami)

¹¹ **definicja azbestu** – www.bazaazbestowa.gov.pl

	pomocniczej w 2021 r. (km/km ²)	Gospodarki Komunalnej w Poniatowej.	
26.	Długość ciągów pieszych ¹² na 1 km ² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz długości ciągów pieszych na terenie jednostki pomocniczej w 2021 roku i powierzchni danej jednostki pomocniczej.
27.	Udział długości dróg nieutwardzonych w długości wszystkich dróg na obszarze jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz długości dróg nieutwardzonych na terenie jednostki pomocniczej w 2021 roku i długości dróg ogółem na terenie danej jednostki pomocniczej pomnożony przez 100.
28.	Powierzchnia przestrzeni publicznych ¹³ na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz powierzchni przestrzeni publicznych na terenie jednostki pomocniczej w 2021 roku i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
SFERA TECHNICZNA			
29.	Udział liczby budynków mieszkalnych ¹⁴ wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz liczby budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem (stan na 2021 r.) i ogólnej liczby budynków mieszkalnych w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 100.
30.	Udział liczby budynków wymagających remontu w ogólnej liczbie budynków jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej. Urząd Miejski pozyskał te dane dzięki pomocy sołtysów poszczególnych sołectw i przedstawicieli osiedli.	Iloraz liczby budynków wymagających remontu (stan na 2021 r.) i ogólnej liczby budynków w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 100.
31.	Liczba obiektów użyteczności publicznej ¹⁵ , które są niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ¹⁶ na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej. Urząd Miejski kontaktował się z zarządcą każdego budynku użyteczności publicznej.	Iloraz liczby obiektów użyteczności publicznej, które są niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w 2021 r. w jednostce pomocniczej i liczby ludności ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
32.	Liczba budynków mieszkalnych z instalacjami OZE ¹⁷ na 1000 mieszkańców	Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika zostały pozyskane z Urzędu Miejskiego w Poniatowej.	Iloraz liczby budynków mieszkalnych z instalacjami OZE (stan na 2021 rok) w jednostce pomocniczej i liczby ludności

¹² **definicja ciągów pieszych** – część drogi przeznaczona do ruchu pieszych (chodnik) lub samodzielna trasa pieszka, niebędąca częścią drogi

¹³ **definicja przestrzeni publicznych** – wszelkie miejsca dostępne powszechnie, zazwyczaj nieodpłatnie, fizyczna lub нефizyczna przestrzeń, w której może znaleźć się każda jednostka społeczna

¹⁴ **definicja budynku mieszkalnego** – Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zmianami)

¹⁵ **definicja budynku użyteczności publicznej** – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie

¹⁶ **definicja obiektu niedostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami** – brak windy, podjazdów i innych udogodnień, dzięki którym osoba z niepełnosprawnością może swobodnie korzystać z obiektu

¹⁷ **definicja OZE** – Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1378 z późn. zmianami)

	jednostki pomocniczej w 2021 r.		ogółem w danej jednostce pomocniczej pomnożony przez 1000.
--	---------------------------------	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Poniatowej

3.4. Sposób delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na podstawie analizy wielokryterialnej oraz jakościowej wyznaczony został obszar na terenie Gminy Poniatowa, na którym można zauważyć wyraźnie gorszą sytuację społeczną niż średnia w Gminie oraz na którym współwystępują gorsze wskaźniki w przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej – ten obszar został zakwalifikowany jako **obszar zdegradowany** w Gminie Poniatowa.

Jednostki pomocnicze wchodzące w skład obszaru zdegradowanego, w których analizy wykazały szczególną koncentrację negatywnych zjawisk w sferze społecznej, mające istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego oraz na których Gmina zamierza prowadzić działania rewitalizacyjne, zostały uznane za **obszar rewitalizacji**. Podczas wyznaczenia tego obszaru wzięto pod uwagę kryteria brzegowe delimitacji obszaru rewitalizacji, określone w Ustawie o rewitalizacji – powinien on obejmować maksymalnie 20% powierzchni Gminy i powinno go zamieszkiwać maksymalnie 30% mieszkańców Gminy.

3.5. Partycypacja społeczna

Podczas opracowywania *Diagnozy służącej delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poniatowa* istotnym elementem były konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy.

Konsultacje prowadzone były wieloetapowo. W pierwszej kolejności poproszono mieszkańców Gminy o wypełnienie ankiety w ramach partycypacji w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych (potrzebnej do dokonania analizy jakościowej), w której wskazywali zauważane problemy w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Kolejnym etapem konsultacji było przeprowadzenie pogłębionego wywiadu indywidualnego z mieszkańcami wykazującymi aktywność w spawach lokalnych, które za pomocą pytań otwartych, opowiedziały o konkretnych obszarach w Gminie, w których obserwuje się sytuację kryzysową oraz o jej genezie.

4. ANALIZA WIELOKRYTERIALNA (WSKAŹNIKOWA)

Analiza wielokryterialna, przeprowadzona w podziale na wyznaczone jednostki pomocnicze, stanowiła główne narzędzie umożliwiające delimitację obszarów charakteryzujących się koncentracją negatywnych zjawisk na obszarze Gminy Poniatowa. W tym rozdziale przedstawiono opis i zestawienie wskaźników, zobrazowanych w przestrzeni Gminy, przedstawiających problemy Gminy w następujących sferach:

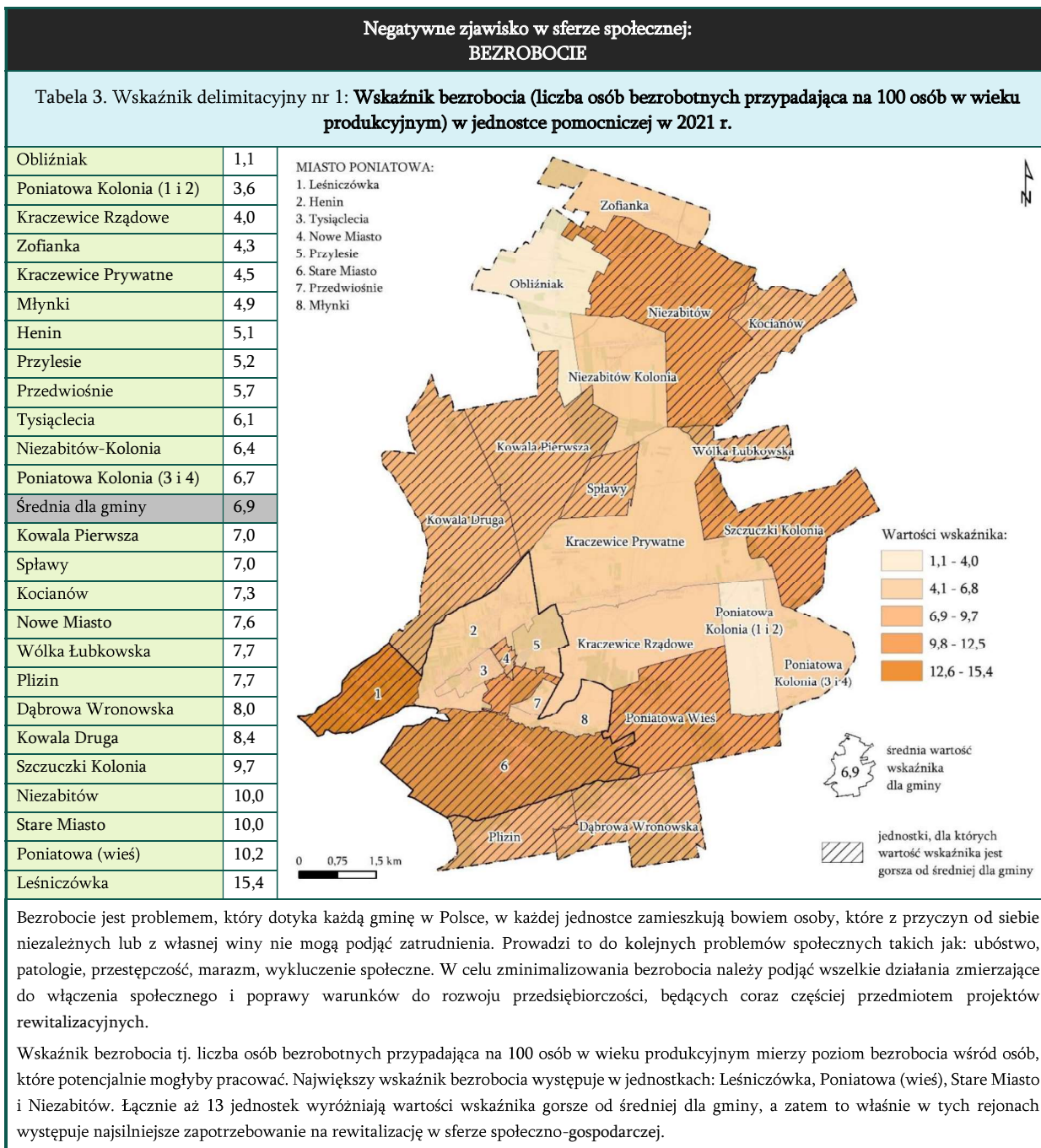
- **społecznej** – bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niski poziom edukacji i kapitału społecznego;
- **gospodarczej** – niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw;
- **środowiskowej** – przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska;
- **przestrzenno-funkcjonalnej** – niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, zły stan techniczny infrastruktury technicznej i społecznej, brak dostępu do podstawowych usług, niska jakość podstawowych usług, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych;
- **technicznej** – degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Ustawa o rewitalizacji (rozdział 3 art. 9.1.) określa konkretne negatywne zjawiska, które muszą być zauważalne na wyznaczonym obszarze zdegradowanym. Do tych zjawisk w sferze społecznej, oprócz wyżej wymienionych, należy również niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Niestety z powodów braku danych umożliwiających podział tego zjawiska społecznego na wyznaczone jednostki pomocnicze Gminy Poniatowa nie udało się zaprezentować obszarów znajdujących się w stanie kryzysowym z powodu niskiego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Do grupy osób ze szczególnymi potrzebami (o których mowa w ustawie z 19 lipca 2019 r.), po szczegółowej analizie obszaru Gminy Poniatowa, zakwalifikowano grupę seniorów (osoby w wieku 60+), osoby z niepełnosprawnościami oraz opiekunowie małych dzieci. Każda ze wskazanych grup społecznych wymaga wprowadzenia zmian w przestrzeni publicznej i uzupełniającej oferty usług, aby zaspokoić podstawowe potrzeby życiowe.

4.1. Prezentacja wskaźników wybranych do delimitacji

SFERA SPOŁECZNA

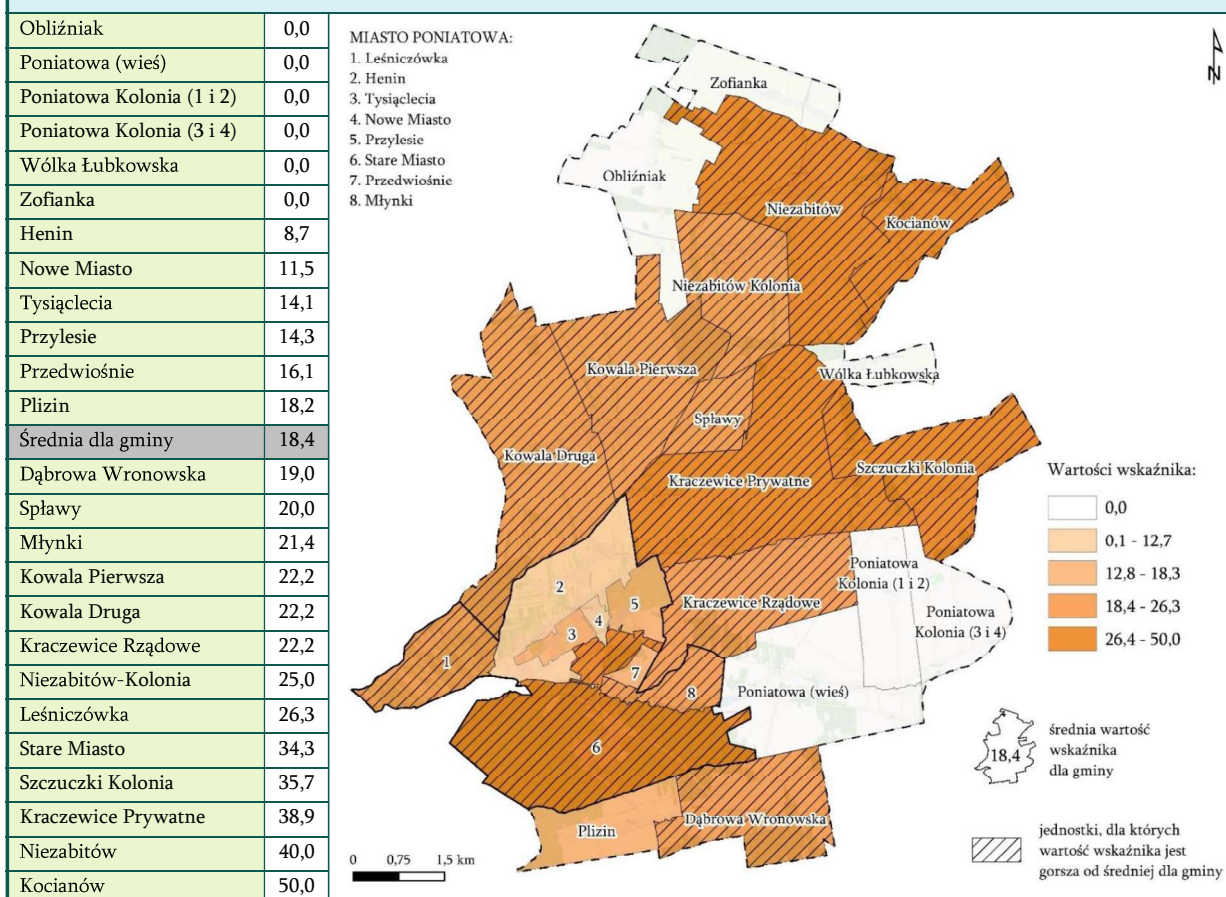

Bezrobocie jest problemem, który dotyka każdą gminę w Polsce, w każdej jednostce zamieszkują bowiem osoby, które z przyczyn od siebie niezależnych lub z własnej winy nie mogą podjąć zatrudnienia. Prowadzi to do kolejnych problemów społecznych takich jak: ubóstwo, patologie, przestępczość, marazm, wykluczenie społeczne. W celu zminimalizowania bezrobocia należy podjąć wszelkie działania zmierzające do włączenia społecznego i poprawy warunków do rozwoju przedsiębiorczości, będących coraz częściej przedmiotem projektów rewitalizacyjnych.

Wskaźnik bezrobocia tj. liczba osób bezrobotnych przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym mierzy poziom bezrobocia wśród osób, które potencjalnie mogłyby pracować. Największy wskaźnik bezrobocia występuje w jednostkach: Leśniczówka, Poniatowa (wieś), Stare Miasto i Niezabitów. Łącznie aż 13 jednostek wyróżniają wartości wskaźnika gorsze od średniej dla gminy, a zatem to właśnie w tych rejonach występuje najsilniejsze zapotrzebowanie na rewitalizację w sferze społeczno-gospodarczej.

Negatywne zjawisko w sferze społecznej:
BEZROBOCIE I NISKI POZIOM EDUKACJI

Tabela 4. Wskaźnik delimitacyjny nr 2: **Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)**

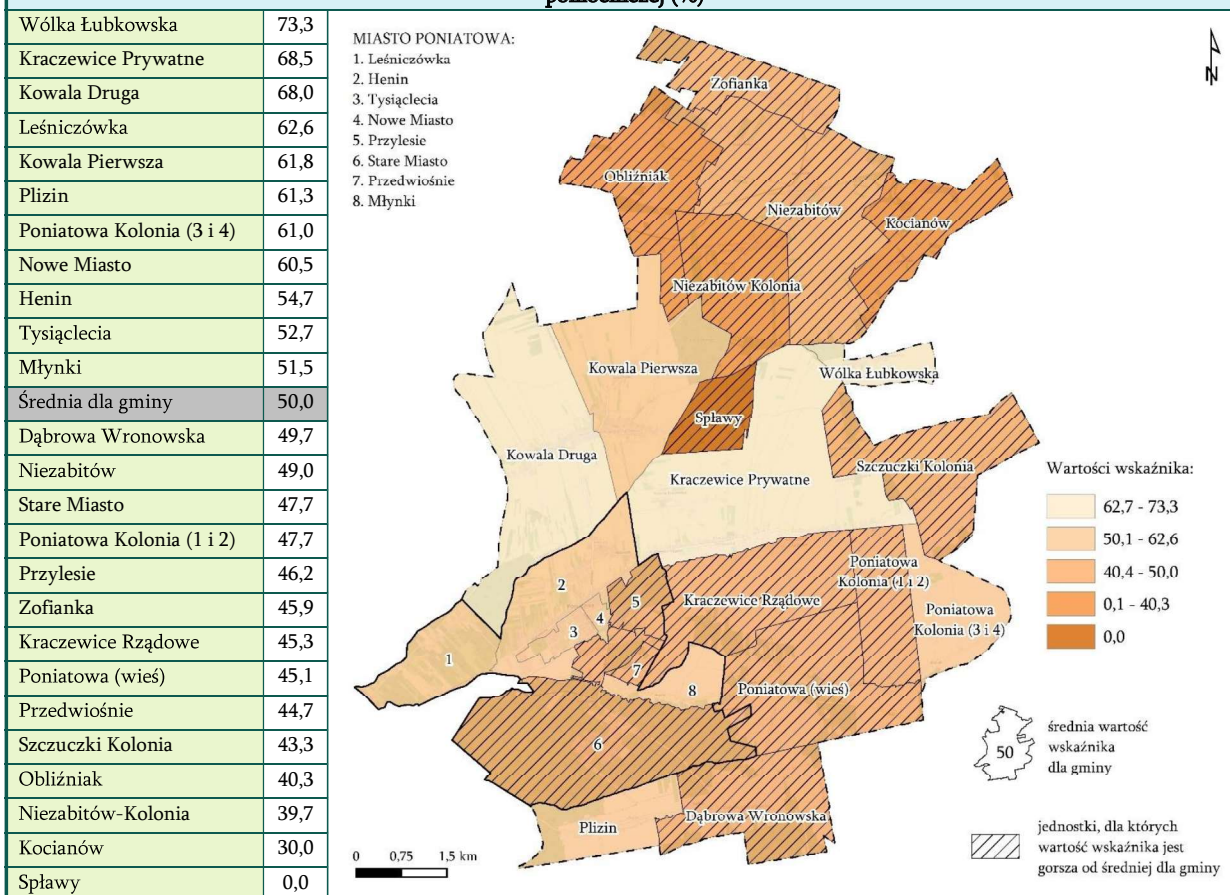

Szczególną grupą osób bezrobotnych są bezrobotni z niskim wykształceniem tj. gimnazjalnym i poniżej. Niskie wykształcenie tych osób może być jedną z przyczyn bezrobocia. Braki w wykształceniu w zasadniczy sposób decydują o ich mniejszych szansach na znalezienie pracy. Wysoki odsetek takich osób w danej miejscowości może świadczyć o niskiej jakości szkolnictwa i przyczyniać się do szerzenia patologii społecznych, prowadząc tym samym do degradacji kapitału ludzkiego na poziomie lokalnym.

Największy udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niżej w ogólnej liczbie osób bezrobotnych obserwuje się we wschodniej części gminy: Kocianów, Niezabitów, Kraczewice Prywatne, Szczuczki Kolonia, a także w jednostce pomocniczej: Stare Miasto w obrębie miasta Poniatowa. W ramach rewitalizacji konieczne będzie podjęcie działań w zakresie aktywizacji zawodowej tych osób oraz poprawy ich kwalifikacji, a także działań mających na celu przekwalifikowanie. Wartościowym aspektem mogą okazać się również projekty, obejmujące zajęcia dodatkowe (pozalekcyjne) dla dzieci i młodzieży w celu poprawy ich wyników w nauce, aby w przyszłości zapobiec takiemu problemowi w gminie.

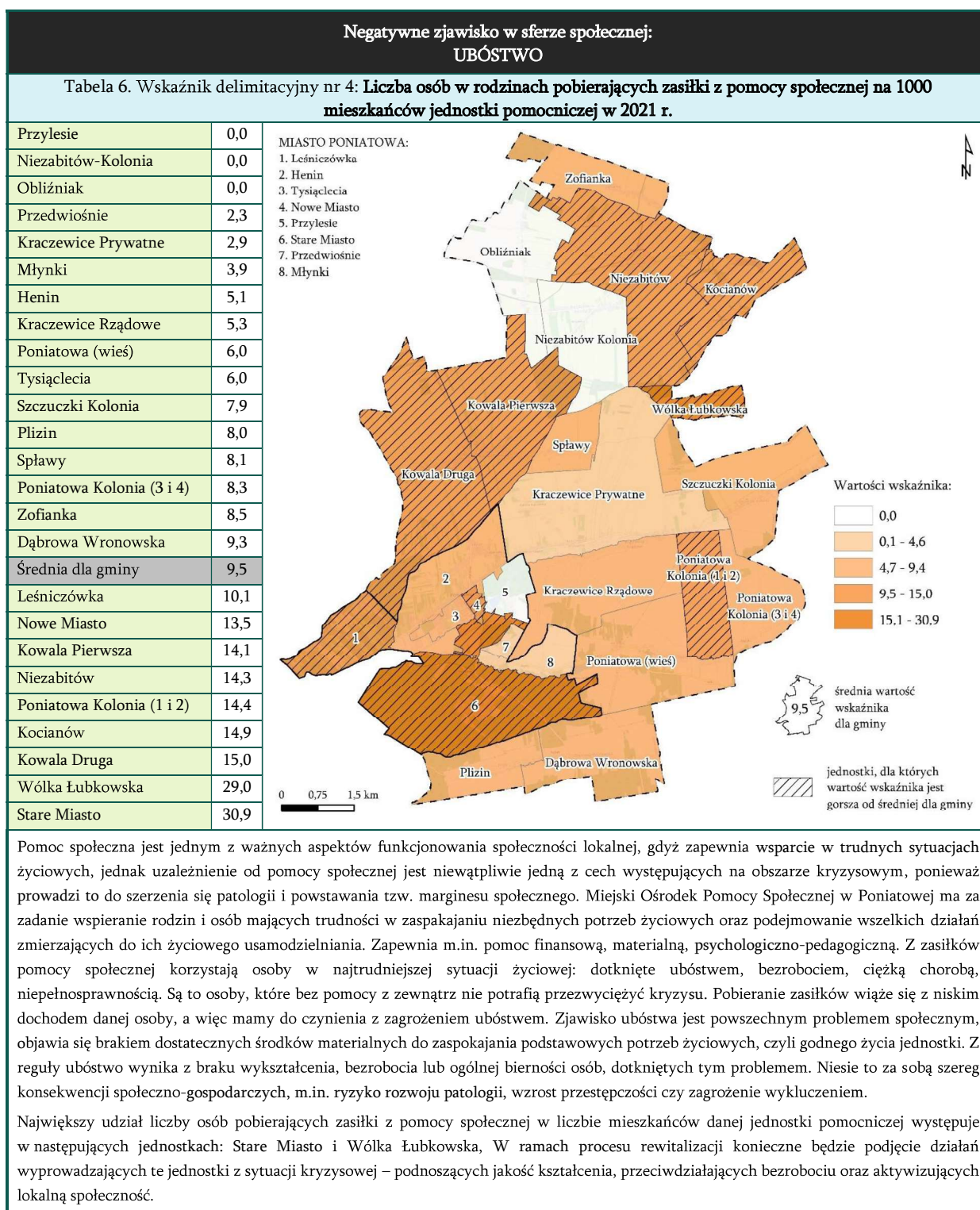
**Negatywne zjawisko w sferze społecznej:
NISKI POZIOM EDUKACJI**

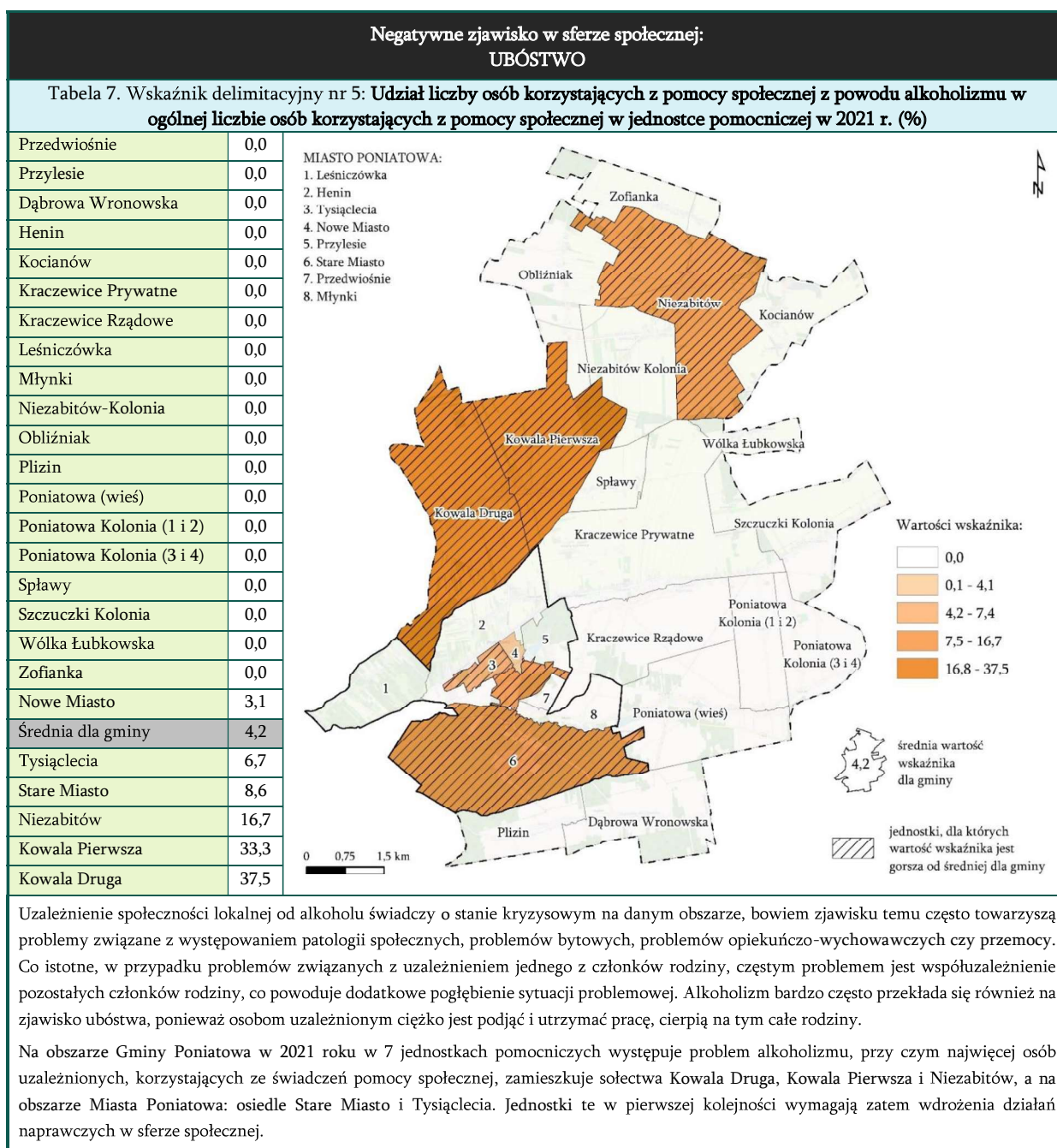
Tabela 5. Wskaźnik delimitacyjny nr 3: Średnie wyniki z egzaminów VIII-klas w roku szkolnym 2020/2021 w jednostce pomocniczej (%)

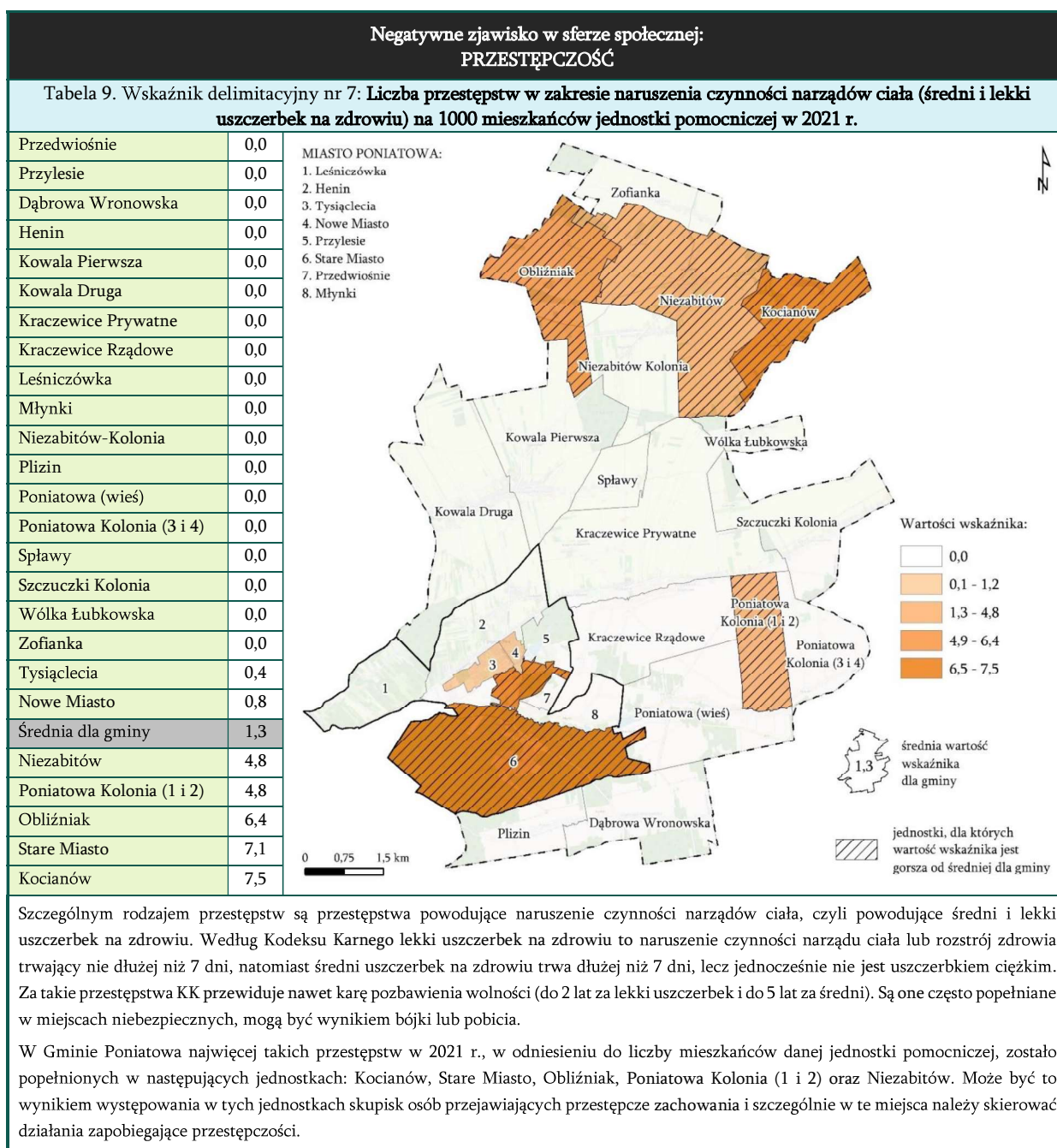

Wskaźnik przedstawiający średnie wyniki z egzaminu ósmoklasistów w podziale na jednostki pomocnicze pozwala przeanalizować społeczne problemy dotyczące dzieci i młodzieży. Wyniki z egzaminu ósmoklasistów stanowią często odzwierciedlenie poziomu nauczania w danej placówce, sytuacji rodzinnej uczniów oraz wpływu najbliższego otoczenia. Negatywne sytuacje w życiu dziecka oddziałują na wyniki w nauce, poprzez nadmierną pobudliwość i nerwowość oraz brak możliwości skupienia uwagi.

Średnie wyniki uzyskane przez uczniów Gminy Poniatowa wynoszą 50%, aż w 14 jednostkach pomocniczych uczniowie uzyskali wyniki gorsze od średniej dla gminy. Najbardziej pod tym kątem wypadają jednostki na północy Gminy – najbardziej oddalone od miasta Poniatowa: Kocianów, Niezabitów-Kolonia, Obliżniak. W jednostce Splawy nie zamieszkiwali uczniowie przystępujący do egzaminu w tym roku szkolnym. Oprócz północnych jednostek, na południu również odnotowano gorsze niż średnia gminna wyniki egzaminu. Wskazana jest zatem realizacja projektów poprawiających dostępność do zajęć pozalekcyjnych, mających na celu wyrównywanie szans wszystkich dzieci w dostępie do nauki, ponieważ poziom wykształcenia przekłada się w przyszłości na zdobycie pracy, a co za tym idzie odpowiedni poziom życia i minimalizację patologii społecznych.

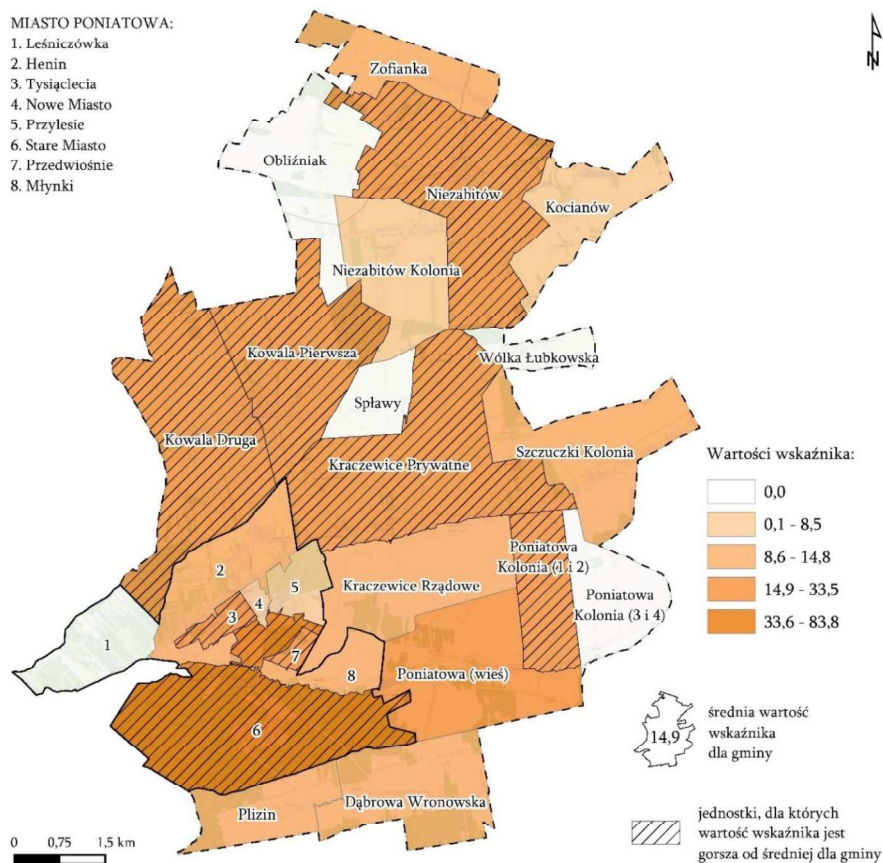

Negatywne zjawisko w sferze społecznej:
PRZESTĘPCZOŚĆ

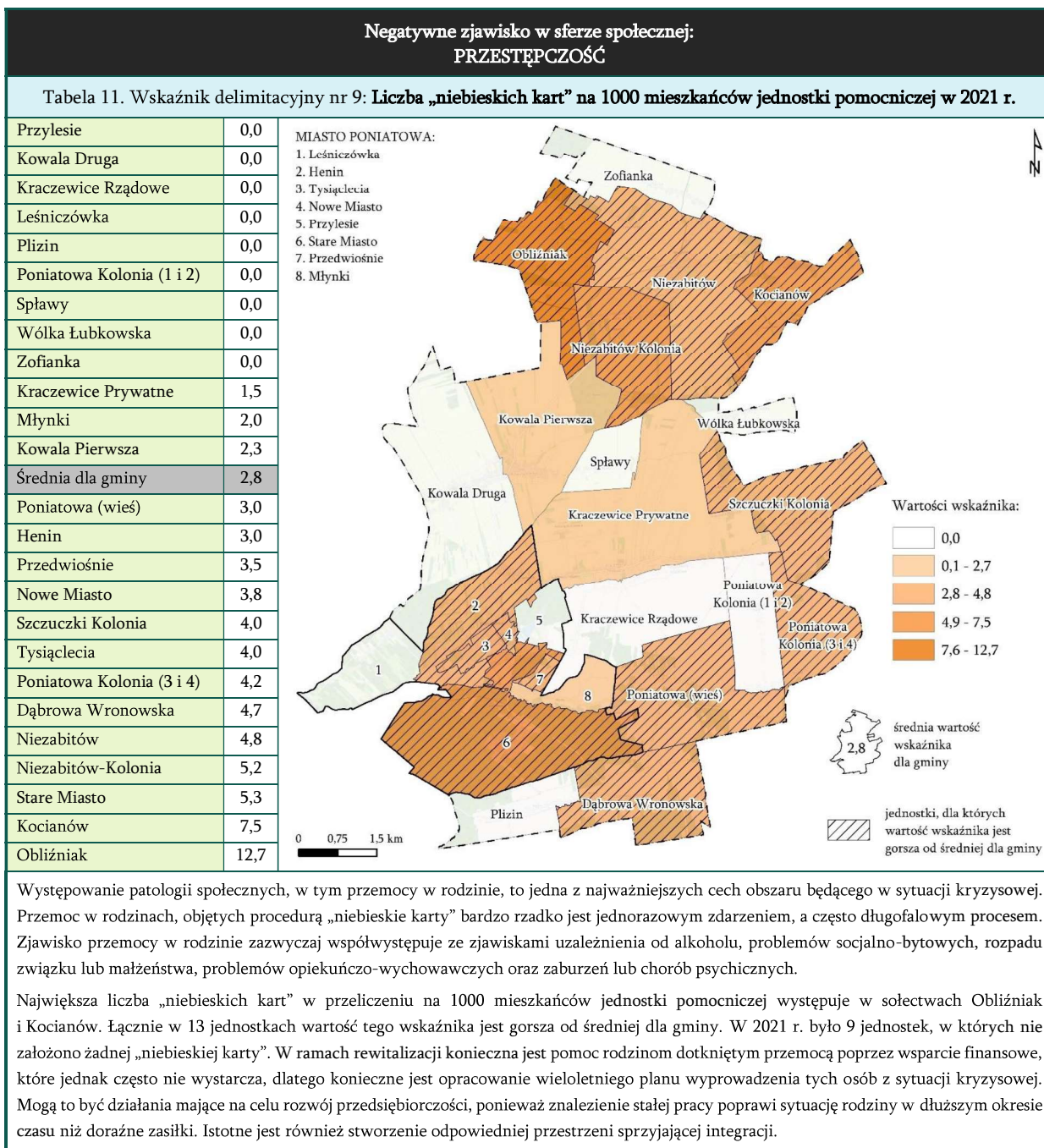
Tabela 10. Wskaźnik delimitacyjny nr 8: Liczba interwencji domowych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

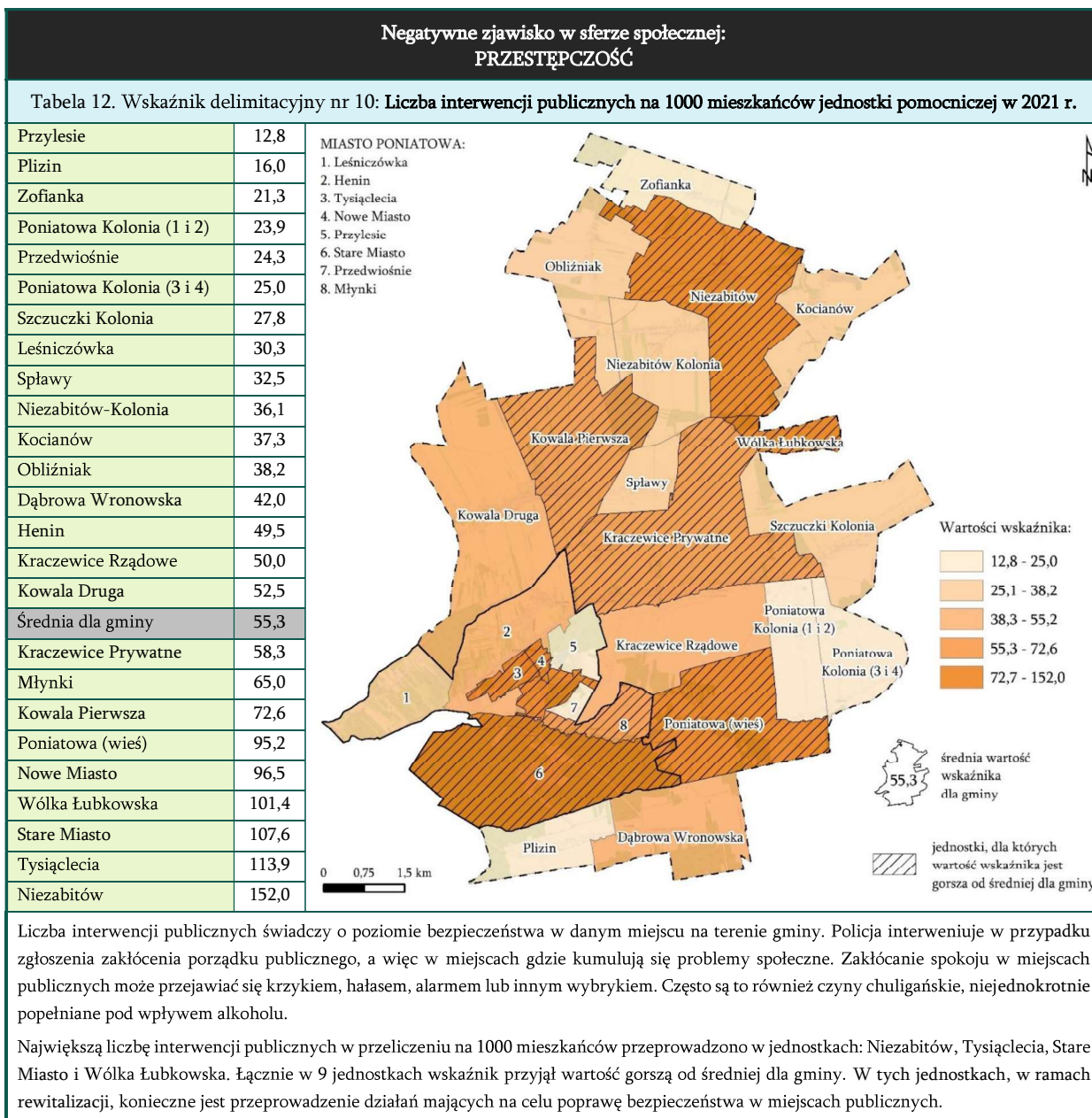
Leśniczówka	0,0
Obliżniak	0,0
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	0,0
Splawy	0,0
Wólka Łubkowska	0,0
Nowe Miasto	3,8
Niezabitów-Kolonia	5,2
Kocianów	7,5
Przylesie	8,5
Dąbrowa Wronowska	11,7
Młynki	11,8
Szczuczki Kolonia	11,9
Plizin	12,0
Zofianka	12,8
Henin	13,1
Kraczewice Rządowe	13,2
Poniatowa (wieś)	14,9
Średnia dla gminy	14,9
Kraczewice Prywatne	19,0
Przedwiośnie	19,7
Kowala Druga	20,6
Tysiąclecia	21,9
Kowala Pierwsza	23,4
Niezabitów	23,8
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	33,5
Stare Miasto	83,8

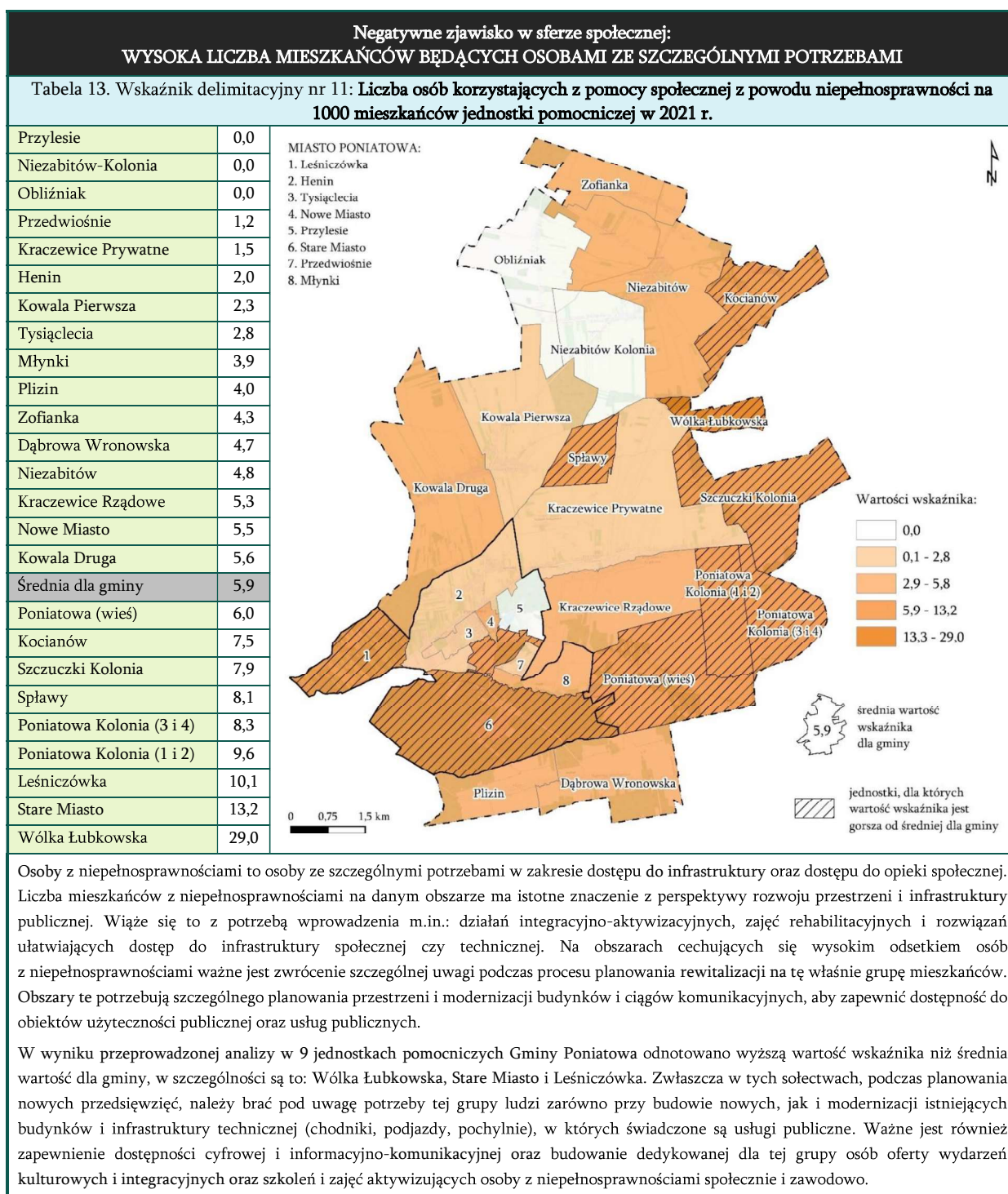

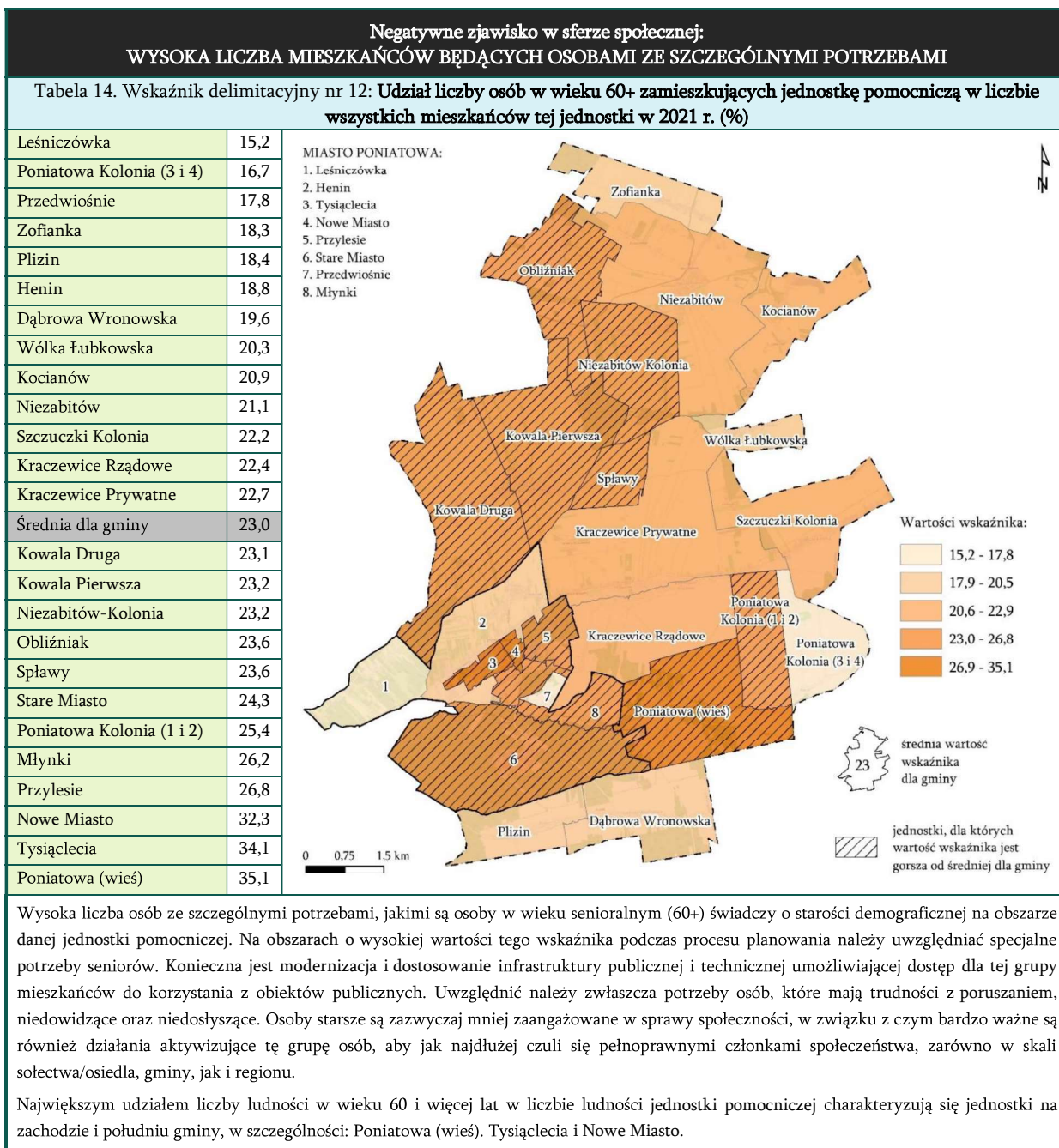
Statystycznie około 90% policyjnych interwencji domowych związanych jest z przemocą w rodzinie, jednak niewielki procent z nich związany jest jednocześnie z wszczęciem procedury założenia „niebieskiej karty”. Liczba interwencji domowych świadczy o występowaniu problemów rodzinnych i patologii społecznych, którym dzięki rewitalizacji należy przeciwdziałać.

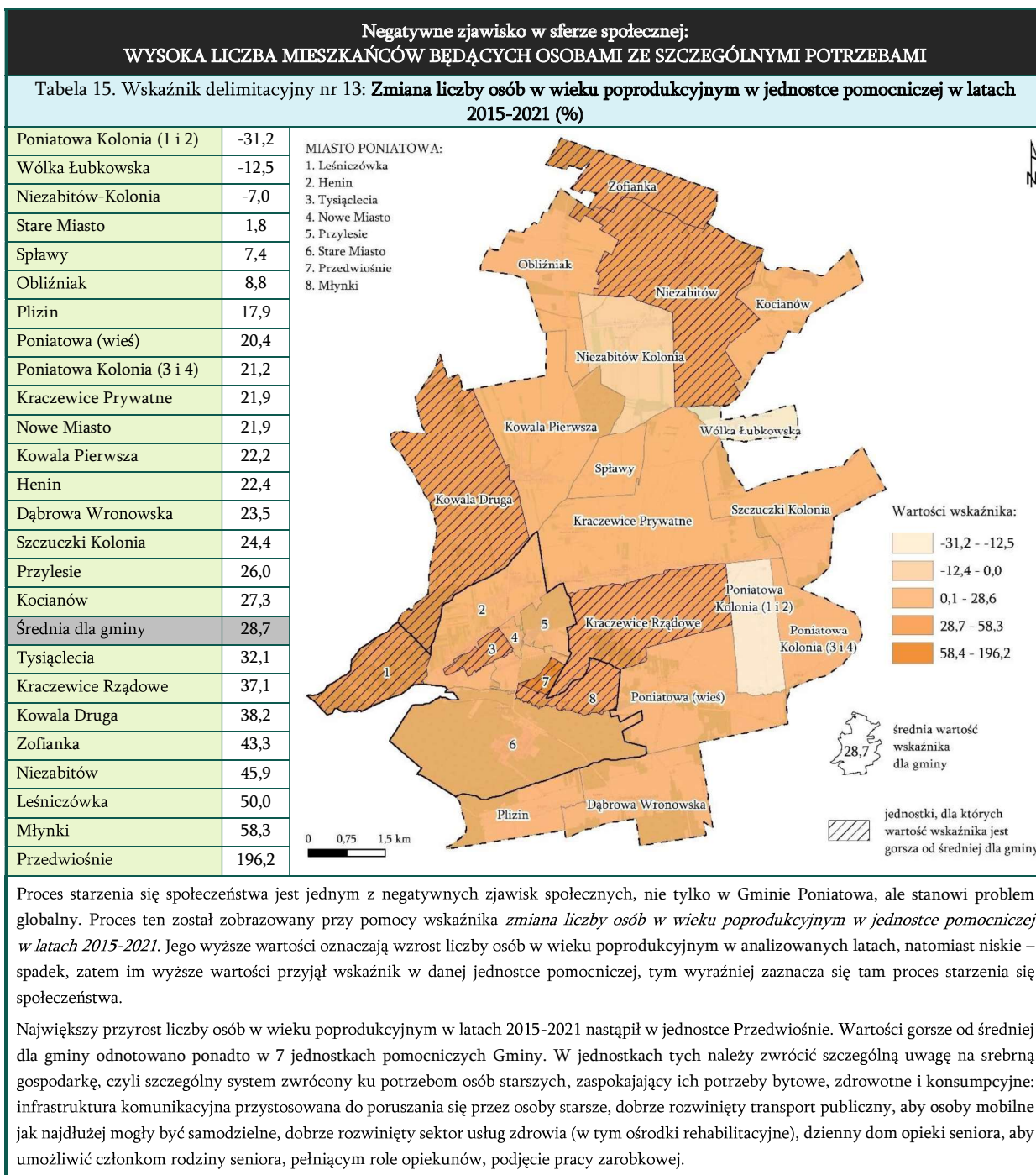
Analizując liczbę interwencji domowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w jednostkach pomocniczych Gminy Poniatowa interwencja policji najczęściej miała miejsce w jednostkach: Stare Miasto, Poniatowa Kolonia (1 i 2), Niezabitów i Kowala Pierwsza. Łącznie w 8 jednostkach pomocniczych wskaźnik w 2021 r. przyjął wartość gorszą od średniej wartości wskaźnika dla gminy. W 5 jednostkach, w analizowanym roku, nie odnotowano interwencji domowych.

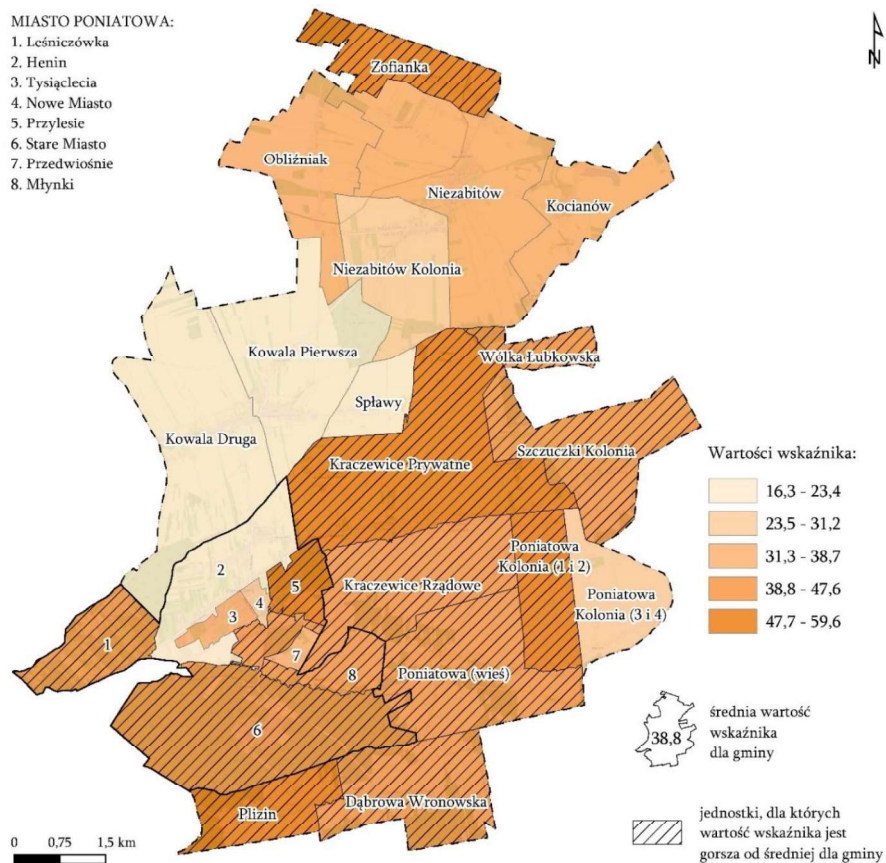

Negatywne zjawisko w sferze społecznej:
WYSOKA LICZBA MIESZKAŃCÓW BĘDĄCYCH OSOBAMI ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

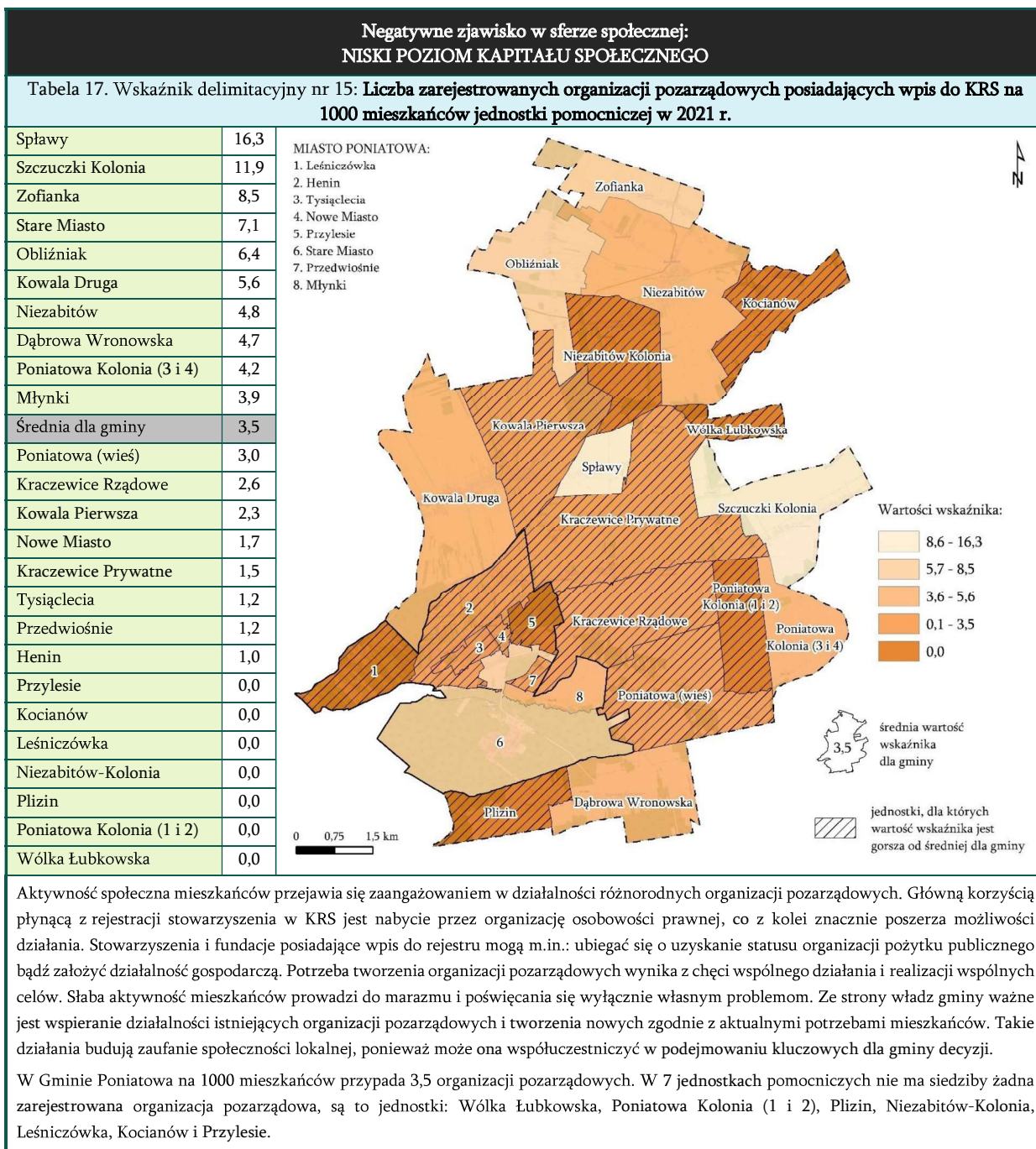
Tabela 16. Wskaźnik delimitacyjny nr 14: Liczba dzieci do 3 roku życia na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

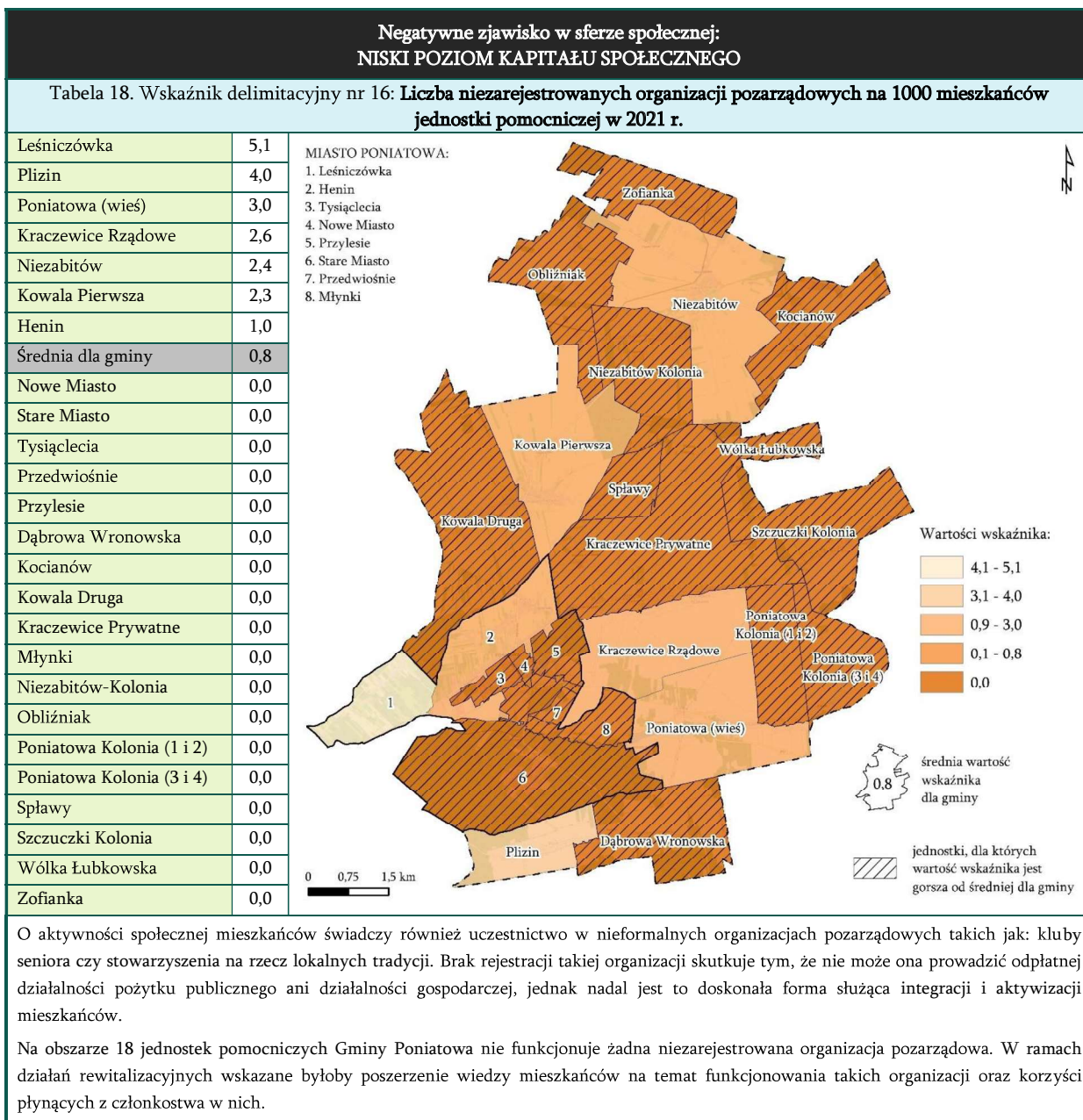
Splawy	16,3
Henin	19,2
Kowala Druga	20,6
Kowala Pierwsza	23,4
Niezabitów-Kolonia	25,8
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	29,2
Nowe Miasto	30,9
Tysiąclecia	32,3
Przedwiośnie	33,6
Kocianów	37,3
Niezabitów	38,0
Obliżniak	38,2
Średnia dla gminy	38,8
Stare Miasto	41,4
Poniatowa (wieś)	41,7
Dąbrowa Wronowska	42,0
Wólka Łubkowska	43,5
Kraczewice Rządowe	44,7
Leśniczówka	45,5
Młynki	47,2
Szczuczki Kolonia	47,6
Kraczewice Prywatne	51,0
Plizin	52,0
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	52,6
Zofianka	55,3
Przylesie	59,6

Liczba dzieci do 3 roku życia na danym obszarze powinna być wzięta pod uwagę podczas planowania inwestycji związanych z rozwojem infrastruktury publicznej. Wpływ na jakość życia opiekunów najmłodszych dzieci ma liczba miejsc dostępnych w placówkach opiekuńczych w gminie. Niedostateczna liczba miejsc w żłobkach utrudnia opiekunom zapewnienie opieki nad dziećmi i co za tym idzie powrót na rynek pracy oraz aktywne uczestniczenie w życiu społecznym i kulturowym gminy. Może to prowadzić do obniżenia się dochodów rodziny, a co za tym idzie jakości życia. Brak miejsc w placówkach opiekuńczych zmusza opiekunów do dłuższej przerwy w pracy, co może mieć wpływ na ciężki powrót do wykonywanych uprzednio obowiązków (postępujące zmiany prawne i technologiczne) oraz wymagać licznych szkoleń w bardzo krótkim czasie. Grupa opiekunów z małymi dziećmi należy również do grupy osób ze szczególnymi potrzebami, która potrzebuje odpowiednio dostosowanej infrastruktury technicznej (podjazdy, obniżenia krawężników chodników) w przypadku korzystania z wózków dziecięcych oraz właściwie zagospodarowanej przestrzeni do aktywnego spędzania wolnego czasu od najmłodszych lat (plac zabaw).

Najwięcej dzieci w wieku do 3 lat w przeliczeniu na 1000 mieszkańców danej jednostki, zamieszkuje głównie południowo-wschodnią część gminy (aż 13 jednostek powyżej średniej dla gminy). W tych jednostkach najbardziej istotne są inwestycje infrastrukturalne w zakresie dostosowania do potrzeb najmłodszych dzieci i ich opiekunów, a także działania wspierające powrót na rynek pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego dla tych osób, które tego potrzebują.

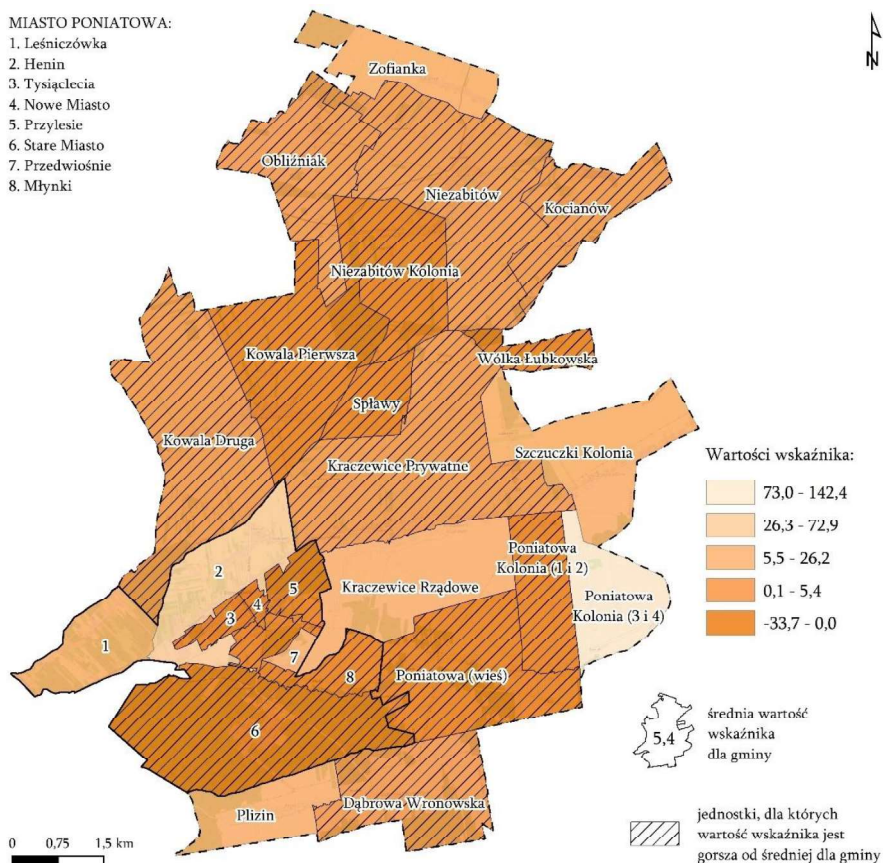

Negatywne zjawisko w sferze społecznej:
RÓŻNORODNE NEGATYWNE ZJAWISKA

Tabela 19. Wskaźnik delimitacyjny nr 17: Zmiana liczby ludności w latach 2015-2021 (%)

Poniatowa Kolonia (3 i 4)	142,4
Henin	32,5
Leśniczówka	13,8
Plizin	11,1
Zofianka	9,3
Szczuczki Kolonia	8,2
Przedwiośnie	8,0
Kraczewice Rządowe	7,6
Średnia dla gminy	5,4
Dąbrowa Wronowska	5,1
Kowala Druga	3,1
Kraczewice Prywatne	2,7
Obliżniak	2,6
Niezabitów	1,7
Kocianów	1,5
Wólka Łubkowska	-1,4
Splawy	-1,6
Kowala Pierwsza	-4,7
Młynki	-5,2
Niezabitów-Kolonia	-5,4
Przylesie	-9,6
Nowe Miasto	-10,3
Tysiąclecia	-13,7
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	-14,3
Stare Miasto	-14,4
Poniatowa (wieś)	-33,7

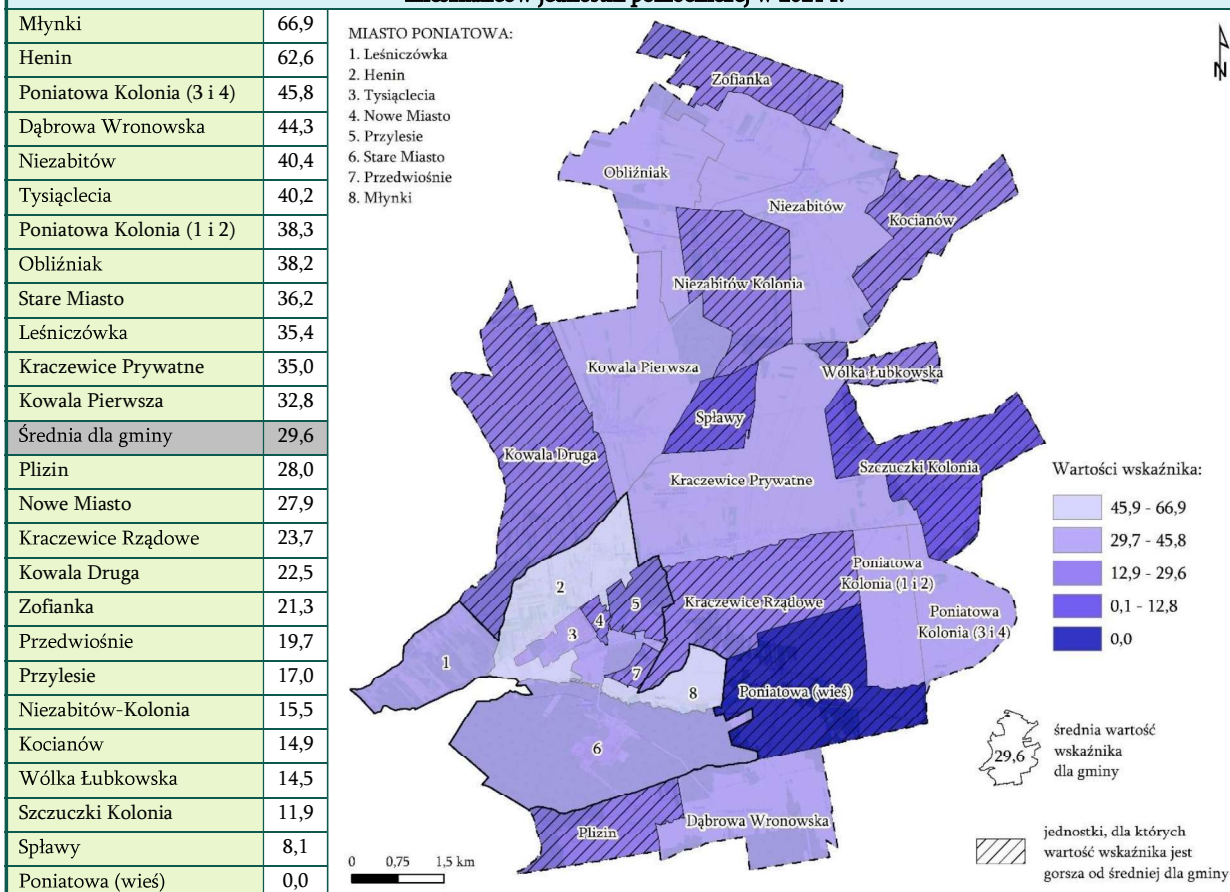
Dynamika zmian liczby ludności na danym terenie uzależniona jest od zachodzących na nim procesów społeczno-gospodarczo-przestrzennych, które determinują zainteresowanie ludności osiedlaniem się. Obecnie, zarówno w Polsce jak i Europie Zachodniej, nasila się zjawisko depopulacji, tj. wyludniania się społeczeństwa. Stopniowym ubytkiem mieszkańców cechują się nie tylko miasta, ale coraz częściej również wsie (zwłaszcza na wschodzie kraju). Pociąga to za sobą szereg innych problemów, m.in. zahamowanie lokalnej gospodarki czy zmniejszenie popytu na usługi publiczne – szkoły, placówki kulturalne itp. W konsekwencji, kolejni mieszkańcy zaczynają rozważać wyprowadzkę z ich dotychczasowego miejsca zamieszkania, zataczając tym samym błędne koło.

Aż 11 jednostek pomocniczych Gminy Poniatowa wykazuje się spadkową tendencją liczby ludności w porównaniu do 2015 r. Największy spadek liczby ludności zaobserwowano w jednostkach: Poniatowa (wieś), Stare Miasto, Poniatowa Kolonia (1 i 2), Tysiąclecia i Nowe Miasto. W związku powyższym, konieczne będzie podjęcie na tym obszarze działań naprawczych, podnoszących jakość zamieszkiwania i pracy oraz sprzyjających zatrzymaniu w Gminie ludzi młodych i wykształconych.

SFERA GOSPODARCZA

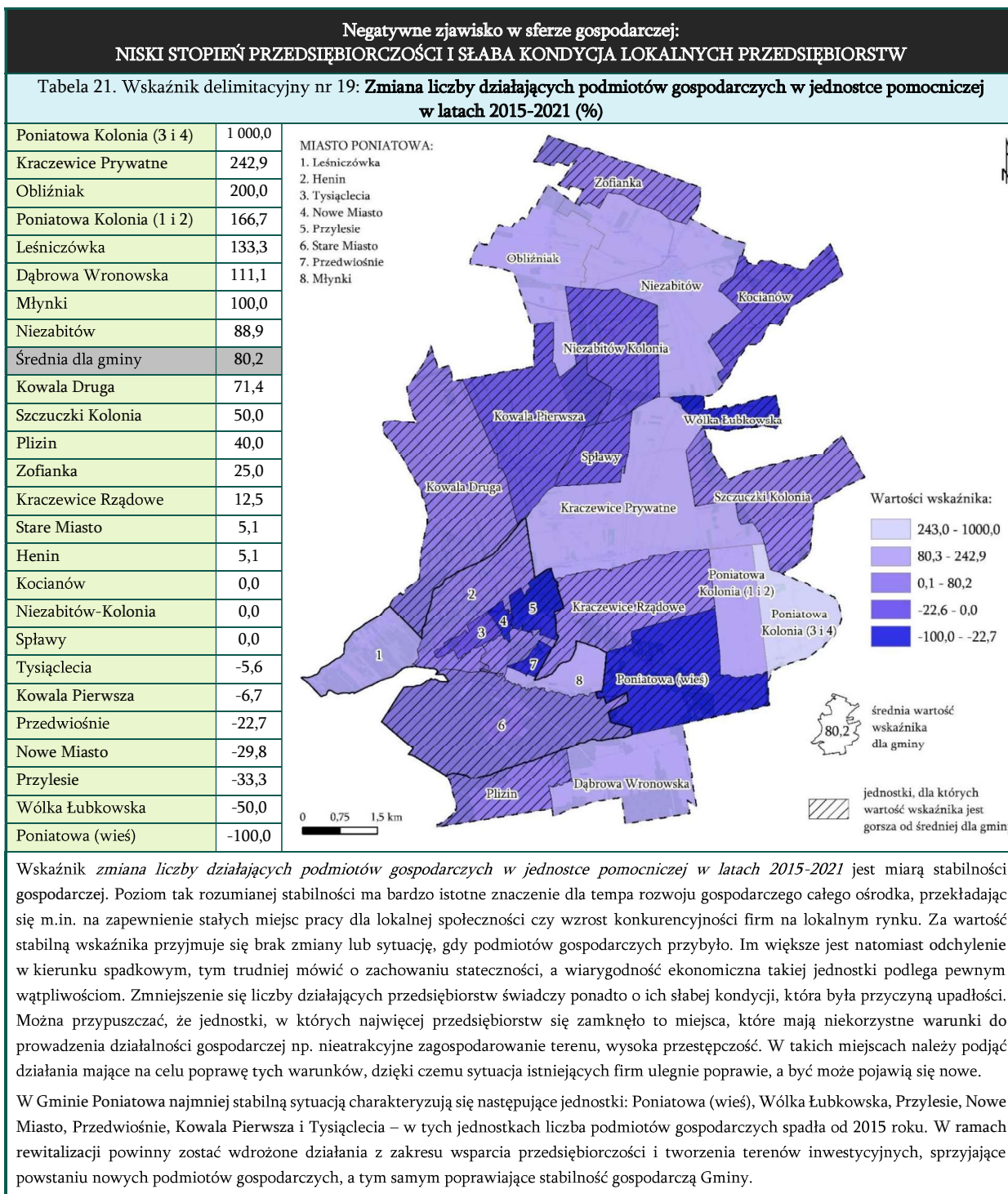
Negatywne zjawisko w sferze gospodarczej: NISKI STOPIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Tabela 20. Wskaźnik delimitacyjny nr 18: Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

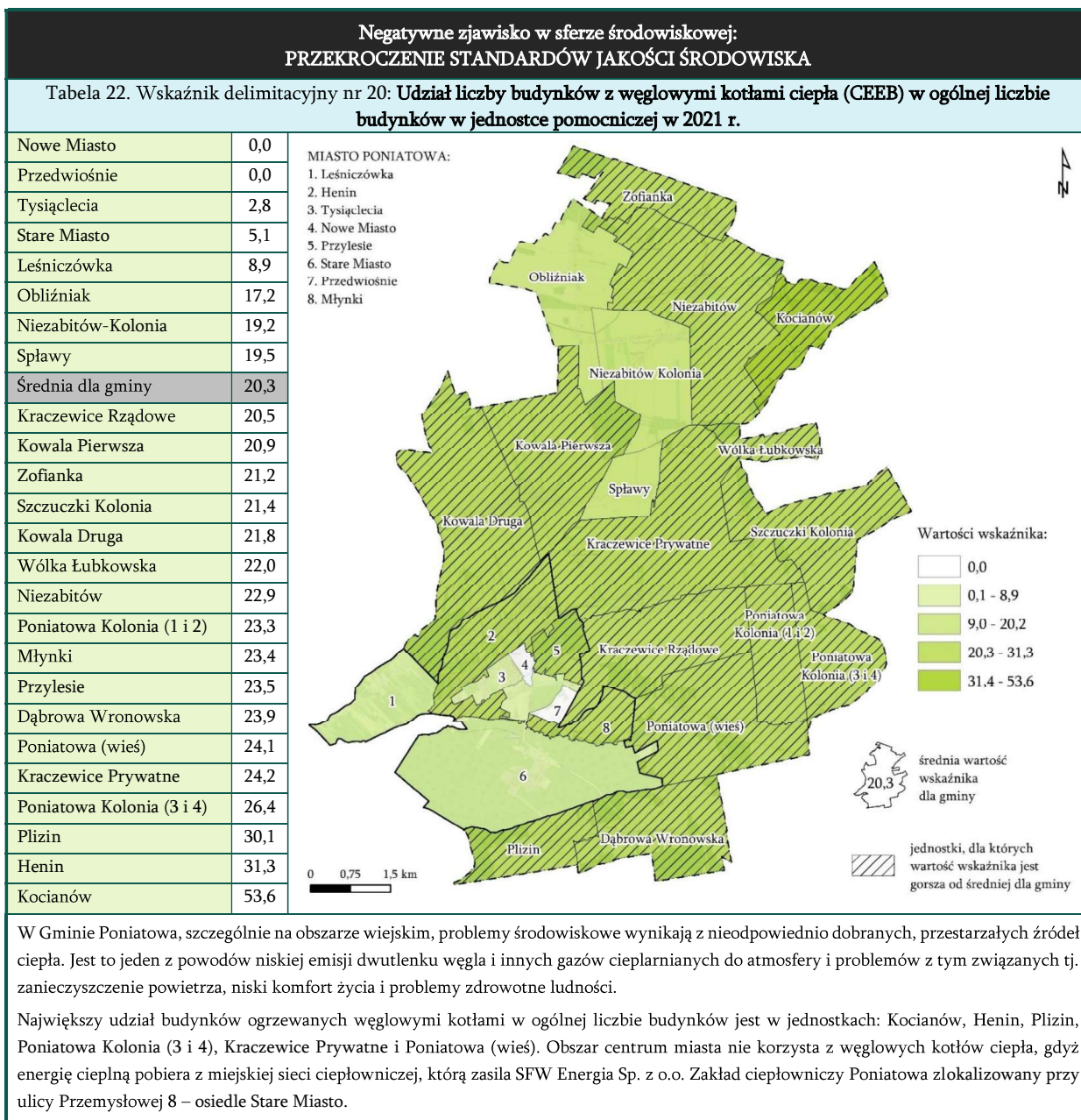

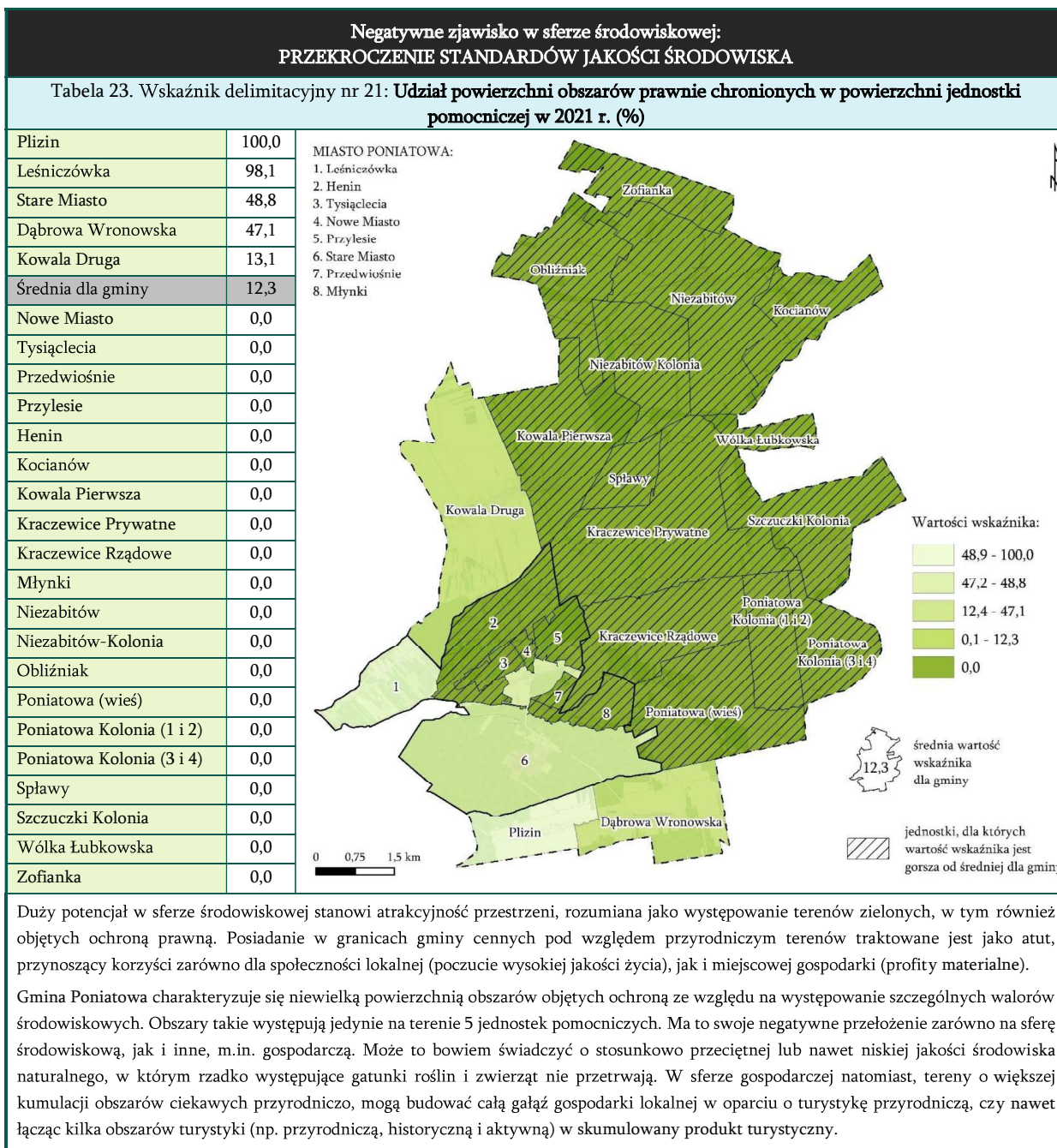
Poziom przedsiębiorczości mieszkańców jest istotnym wskaźnikiem jakości kapitału ludzkiego. Do kluczowych cech definiujących przedsiębiorczość zalicza się gotowość do podejmowania ryzyka, umiejętność dostrzegania potrzeb i doskonalenia pomysłów. Przedsiębiorców, poza dążeniem do osiągnięcia zysku, charakteryzuje pragnienie niezależności, samorealizacji, urzeczywistnienia własnych wizji. Wszystkie wymienione cechy sprawiają, iż osoby prowadzące działalność gospodarczą są ważnymi członkami lokalnej społeczności. Będą to bowiem osoby zaangażowane, kreatywne, ale też dociekliwe. Zatem analiza poziomu przedsiębiorczości danej jednostki administracyjnej pozwala wnioskować o poziomie zaradności mieszkańców oraz chęci pracy na własny rachunek. Niska liczba funkcjonujących przedsiębiorstw świadczy o niekorzystnych warunkach dla rozwoju gospodarczego, a konsekwencją tego będzie niska liczba miejsc pracy dla lokalnej społeczności, dlatego tak istotne jest stworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości.

W 2021 r. w jednostce pomocniczej Poniatoła (wieś) nie działał żaden podmiot gospodarczy. Najmniej podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2021 r. działało w jednostkach: Splawy, Szczuczki-Kolonia, Wólka Łubkowska, Kocianów i Niezabitów-Kolonia.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Duży potencjał w sferze środowiskowej stanowi atrakcyjność przestrzeni, rozumiana jako występowanie terenów zielonych, w tym również objętych ochroną prawną. Posiadanie w granicach gminy cennych pod względem przyrodniczym terenów traktowane jest jako atut, przynoszący korzyści zarówno dla społeczności lokalnej (poczucie wysokiej jakości życia), jak i miejscowej gospodarki (profity materialne).

Gmina Poniatowa charakteryzuje się niewielką powierzchnią obszarów objętych ochroną ze względu na występowanie szczególnych walorów środowiskowych. Obszary takie występują jedynie na terenie 5 jednostek pomocniczych. Ma to swoje negatywne przełożenie zarówno na sferę środowiskową, jak i inne, m.in. gospodarczą. Może to bowiem świadczyć o stosunkowo przeciętnej lub nawet niskiej jakości środowiska naturalnego, w którym rzadko występujące gatunki roślin i zwierząt nie przetrwają. W sferze gospodarczej natomiast, tereny o większej kumulacji obszarów ciekawych przyrodniczo, mogą budować całą gałąź gospodarki lokalnej w oparciu o turystykę przyrodniczą, czy nawet łącząc kilka obszarów turystyki (np. przyrodniczą, historyczną i aktywną) w skumulowany produkt turystyczny.

**Negatywne zjawisko w sferze środowiskowej:
OBECNOŚĆ ODPADÓW STWARZAJĄCYCH ZAGROŻENIE DLA ŻYCIA, ZDROWIA LUDZI LUB STANU ŚRODOWISKA**

Tabela 24. Wskaźnik delimitacyjny nr 22: Ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na 1 mieszkańca jednostki pomocniczej w 2021 r.

Przedwiośnie	0,0	MIASTO PONIATOWA: 1. Leśniczówka 2. Henin 3. Tysiąclecia 4. Nowe Miasto 5. Przylesie 6. Stare Miasto 7. Przedwiośnie 8. Młynki	
Nowe Miasto	0,8		
Tysiąclecia	6,4		
Henin	39,5		
Stare Miasto	41,3		
Młynki	164,9		
Przylesie	239,5		
Kraczewice Prywatne	437,3		
Kraczewice Rządowe	509,9		
Poniatowa (wieś)	600,6		
Kowala Druga	675,4		
Leśniczówka	679,2		
Plizin	721,8		
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	722,4		
Średnia dla gminy	749,3		
Dąbrowa Wronowska	811,3		
Niezabitów-Kolonia	943,0		
Niezabitów	979,8		
Szczuczki Kolonia	1 031,3		
Kocianów	1 072,8		
Kowala Pierwsza	1 181,4		
Obliżniak	1 461,0		
Wólka Łubkowska	1 483,7		
Zofianka	1 516,3		
Splawy	1 594,9		
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	1 818,5		

Azbest to nazwa odnosząca się do grupy szkodliwych dla człowieka i środowiska minerałów włóknistych o udowodnionym działaniu rakotwórczym i toksycznym, w szczególności na płuca i układ oddechowy. Ze względu na wyjątkowe właściwości fizyczne, m.in. trwałość, elastyczność czy dźwiękochłonność do niedawna stosowany był powszechnie w budownictwie, energetyce, transporcie i przemyśle chemicznym. Największe jego ilości znajdują się na dachach i fasadach budynków (eternit), a także stanowią składnik powierzchni dróg, ścieżek czy boisk szkolnych. Dziś, posiadając wiedzę na temat wpływu wyrobów azbestowych na zdrowie człowieka, gminy zobowiązane są do usunięcia wyrobów azbestowych ze swojego terytorium do końca 2032 r. Im więcej azbestu zostanie unieszkodliwione, tym mniejsze staje się ogólne zanieczyszczenie środowiska w okolicy, w efekcie czego poprawie ulegnie jakość zamieszkiwania.

W Gminie Poniatowa, według stanu na rok 2021, największe ilości azbestu do unieszkodliwienia w przeliczeniu na 1 mieszkańca jednostki pozostały w jednostkach: Poniatowa Kolonia (1 i 2), Splawy, Zofianka, Wólka Łubkowska, Obliżniak, Kowala Pierwsza, Kocianów, Szczuczki Kolonia. Tylko w 1 jednostce – Przedwiośnie – nie pozostały już żadne ilości azbestu do unieszkodliwienia. Łącznie, aż 11 jednostek odnotowało wartości wskaźnika gorsze od średniej dla gminy, w związku z czym należy je uznać za najbardziej problemowe w kontekście środowiskowym, a tym samym wymagające wdrożenia projektów podnoszących świadomość ekologiczną i zdrowotną mieszkańców.

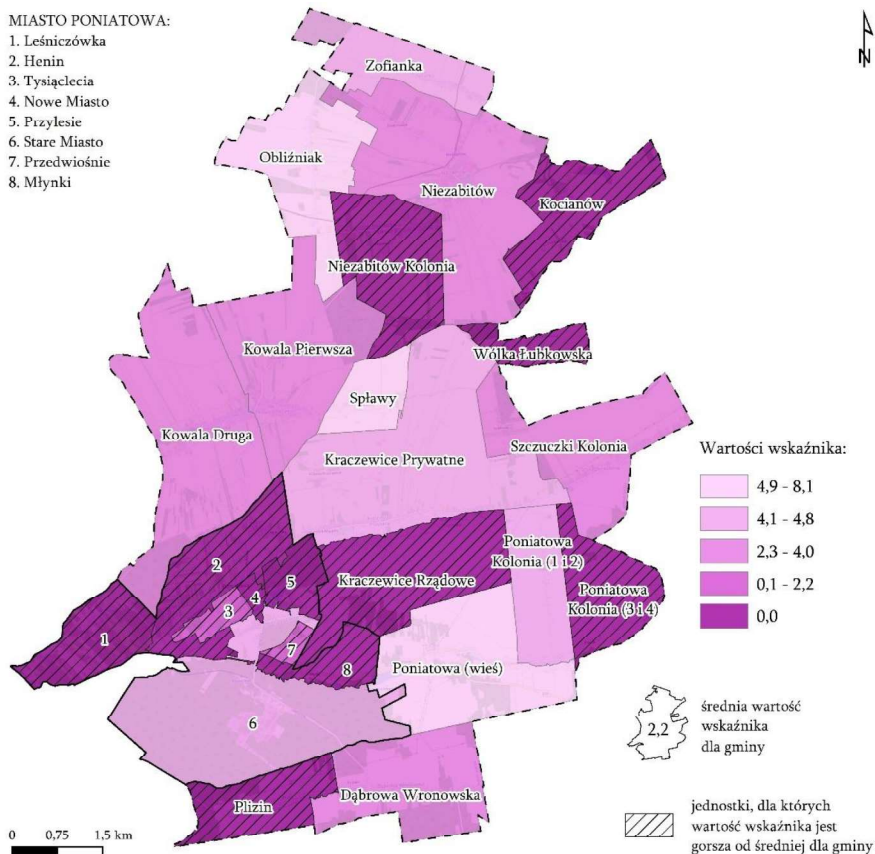
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Negatywne zjawisko w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:
NIEWYSTARCZAJĄCE WYPOSAŻENIE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

Tabela 25. Wskaźnik delimitacyjny nr 23: Liczba budynków/obiektów kulturowych (świetlice wiejskie, ośrodki kultury, izby regionalne, itp.) na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

Splawy	8,1
Obliżniak	6,4
Poniatowa (wieś)	6,0
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	4,8
Stare Miasto	4,4
Kraczewice Prywatne	4,4
Zofianka	4,3
Szczuczki Kolonia	4,0
Kowala Druga	3,8
Niezabitów	2,4
Kowala Pierwsza	2,3
Dąbrowa Wronowska	2,3
Średnia dla gminy	2,2
Przedwiośnie	1,2
Tysiąclecia	0,4
Nowe Miasto	0,0
Przylesie	0,0
Henin	0,0
Kocianów	0,0
Kraczewice Rządowe	0,0
Leśniczówka	0,0
Młynki	0,0
Niezabitów-Kolonia	0,0
Plizín	0,0
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	0,0
Wólka Łubkowska	0,0

MIASTO PONIATOWA:
 1. Leśniczówka
 2. Henin
 3. Tysiąclecia
 4. Nowe Miasto
 5. Przylesie
 6. Stare Miasto
 7. Przedwiośnie
 8. Młynki

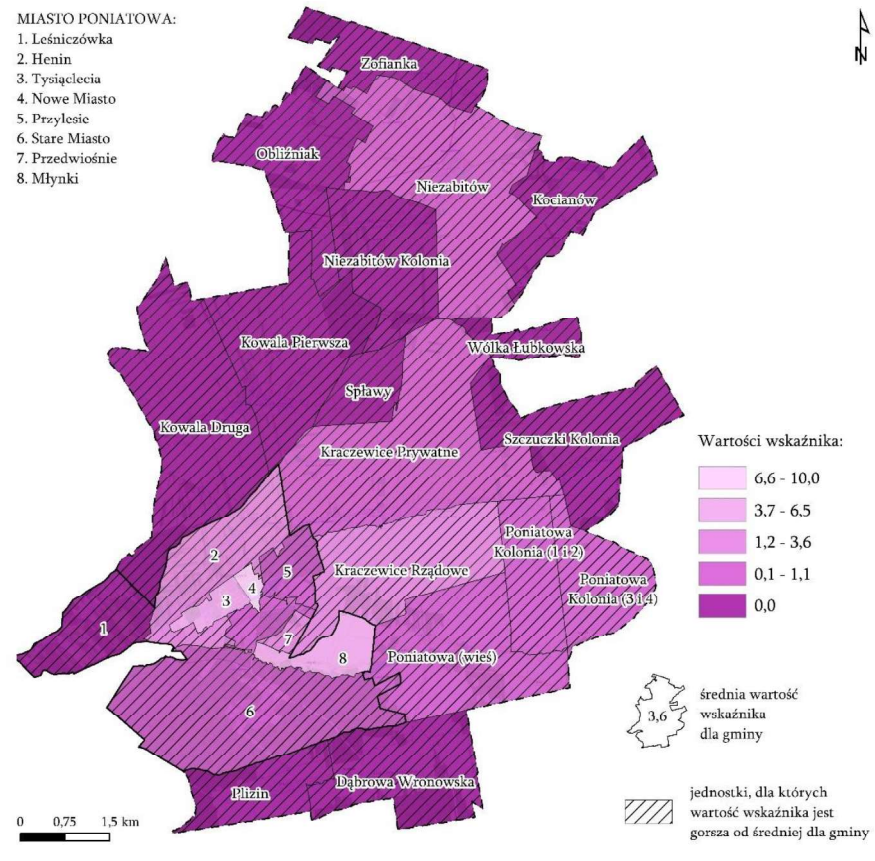
W kultywowaniu lokalnych tradycji, jak również budowaniu więzi międzyludzkich, bardzo istotny jest dostęp do infrastruktury społecznej, w szczególności do obiektów kulturowych takich jak świetlice, ośrodki kultury, izby regionalne. Dostępność do obiektów kulturowych jest bardzo ważna w kontekście rozwoju przestrzennego i społecznego gminy oraz integracji i aktywizacji mieszkańców.

W przypadku wielu jednostek pomocniczych Gminy Poniatowa dostępność ta jest ograniczona, aż 11 z 25 jednostek nie posiada na swoim obszarze obiektów o charakterze kulturowym.

Negatywne zjawisko w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:
NIEWYSTARCZAJĄCE WYPOSAŻENIE W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ

Tabela 26. Wskaźnik delimitacyjny nr 24: **Długość czynnej sieci wodociągowej w jednostce pomocniczej na 1 km² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (km/km²)**

Tysiąclecia	39,0
Nowe Miasto	23,0
Młynki	4,2
Średnia dla gminy	3,6
Przedwośnie	2,5
Splawy	2,1
Leśniczówka	1,9
Kowala Pierwsza	1,4
Poniatowa (wieś)	1,4
Kraczewice Rządowe	1,3
Henin	1,3
Dąbrowa Wronowska	1,3
Zofianka	1,2
Plizin	1,1
Niezabitów	1,1
Stare Miasto	1,1
Kraczewice Prywatne	1,0
Niezabitów-Kolonia	1,0
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	0,9
Obliżniak	0,9
Kowala Druga	0,8
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	0,8
Szczuczki Kolonia	0,8
Przylesie	0,8
Kocianów	0,0
Wólka Łubkowska	0,0

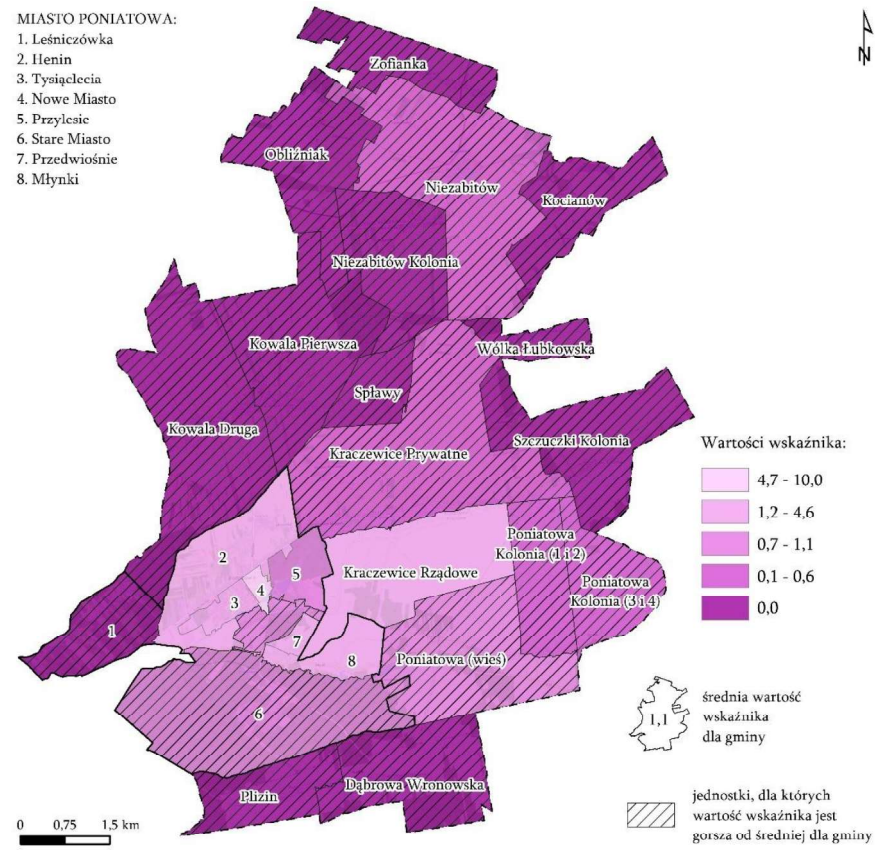
Dostęp do wszelkiego rodzaju infrastruktury na terenie gminy, w tym infrastruktury technicznej, podnosi atrakcyjność osiedleńczą obszaru, dając mieszkańcom wyższy komfort życia. Obecnie bardzo istotnym problemem infrastrukturalnym jest brak dostępu do instalacji sieciowych, w szczególności do wodociągu.

W kwestii dostępności sieci wodociągowej na terenie Gminy Poniatowa w dalszym ciągu odnotowuje się potrzeby w tym zakresie. Najbardziej niekorzystnie pod tym kątem wypadają jednostki pomocnicze: Wólka Łubkowska i Kocianów, ponieważ tam nie ma sieci wodociągowej. Niższa od średniej dla gminy długość czynnej sieci wodociągowej w jednostce pomocniczej na 1 km² powierzchni jednostki odnotowano ponadto w 20 jednostkach pomocniczych.

Negatywne zjawisko w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:
NIEWYSTARCZAJĄCE WYPOSAŻENIE W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ

Tabela 27. Wskaźnik delimitacyjny nr 25: **Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w jednostce pomocniczej na 1 km² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (km/km²)**

Nowe Miasto	10,0
Tysiąclecia	4,2
Młynki	3,8
Przedwośnie	1,8
Henin	1,5
Kraczewice Rządowe	1,5
Przylesie	1,1
Średnia dla gminy	1,1
Poniatowa (wieś)	1,0
Stare Miasto	0,8
Kraczewice Prywatne	0,6
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	0,2
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	0,2
Niezabitów	0,1
Dąbrowa Wronowska	0,0
Kocianów	0,0
Kowala Pierwsza	0,0
Kowala Druga	0,0
Leśniczówka	0,0
Niezabitów-Kolonia	0,0
Obliżniak	0,0
Plizin	0,0
Splawy	0,0
Szczuczki Kolonia	0,0
Wólka Łubkowska	0,0
Zofianka	0,0

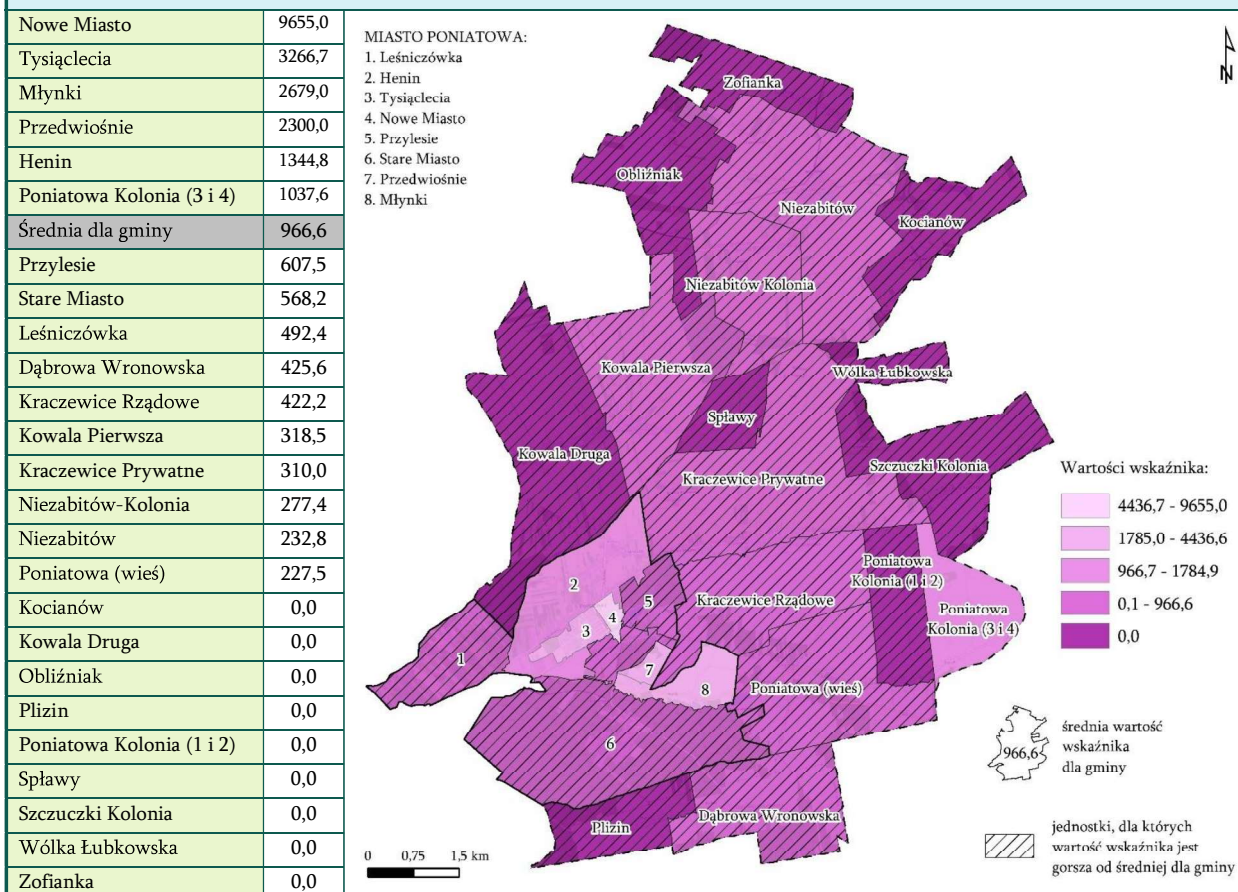

Na atrakcyjność gminy oraz jakość życia jej mieszkańców niewątpliwie wpływa również dostęp do sieci kanalizacyjnej. Kanalizacja, ze względów ekonomicznych, jest rozwijana głównie na obszarach o wysokiej gęstości zabudowy tj. w miastach i zwartych miejscowościach wiejskich, położonych w pobliżu miasta. Taka sytuacja również ma miejsce w Gminie Poniatowa – w miejscowościach oddalonych od miasta dostęp do kanalizacji jest coraz mniejszy.

Północna i południowa część Gminy Poniatowa to obszary, na których brakuje sieci kanalizacyjnej. Takiej infrastruktury nie posiada 12 jednostek pomocniczych.

**Negatywne zjawisko w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:
NISKI POZIOM OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ**

Tabela 28. Wskaźnik delimitacyjny nr 26: **Długość ciągów pieszych na 1 km² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r.**

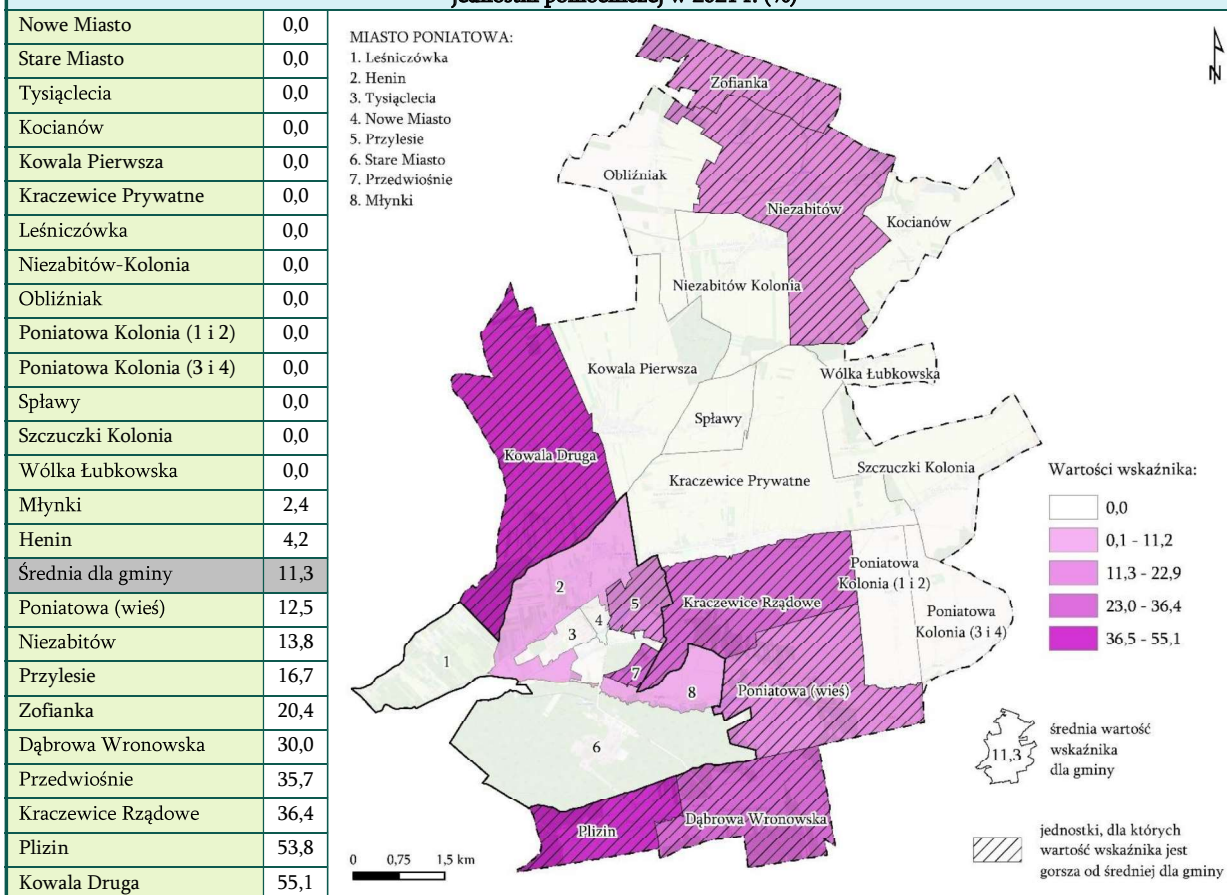

Poziom obsługi komunikacyjnej można rozumieć przez dobrą jakość dróg, dostępność komunikacji publicznej, ale również jako dostępność ciągów pieszych, które poprawiają komfort i bezpieczeństwo użytkowania dróg przez mieszkańców gminy. Chodniki są potrzebne nie tylko w mieście, ale również na obszarach wiejskich, gdzie często osiedlają się rodziny z dziećmi. Młodsze dzieci mogą wykorzystywać je do celów rekreacyjnych (rower, hulajnoga), natomiast starsze, dzięki nim, mogą bezpiecznie dostać się do szkoły.

Na obszarze Gminy Poniatowa jest 9 sołectw, w których nie ma ciągów pieszych, natomiast w 19 wskaźnik *długość ciągów pieszych na 1 km² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r.* przyjmuje wartości gorsze od średniej dla gminy. Na tych obszarach konieczna jest poprawa jakości obsługi komunikacyjnej i bezpieczeństwa na jezdni.

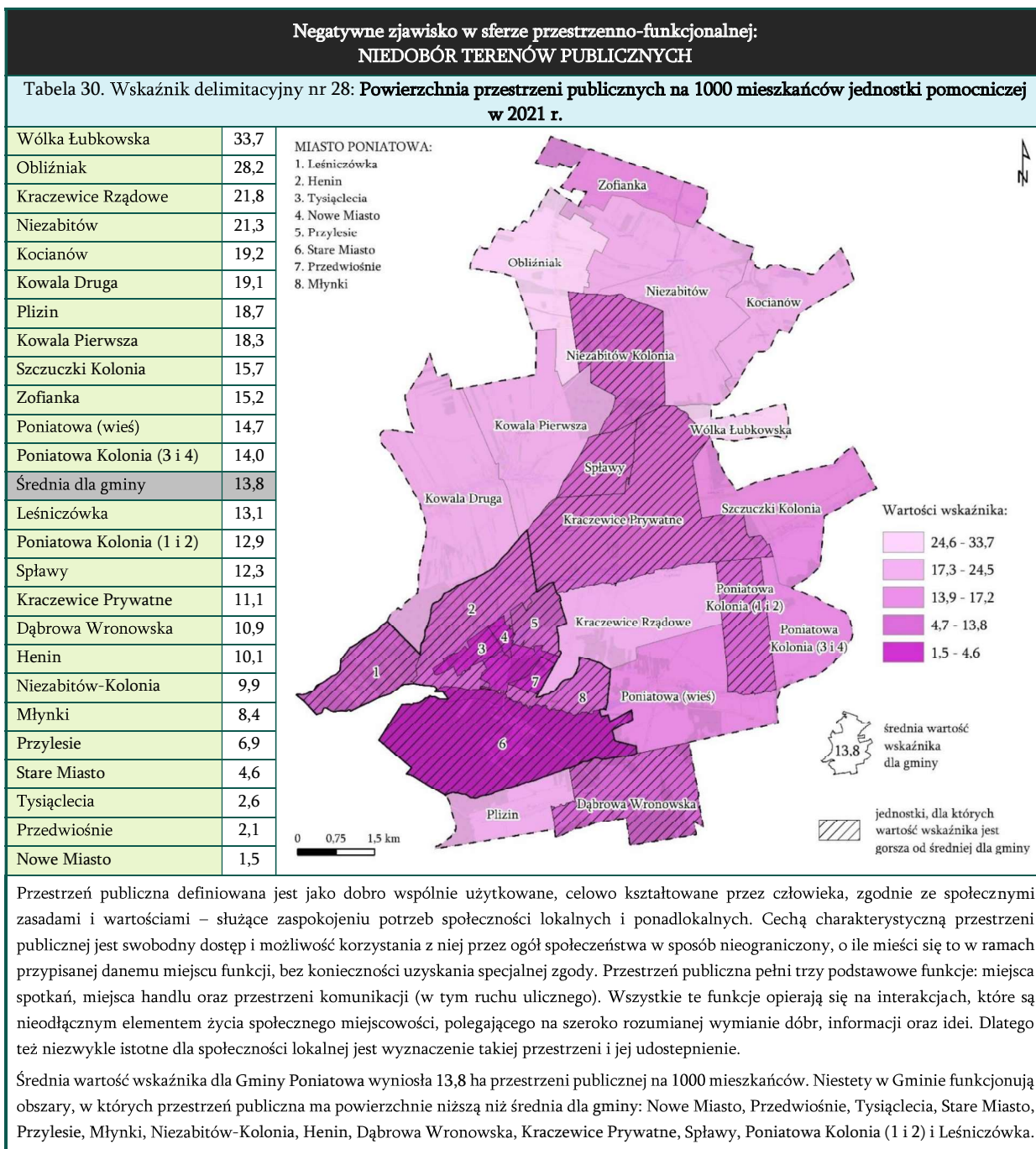
Negatywne zjawisko w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:
NISKI POZIOM OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

Tabela 29. Wskaźnik delimitacyjny nr 27: **Udział długości dróg nieutwardzonych w długości wszystkich dróg na obszarze jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)**

Stan infrastruktury drogowej jest bardzo ważnym czynnikiem, wpływającym na komfort zamieszkiwania na danym terenie. W skali gminy kluczową rolę pełnią nie tylko powiązania zewnętrzne, ale i wewnętrzne – pomiędzy poszczególnymi miejscowościami. Drogi w dobrym stanie są bezpieczniejsze w użytkowaniu oraz znacząco skracają czas przejazdu. Ponadto, im lepszy jest dojazd do danej działki, tym większe prawdopodobieństwo, że zostanie ona zagospodarowana w najbliższym czasie.

Średnio, w Gminie Poniatowa, 11,3% długości wszystkich dróg to drogi nieutwardzone. Najgorsza sytuacja występuje w jednostkach: Kowala Druga, Plizin, Kraczewice Rządowe, Przedwiośnie i Dąbrowa Wronowska. W związku z powyższym, w tych jednostkach konieczna jest poprawa jakości infrastruktury drogowej.

SFERA TECHNICZNA

Negatywne zjawisko w sferze technicznej: DEGRADACJA STANU TECHNICZNEGO OBIEKTÓW BUDOWLANYCH, W TYM O PRZEZNACZENIU MIESZKANIOWYM

Tabela 31. Wskaźnik delimitacyjny nr 29: **Udział liczby budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)**

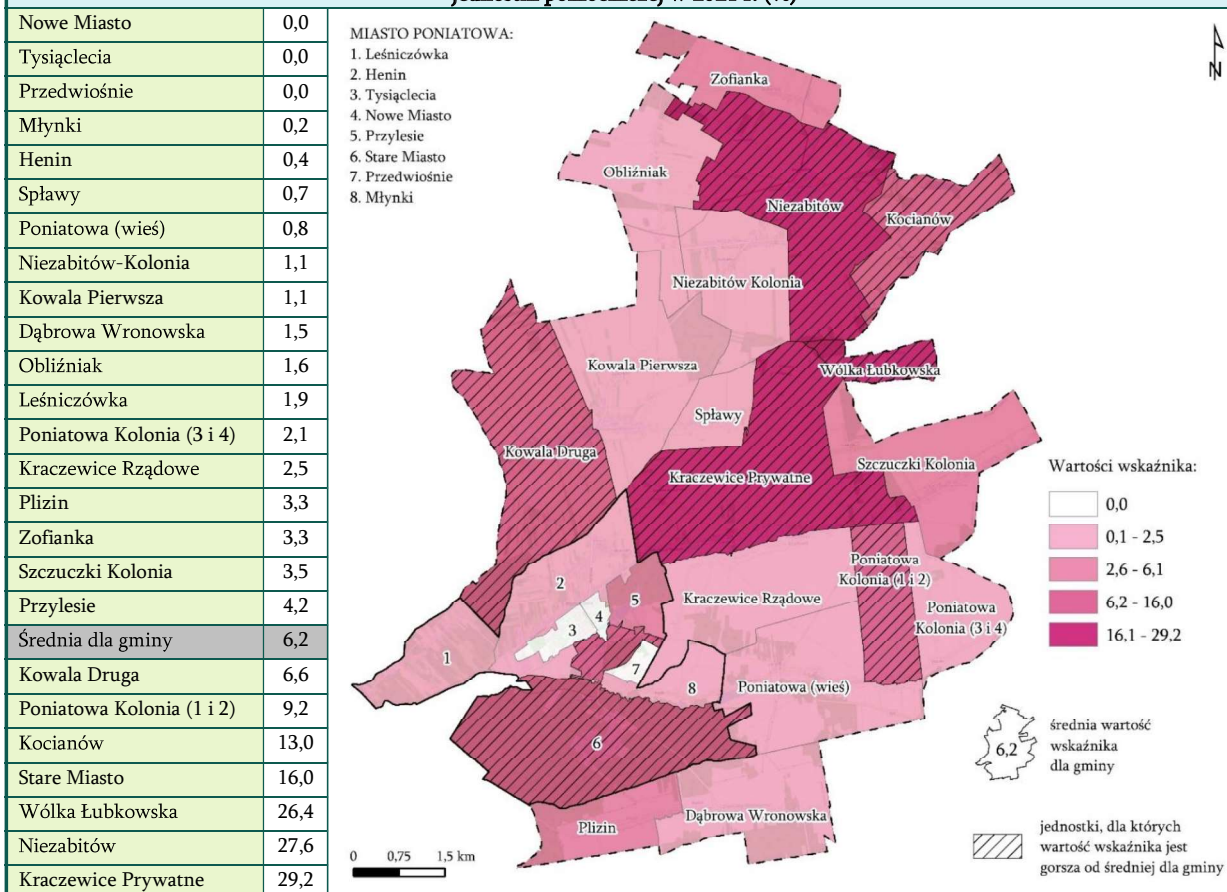
Kraczewice Prywatne	0,0	<p>MIASTO PONIATOWA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leśniczówka 2. Henin 3. Tysiąclecia 4. Nowe Miasto 5. Przylesie 6. Stare Miasto 7. Przedwiośnie 8. Młynki 	
Henin	21,3		
Leśniczówka	34,5		
Kowala Druga	36,2		
Plizin	51,8		
Przedwiośnie	51,9		
Zofianka	54,2		
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	54,4		
Dąbrowa Wronowska	63,7		
Tysiąclecia	64,3		
Młynki	64,9		
Szczuczki Kolonia	66,3		
Średnia dla gminy	66,6		
Niezabitów	66,9		
Kowala Pierwsza	71,6		
Kraczewice Rządowe	71,9		
Splawy	73,7		
Niezabitów-Kolonia	74,6		
Przylesie	75,0		
Obliżniak	76,5		
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	76,9		
Wólka Łubkowska	78,3		
Poniatowa (wieś)	80,5		
Stare Miasto	96,4		
Nowe Miasto	97,1		
Kocianów	100,0		

Stan techniczny tkanki mieszkaniowej jest bardzo ważny dla jakości życia mieszkańców. Zdegradowane budynki mieszkalne stwarzają szereg problemów w ich użytkowaniu związanych m.in. z utrzymaniem ciepła (nieszczelne drzwi i okna, problemy z ogrzewaniem), wilgocią itp. Ponadto wiele z tych budynków wciąż ma starą, niewydolną, a nawet niebezpieczną dla użytkowników instalację elektryczną, ponieważ instalacje sprzed kilkudziesięciu lat były projektowane z myślą o znacznie mniejszym obciążeniu i nie odpowiadają współczesnym standardom. Można przypuszczać, że budynki ponad 30-letnie to budynki bardziej zdegradowane niż pozostałe budynki na obszarze gminy.

W gminie Poniatowa 100% budynków zostało wybudowanych przed 1989 r. w sołectwie Kocianów. Wysoka wartość wskaźnika występuje również w jednostkach: Nowe Miasto, Stare Miasto, Poniatowa (wieś) i Wólka Łubkowska.

**Negatywne zjawisko w sferze technicznej:
DEGRADACJA STANU TECHNICZNEGO OBIEKTÓW BUDOWLANÝCH, W TYM O PRZEZNACZENIU
MIESZKANIOWYM**

Tabela 32. Wskaźnik delimitacyjny nr 30: **Udział liczby budynków wymagających remontu w ogólnej liczbie budynków jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)**

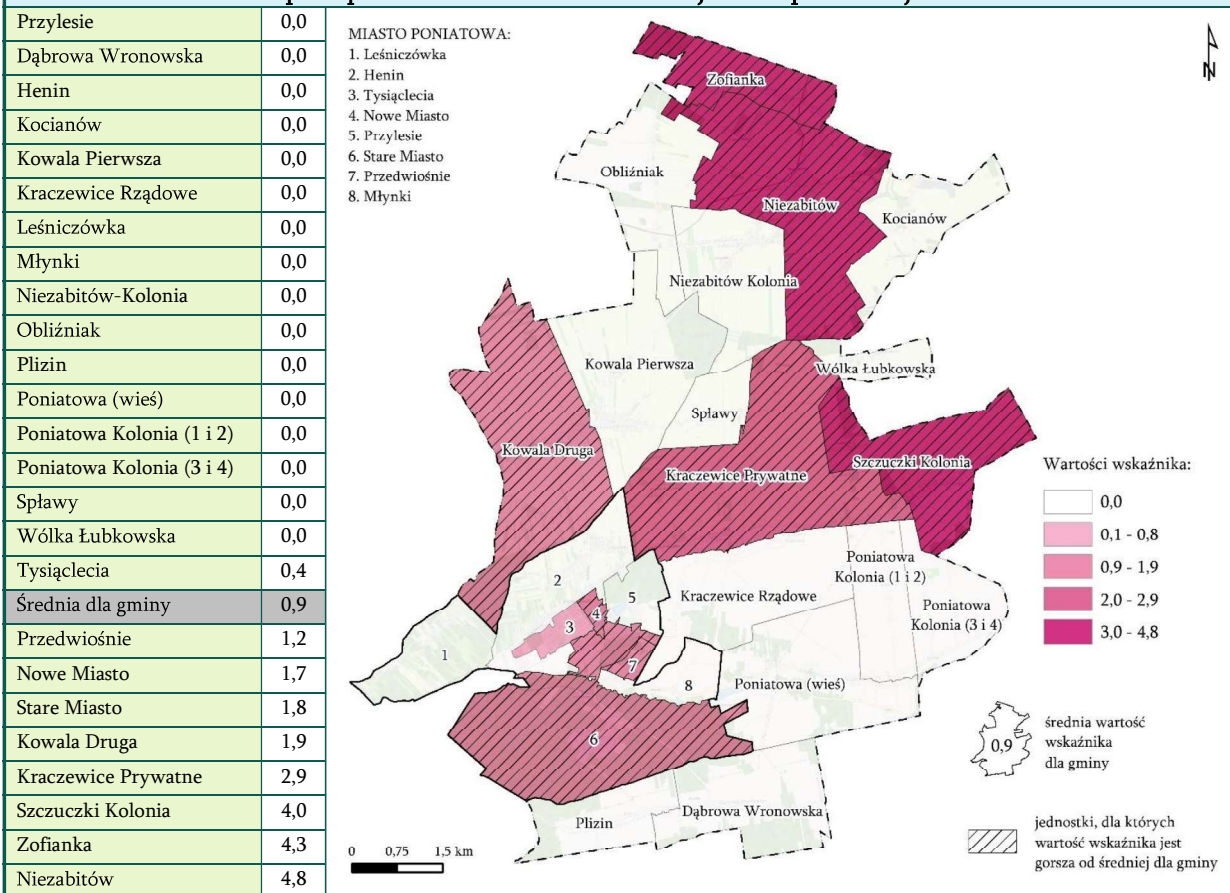

Problemem w sferze technicznej jest degradacja budynków, którą potwierdza liczba budynków wymagających remontu. Są to budynki wymagające termomodernizacji oraz, w przeważającej części, likwidacji eternitu jako pokrycia dachowego. Zdegradowane budynki przyczyniają się do obniżenia jakości przestrzeni, w szczególności przestrzeni publicznych. Ponadto, jeśli są to budynki mieszkalne, mogą być niebezpieczne dla przebywających w nich ludzi. Ich zły stan techniczny stanowi zwierciadło dla sytuacji społecznej w danej jednostce (zła sytuacja materialna mieszkańców, odpływ ludności z gminy).

Największy udział liczby budynków wymagających remontu w ogólnej liczbie budynków jednostki pomocniczej w 2021 r. występuje na obszarze jednostek: Kraczewice Prywatne, Niezabitów i Wólka Łubkowska. Nie ma takich budynków na obszarze trzech osiedli miejskich: Nowe Miasto, Tysiąclecia i Przedwiośnie.

**Negatywne zjawisko w sferze technicznej:
NIEFUNKCJONOWANIE ROZWIĄZAŃ TECHNICZNYCH UMOŻLIWIJĄCYCH EFEKTYWNE KORZYSTANIE Z
OBIEKTÓW BUDOWLANÝCH W ZAKRESIE ZAPEWNIANIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI
POTRZEBAMI**

Tabela 33. Wskaźnik delimitacyjny nr 31: Liczba obiektów użyteczności publicznej, które są niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

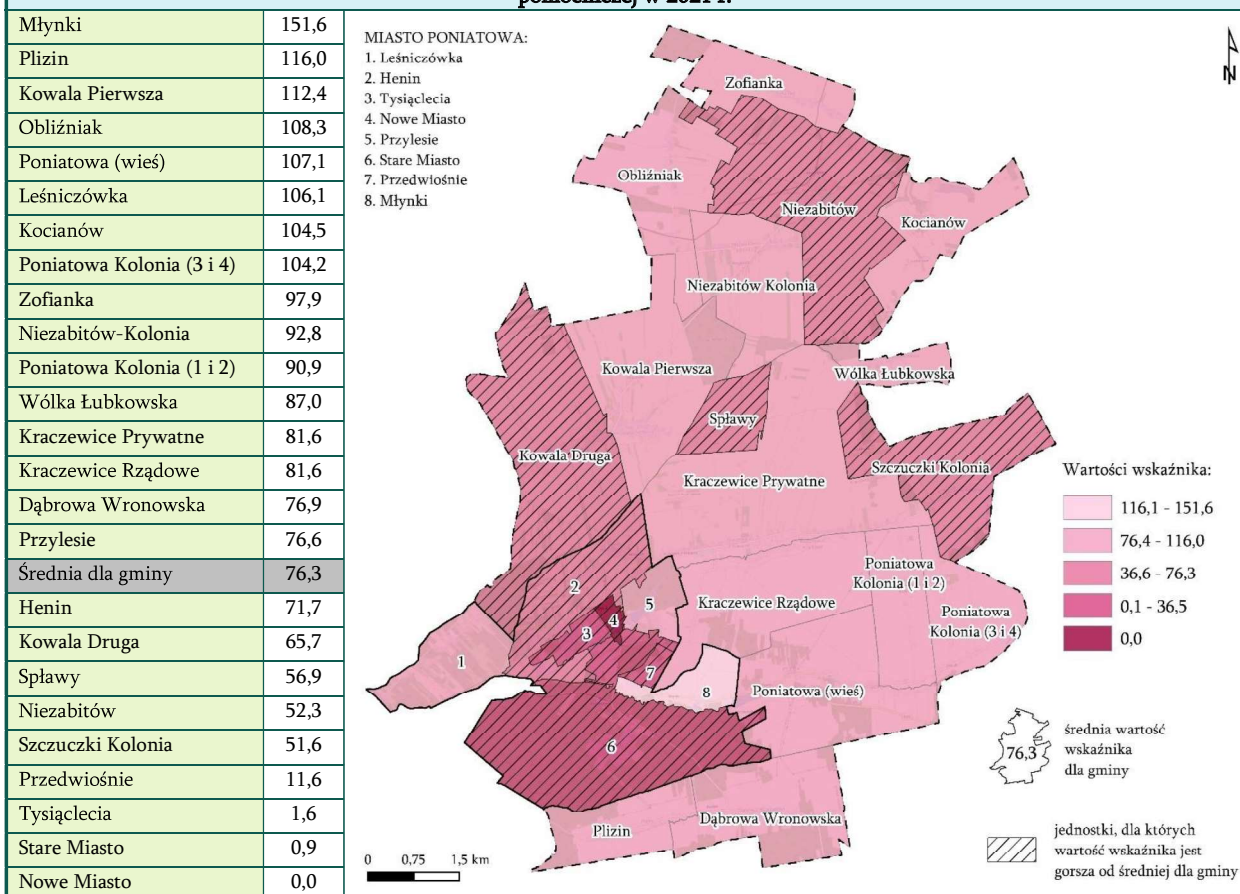

Projektując i remontując obiekty użyteczności publicznej tj. urzędy, domy kultury, biblioteki, szkoły, przychodnie itp., należy mieć na szczególnej uwadze dostępność tych obiektów dla wszystkich mieszkańców jednostki, również dla osób ze szczególnymi potrzebami, jakimi są osoby z niepełnosprawnościami. Powinni mieć oni dostęp do korzystania z tych obiektów na takich samych zasadach jak pozostali mieszkańcy gminy w celu zapobiegania ich wykluczeniu z życia publicznego, społecznego i kulturalnego.

W Gminie Poniatowa najczęściej obiektów użyteczności publicznej niedostosowanych dla osób z niepełnosprawnościami w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej znajduje się w jednostkach: Niezabitów, Zofianka i Szczuczki Kolonia. Zwłaszcza w tych jednostkach, podczas planowania nowych przedsięwzięć, należy brać pod uwagę potrzeby tej grupy ludzi, zarówno przy budowie nowych, jak i modernizacji istniejących budynków i infrastruktury technicznej (chodniki, podjazdy, pochylnie), w których świadczone są usługi publiczne. Istotne jest również zapewnienie dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej oraz budowanie dedykowanej dla tej grupy osób oferty wydarzeń kulturowych i integracyjnych oraz szkoleń i zajęć aktywizujących osoby z niepełnosprawnościami społecznie i zawodowo.

**Negatywne zjawisko w sferze technicznej:
NIEFUNKCJONOWANIE ROZWIĄZAŃ TECHNICZNYCH UMOŻLIWIAJĄCYCH EFEKTYWNE KORZYSTANIE Z
OBIEKTÓW BUDOWLANÝCH W ZAKRESIE ENERGOOSZCZĘDNOŚCI I OCHRONY ŚRODOWISKA**

Tabela 34. Wskaźnik delimitacyjny nr 32: Liczba budynków mieszkalnych z instalacjami OZE na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

Główną przyczyną problemów środowiskowych i wysokiej energochłonności obiektów w Polsce jest nieodpowiedni dobór źródeł ciepła oraz brak wykorzystania nowoczesnych technologii. Pomimo rosnącej świadomości ekologicznej Polaków, duża część budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej w dalszym ciągu ogrzewana jest przy pomocy przestarzałych kotłów węglowych. Jest to jedna z podstawowych przyczyn wysokiego poziomu emisji dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych do atmosfery (zwłaszcza w sezonie grzewczym) oraz innych problemów z tym związanych tj. ogólnego zanieczyszczenia powietrza, niskiego komfortu życia czy też kłopotów zdrowotnych ludności. Rozwiązaniem ograniczającym negatywne skutki wykorzystania konwencjonalnych źródeł energii jest wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, zarówno do produkcji energii elektrycznej, jak i ciepłej.

W Gminie Poniatowa na obszarze osiedla Nowe Miasto nie występują budynki mieszkalne wyposażone w instalacje OZE. Wartości wskaźnika poniżej średniej dla gminy odnotowano również w jednostkach: Stare Miasto, Tysiąclecia, Przedwiośnie, Szczuczki Kolonia, Niezabitów, Splawy, Kowala Druga i Henin. Obszary te powinny zatem zostać uznane za priorytetowe w kontekście działań prośrodowiskowych, dot. wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

4.2. Wyniki analizy wielokryterialnej

Po przeanalizowaniu rozkładu przestrzennego negatywnych zjawisk w Gminie Poniatowa, zobrazowanych przez wybrane do delimitacji wskaźniki we wszystkich pięciu sferach, sporządzono zestawienie wszystkich 17 wskaźników przypisanych dla sfery społecznej. Jako, że kumulacja problemów społecznych jest najbardziej istotna podczas wyznaczenia obszaru zdegradowanego, uszeregowano wszystkie jednostki pomocnicze zaczynając od tych, dla których wykazano najwięcej wskaźników gorszych od średniej dla gminy w tej sferze, kończąc na tych, które mają najmniej tych wskaźników.

7,7 – wartość wskaźnika gorsza od średniej dla gminy

Przyjęto, że kumulacją negatywnych zjawisk w sferze społecznej charakteryzują się te jednostki pomocnicze, które posiadają 9 lub więcej wskaźników gorszych od średniej dla gminy. Okazało się, że są to następujące jednostki pomocnicze Gminy Poniatowa:

1. Stare Miasto,
2. Niezabitów,
3. Poniatowa Kolonia (1 i 2),
4. Tysiąclecia,
5. Kocianów,
6. Kowala Pierwsza,
7. Nowe Miasto,
8. Kowala Druga,
9. Młynki,
10. Poniatowa (wieś),
11. Szczuczki Kolonia.

Tabela 35. Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla sfery społecznej

SFERA SPOŁECZNA																
Jednostka pomocnicza																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Wskaźnik bezrobocia (liczba osób bezrobotnych przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym) w jednostce pomocniczej w 2021 r.	Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)	Średnie wyniki z egzaminów VIII-klas w roku szkolnym 2020/2021 w jednostce pomocniczej (%)	Liczba osób w rodzinach pobierających zasiłki z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w 2021 r.	Udział liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)	Liczba odnotowanych wykreśleń i przesłuszeń na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Liczba przestępstw w zakresie naruszenia czynności narządów ciała (średni i lekki uszczerbek na zdrowiu) na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Liczba interwencji domowych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Liczba „niebitych kart” na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Liczba interwencji publicznych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Udział liczby osób w wieku 60+ zamieszkujących jednostkę pomocniczą w liczbie wszystkich mieszkańców w 2021 r. (%)	Zmiana liczby osób w wieku poprodukcyjnym w jednostce pomocniczej w latach 2015-2021 (%)	Liczba dzieci do 3 roku życia na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych posiadających wpis do KRS na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Liczba niezarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.	Zmiana liczby ludności w jednostce pomocniczej w latach 2015-2021 (%)
Stare Miasto	10,0	34,3	47,7	30,9	8,6	73,2	7,1	83,8	5,3	107,6	13,2	24,3	41,4	7,1	0,0	-14,4
Niezbibitów	10,0	40,0	49,0	14,3	16,7	111,6	4,8	23,8	4,8	152,0	4,8	21,1	38,0	4,8	2,4	1,7
Poniatowa Kolonia (112)	3,6	0,0	47,7	14,4	0,0	38,3	4,8	33,5	0,0	23,9	9,6	25,4	52,6	0,0	0,0	-14,3
Tysiąclecia	6,1	14,1	52,7	6,0	6,7	68,1	0,4	21,9	4,0	113,9	2,8	34,1	32,3	1,2	0,0	-13,7
Kocianów	7,3	50,0	30,0	14,9	0,0	22,4	7,5	7,5	7,5	37,3	7,5	20,9	37,3	0,0	0,0	1,5
Kowala Pierwsza	7,0	22,2	61,8	14,1	33,3	39,8	0,0	23,4	2,3	72,6	2,3	23,2	23,4	2,3	2,3	-4,7
Nowe Miasto	7,6	11,5	60,5	13,5	3,1	51,7	0,8	3,8	3,8	96,5	5,5	32,3	30,9	1,7	0,0	-10,3
Kowala Druga	8,4	22,2	68,0	15,0	37,5	33,8	0,0	20,6	0,0	52,5	5,6	23,1	20,6	5,6	0,0	3,1
Młynki	4,9	21,4	51,5	3,9	0,0	55,1	0,0	11,8	2,0	65,0	3,9	26,2	47,2	3,9	0,0	-5,2
Poniatowa (wieś)	10,2	0,0	45,1	6,0	0,0	35,7	0,0	14,9	3,0	95,2	6,0	35,1	41,7	3,0	3,0	-33,7
Szczuczki Kolonia	9,7	35,7	43,3	7,9	0,0	51,6	0,0	11,9	4,0	27,8	7,9	22,2	47,6	11,9	0,0	8,2
Niezbibitów-Kolonia	6,4	25,0	39,7	0,0	0,0	41,2	0,0	5,2	5,2	36,1	0,0	23,2	25,8	0,0	0,0	-5,4
Wólka Lubkowska	7,7	0,0	73,3	29,0	0,0	29,0	0,0	0,0	0,0	101,4	29,0	20,3	43,5	0,0	0,0	-1,4
Dąbrowa Wronowska	8,0	19,0	49,7	9,3	0,0	35,0	0,0	11,7	4,7	42,0	4,7	19,6	42,0	4,7	0,0	5,1
Kraczewice Prywatne	4,5	38,9	68,5	2,9	0,0	33,5	0,0	19,0	1,5	58,3	1,5	22,7	51,0	1,5	0,0	2,7
Lesniczówka	15,4	26,3	62,6	10,1	0,0	20,2	0,0	0,0	0,0	30,3	10,1	15,2	45,0	0,0	5,1	13,8
Splawy	7,0	20,0	0,0	8,1	0,0	16,3	0,0	0,0	0,0	32,5	8,1	23,6	16,3	0,0	0,0	-1,6
Przedwiośnie	5,7	16,1	44,7	2,3	0,0	28,9	0,0	19,7	3,5	24,3	1,2	17,8	196,2	1,2	0,0	8,0
Przyleście	5,2	14,3	46,2	0,0	0,0	12,8	0,0	8,5	0,0	12,8	0,0	26,8	59,6	0,0	0,0	-9,6
Obliżniak	1,1	0,0	40,3	0,0	0,0	31,8	6,4	0,0	12,7	38,2	0,0	23,6	38,2	6,4	0,0	2,6
Kraczewice Rządowe	4,0	22,2	45,3	5,3	0,0	23,7	0,0	13,2	0,0	50,0	5,3	22,4	44,7	2,6	2,6	7,6
Zofianka	4,3	0,0	45,9	8,5	0,0	21,3	0,0	12,8	0,0	21,3	4,3	18,3	55,3	8,5	0,0	9,3
Henin	5,1	8,7	54,7	5,1	0,0	47,5	0,0	13,1	3,0	49,5	2,0	18,8	19,2	1,0	1,0	32,5
Plizin	7,7	18,2	61,3	8,0	0,0	12,0	0,0	12,0	0,0	16,0	4,0	18,4	52,0	0,0	4,0	11,1
Poniatowa Kolonia (314)	6,7	0,0	61,0	8,3	0,0	0,0	0,0	4,2	4,2	25,0	8,3	16,7	29,2	4,2	0,0	142,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Poniatowej

Kolejnym krokiem analizy wielokryterialnej było sprawdzenie, na których z wyżej wytypowanych jednostek pomocniczych, charakteryzujących się kumulacją negatywnych zjawisk w sferze społecznej, występują dodatkowo problemy w co najmniej jednej z pozostałych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Dla sfery gospodarczej przyjęto, że jednostka charakteryzuje się kumulacją negatywnych zjawisk, jeżeli posiada 1 lub więcej wskaźników gorszych od średniej dla gminy. Spośród jednostek, dla których wykazano kumulację problemów społecznych, następujące jednostki charakteryzują się również nagromadzeniem problemów gospodarczych:

1. Nowe Miasto,
2. Kocianów,
3. Kowala Druga,
4. Poniatowa (wieś),
5. Szczuczki Kolonia,
6. Stare Miasto,
7. Tysiąclecia,
8. Kowala Pierwsza.

Tabela 36. Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla sfery gospodarczej

SFERA GOSPODARCZA			
Jednostka pomocnicza	1	2	Suma wskaźników gorszych od średniej dla gminy
	Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej	Zmiana liczby działających podmiotów gospodarczych w latach 2015-2021 (%)	
Nowe Miasto	27,9	-29,8	2
Kocianów	14,9	0,0	2
Kowala Druga	22,5	71,4	2
Poniatowa (wieś)	0,0	-100,0	2
Szczuczki Kolonia	11,9	50,0	2
Przedwiośnie	19,7	-22,7	2
Przylesie	17,0	-33,3	2
Kraczewice Rządowe	23,7	12,5	2
Niezabitów-Kolonia	15,5	0,0	2
Plizin	28,0	40,0	2
Splawy	8,1	0,0	2
Wólka Łubkowska	14,5	-50,0	2
Zofianka	21,3	25,0	2
Stare Miasto	36,2	5,1	1
Tysiąclecia	40,2	-5,6	1
Henin	62,6	5,1	1
Kowala Pierwsza	32,8	-6,7	1
Dąbrowa Wronowska	44,3	111,1	0
Kraczewice Prywatne	35,0	242,9	0
Leśniczówka	35,4	133,3	0
Młynki	66,9	100,0	0
Niezabitów	40,4	88,9	0
Obliźniak	38,2	200,0	0
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	38,3	166,7	0
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	45,8	1 000,0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Poniatowej

Dla sfery środowiskowej przyjęto, że jednostka charakteryzuje się kumulacją negatywnych zjawisk, jeżeli posiada 2 lub więcej wskaźników gorszych od średniej dla gminy. Spośród jednostek, dla których wykazano kumulację problemów społecznych, następujące jednostki posiadają również nagromadzenie problemów środowiskowych:

1. Kocianów,
2. Kowala Pierwsza,
3. Niezabitów,
4. Poniatowa Kolonia (1 i 2),
5. Szczuczki Kolonia,
6. Młynki,
7. Poniatowa (wieś).

Tabela 37. Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla sfery środowiskowej

SFERA ŚRODOWISKOWA				
Jednostka pomocnicza	1	2	3	Suma wskaźników gorszych od średniej dla gminy
	Udział liczby budynków z węglowymi kotłami ciepła (CEEB) w ogólnej liczbie budynków w jednostce pomocniczej	Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni jednostki pomocniczej (%)	Ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na 1 mieszkańca jednostki pomocniczej	
Kocianów	53,6	0,0	1 072,8	3
Kowala Pierwsza	20,9	0,0	1 181,4	3
Niezabitów	22,9	0,0	979,8	3
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	23,3	0,0	1 818,5	3
Szczuczki Kolonia	21,4	0,0	1 031,3	3
Wólka Łubkowska	22,0	0,0	1 483,7	3
Zofianka	21,2	0,0	1 516,3	3
Przylesie	23,5	0,0	239,5	2
Dąbrowa Wronowska	23,9	47,1	811,3	2
Henin	31,3	0,0	39,5	2
Kraczewice Prywatne	24,2	0,0	437,3	2
Kraczewice Rządowe	20,5	0,0	509,9	2
Młynki	23,4	0,0	164,9	2
Niezabitów-Kolonia	19,2	0,0	943,0	2
Obliźniak	17,2	0,0	1 461,0	2
Poniatowa (wieś)	24,1	0,0	600,6	2
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	26,4	0,0	722,4	2
Splawy	19,5	0,0	1 594,9	2
Nowe Miasto	0,0	0,0	0,8	1
Tysiąclecia	2,8	0,0	6,4	1
Przedwiośnie	0,0	0,0	0,0	1
Kowala Druga	21,8	13,1	675,4	1
Plizin	30,1	100,0	721,8	1
Stare Miasto	5,1	48,8	41,3	0

Leśniczówka	8,9	98,1	679,2	0
-------------	-----	------	-------	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Poniatowej

Dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej przyjęto, że jednostka charakteryzuje się kumulacją negatywnych zjawisk, jeżeli posiada **4 lub więcej** wskaźników gorszych od średniej dla gminy. Spośród jednostek, dla których wykazano kumulację problemów społecznych, następujące jednostki posiadają również nagromadzenie problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

1. Stare Miasto,
2. Kocianów,
3. Kowala Druga,
4. Niezabitów,
5. Poniatowa (wieś),
6. Poniatowa Kolonia (1 i 2).

Tabela 38. Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA							
Jednostka pomocnicza	1 Liczba budynków/obiektów kulturowych (świątlice wiejskie, ośrodki kultury, izby regionalne, itp.) na 1000 mieszkańców	2 Długość czynnej sieci wodociągowej w jednostce pomocniczej na 1 km ² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (km/km ²)	3 Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w jednostce pomocniczej na 1 km ² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (km/km ²)	4 Długość ciągów pieszych na 1 km ² powierzchni jednostki pomocniczej	5 Udział długości dróg nieurządzonych w długości wszystkich dróg na obszarze jednostki pomocniczej (%)	6 Powierzchnia przestrzeni publicznych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej	Suma wskaźników gorszych od średniej dla gminy
Przylisie	0,0	0,8	1,1	607,5	16,7	6,9	5
Dąbrowa Wronowska	2,3	1,3	0,0	425,6	30,0	10,9	5
Leśniczówka	0,0	1,9	0,0	492,4	0,0	13,1	5
Niezabitów-Kolonia	0,0	1,0	0,0	277,4	0,0	9,9	5
Plizin	0,0	1,1	0,0	0,0	53,8	18,7	5
Stare Miasto	4,4	1,1	0,8	568,2	0,0	4,6	4
Przedwoźnie	1,2	2,5	1,8	2300,0	35,7	2,1	4
Kocianów	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,2	4
Kowala Druga	3,8	0,8	0,0	0,0	55,1	19,1	4
Kraczewice Prywatne	4,4	1,0	0,6	310,0	0,0	11,1	4
Kraczewice Rządowe	0,0	1,3	1,5	422,2	36,4	21,8	4
Niezabitów	2,4	1,1	0,1	232,8	13,8	21,3	4
Poniatowa (wieś)	6,0	1,4	1,0	227,5	12,5	14,7	4
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	4,8	0,8	0,2	0,0	0,0	12,9	4
Spławy	8,1	2,1	0,0	0,0	0,0	12,3	4
Wólka Łubkowska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,7	4
Zofianka	4,3	1,2	0,0	0,0	20,4	15,2	4
Henin	0,0	1,3	1,5	1344,8	4,2	10,1	3
Kowala Pierwsza	2,3	1,4	0,0	318,5	0,0	18,3	3
Oblizniak	6,4	0,9	0,0	0,0	0,0	28,2	3
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	0,0	0,9	0,2	1037,6	0,0	14,0	3
Szczuczki Kolonia	4,0	0,8	0,0	0,0	0,0	15,7	3
Nowe Miasto	0,0	23,0	10,0	9655,0	0,0	1,5	2
Tysiąclecia	0,4	39,0	4,2	3266,7	0,0	2,6	2

Młynki	0,0	4,2	3,8	2679,0	2,4	8,4	2
--------	-----	-----	-----	--------	-----	-----	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Poniatowej

Dla sfery technicznej przyjęto, że jednostka charakteryzuje się kumulacją negatywnych zjawisk, jeżeli posiada **3 lub więcej** wskaźników gorszych od średniej dla gminy. Spośród jednostek, dla których wykazano kumulację problemów społecznych, następujące jednostki posiadają również nagromadzenie problemów w sferze technicznej:

1. Stare Miasto,
2. Niezabitów,
3. Nowe Miasto,
4. Kowala Druga.

Tabela 39. Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla sfery technicznej

SFERA TECHNICZNA					
Jednostka pomocnicza	1 Udział liczby budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w jednostce pomocniczej (%)	2 Udział liczby budynków wymagających remontu w ogólnej liczbie budynków jednostki pomocniczej (%)	3 Liczba obiektów użyteczności publicznej, które są niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej	4 Liczba budynków mieszkalnych z instalacjami OZE na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej	Suma wskaźników gorszych od średniej dla gminy
Stare Miasto	96,4	16,0	1,8	0,9	4
Niezabitów	66,9	27,6	4,8	52,3	4
Nowe Miasto	97,1	0,0	1,7	0,0	3
Kowala Druga	36,2	6,6	1,9	65,7	3
Przedwośnie	51,9	0,0	1,2	11,6	2
Kocianów	161,1	13,0	0,0	104,5	2
Kraczewice Prywatne	0,0	29,2	2,9	81,6	2
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	76,9	9,2	0,0	90,9	2
Splawy	73,7	0,7	0,0	56,9	2
Szczuczki Kolonia	66,3	3,5	4,0	51,6	2
Wólka Łubkowska	78,3	26,4	0,0	87,0	2
Tysiąclecia	64,3	0,0	0,4	1,6	1
Przylesie	75,0	4,2	0,0	76,6	1
Henin	21,3	0,4	0,0	71,7	1
Kowala Pierwsza	71,6	1,1	0,0	112,4	1
Kraczewice Rządowe	71,9	2,5	0,0	81,6	1
Niezabitów-Kolonia	74,6	1,1	0,0	92,8	1
Obliźniak	76,5	1,6	0,0	108,3	1
Poniatowa (wieś)	80,5	0,8	0,0	107,1	1
Zofianka	54,2	3,3	4,3	97,9	1
Dąbrowa Wronowska	63,7	1,5	0,0	76,9	0
Leśniczówka	34,5	1,9	0,0	106,1	0
Młynki	64,9	0,2	0,0	151,6	0
Plizin	51,8	3,3	0,0	116,0	0
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	54,4	2,1	0,0	104,2	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Poniatowej

Podjęto decyzję o wyłączeniu z dalszych analiz jednostek, wykazujących się sytuacją lepszą od średniej dla gminy w sferze społecznej. Tym sposobem jednostki, którym w chwili obecnej nie zagraża kryzys społeczny, nie będą brane pod uwagę w procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Poniatowa przy pomocy analizy wielokryterialnej.

W poniższej tabeli wymieniono jednostki pomocnicze, charakteryzujące się kumulacją negatywnych zjawisk społecznych oraz przedstawiono w których sferach w danej jednostce również występuje koncentracja problemów. Dzięki temu wykazano, które z tych jednostek charakteryzują się występowaniem kumulacji negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz w przynajmniej jednej z pozostałych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej – a co za tym idzie mogą zostać zakwalifikowane jako obszar zdegradowany.

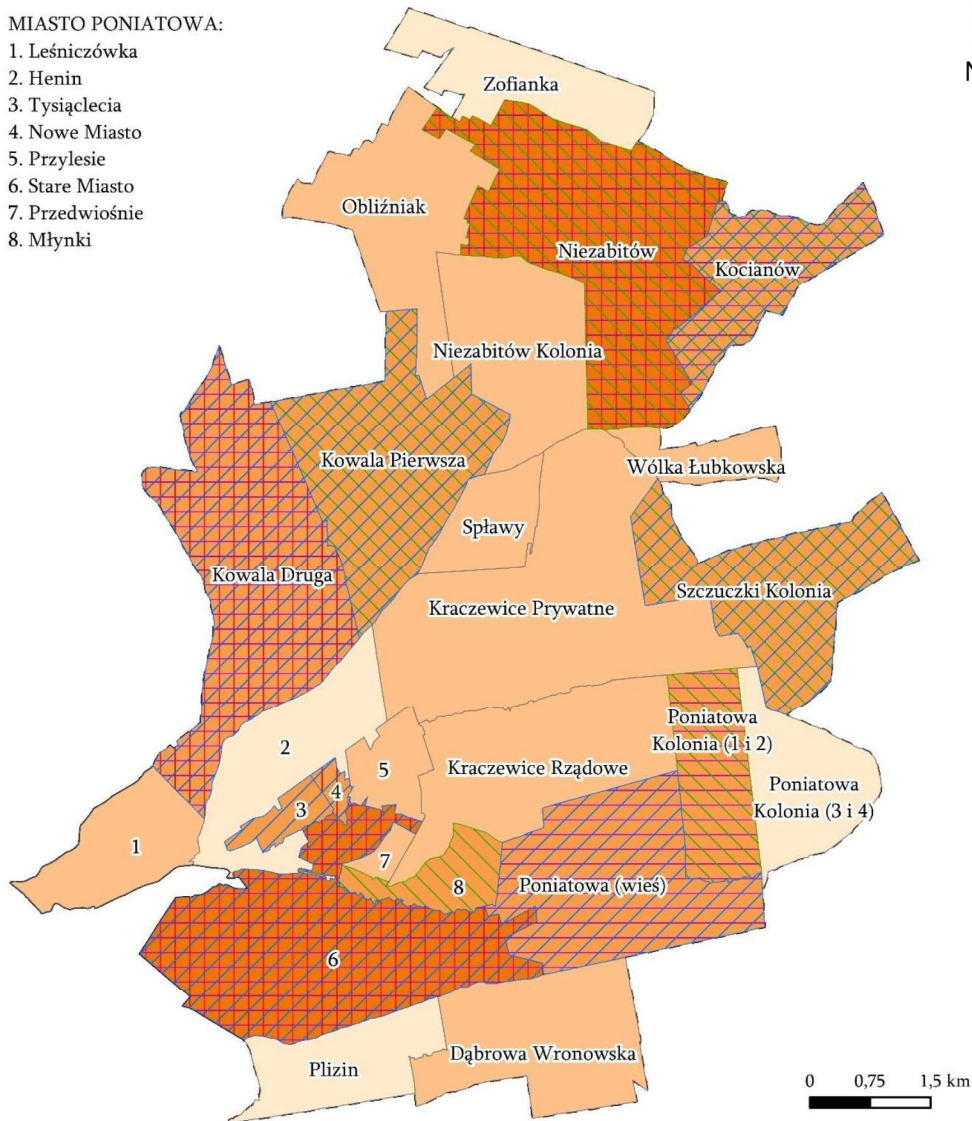
Tabela 40. Kumulacja negatywnych zjawisk w 5 sferach – liczba wskaźników gorszych od średniej dla gminy (na czerwono – wskazanie czy występuje kumulacja negatywnych zjawisk)

Jednostka pomocnicza	Kumulacja negatywnych zjawisk w sferze:					Zakwalifikowanie jednostki do obszaru zdegradowanego na podstawie analizy wielokryterialnej
	społecznej	gospodarczej	środowiskowej	przestrzenno - funkcjonalnej	technicznej	
Stare Miasto	15	1	0	4	4	TAK
Niezabitów	12	0	3	4	4	TAK
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	11	0	3	4	2	TAK
Tysiąclecia	10	1	1	2	1	TAK
Kocianów	10	2	3	4	2	TAK
Kowala Pierwsza	10	1	3	3	1	TAK
Nowe Miasto	9	2	1	2	3	TAK
Kowala Druga	9	2	1	4	3	TAK
Młynki	9	0	2	2	0	TAK
Poniatowa (wieś)	9	2	2	4	1	TAK
Szczuczki Kolonia	9	2	3	3	2	TAK

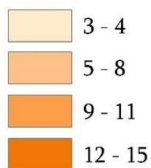
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Poniatowej

Poniższa mapa prezentuje przestrzenny rozkład kumulacji negatywnych zjawisk w Gminie Poniatowa.

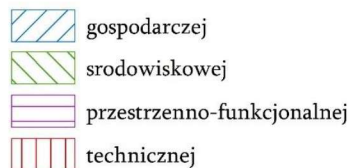
Mapa 3. Kumulacja negatywnych zjawisk w 5 sferach – rozkład przestrzenny

Natężenie występowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej (liczba wskaźników gorszych od średniej):

Kumulacja negatywnych zjawisk w pozostałych sferach:

Źródło: opracowanie własne

Wszystkie jednostki wykazujące koncentrację negatywnych zjawisk w sferze społecznej spełniają ustawowe przesłanki dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego tj. zidentyfikowano na ich obszarze również stan kryzysowy w co najmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wielokryterialnej należy uznać, że obszar zdegradowany w Gminie Poniatowa powinien obejmować następujące jednostki pomocnicze:

1. Stare Miasto
2. Niezabitów
3. Poniatowa Kolonia (1 i 2)
4. Tysiąclecia
5. Kocianów
6. Kowala Pierwsza
7. Nowe Miasto
8. Kowala Druga
9. Młynki
10. Poniatowa (wieś)
11. Szczuczki Kolonia

5. ANALIZA JAKOŚCIOWA

Zważając na fakt, iż dane statystyczne nie zawsze w pełni oddają sytuację badanego obszaru, jako że obarczone są marginesem błędu, w trakcie prac nad wyznaczeniem obszarów zdegradowanych i obszaru do rewitalizacji w Gminie Poniatowa analizę wielokryterialną uzupełniono analizą jakościową.

5.1. Ankietyzacja

W celu zapoznania się z informacjami odnośnie sytuacji w Gminie Poniatowa z bezpośredniego i najlepszego źródła – mieszkańców Gminy, posłużono się ankietą, jako jedną ze skuteczniejszych form badania większej grupy respondentów. Ankietyzacja jest ponadto narzędziem angażowania społeczności lokalnej w budowanie przyszłości Gminy, dając możliwość bezpośredniego wypowiedzenia się oraz współdecydowania o rozwoju zamieszkiwanej gminy.

Badanie przeprowadzono za pomocą ankiety on-line (dostępnej na stronie internetowej Gminy Poniatowa) w terminie od 20.08.2022 r. do 9.12.2022 r. Takie podejście pozwoliło dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców. W ankietyzacji udział wzięło 41 mieszkańców Gminy Poniatowa.

Na wstępie ankiety wyjaśniono definicje rewitalizacji oraz gminnego programu rewitalizacji, przedstawiono podział gminy na jednostki pomocnicze, przyjęty do analiz oraz zamieszczono wykaz ulic wchodzących w skład poszczególnych jednostek pomocniczych, tak aby mieszkańcy nie mieli wątpliwości które jednostki wskazywać w odpowiedziach na kolejne pytania.

W pierwszym pytaniu poproszono respondentów o ocenę, czy Gmina Poniatowa potrzebuje wieloletniego programu działań, jakim jest gminny program rewitalizacji. Znaczna większość badanych udzieliła odpowiedzi TAK (40), odpowiedzi „NIE WIEM” udzieliła tylko 1 osoba.

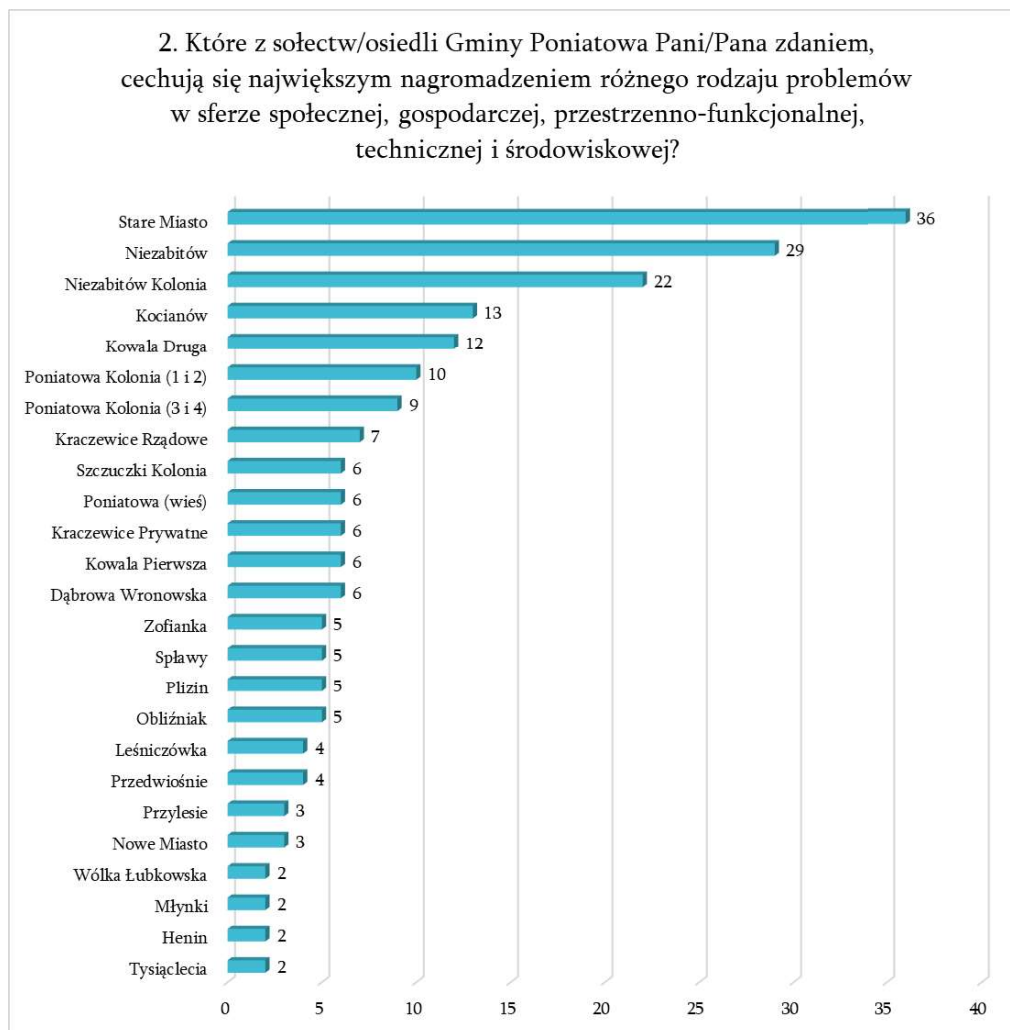
Wykres 1. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 1

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

W drugim pytaniu mieszkańcy poproszeni zostali o wskazanie jednostek pomocniczych, które cechują się największym nagromadzeniem różnego rodzaju problemów w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Ankietowani mogli wskazać maksymalnie 5 jednostek. Zdaniem mieszkańców Gminy każda z jednostek pomocniczych, w większym lub mniejszym stopniu, ma cechy obszaru zdegradowanego. Najczęściej ankietowani wskazywali: Stare Miasto, Niezabitów i Niezabitów Kolonia.

Wykres 2. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 2

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

W kolejnym pytaniu mieszkańcy musieli wskazać tylko jedną z wymienionych wcześniej jednostek pomocniczych, która według nich powinna zostać poddana procesowi rewitalizacji. Najczęściej wskazane przez ankietowanych zostały: Stare Miasto i Niezabitów. Tylko pojedyncze osoby wskazały inne jednostki pomocnicze.

Wykres 3. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 3

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

W następnym etapie ankiety, mieszkańcy otrzymali pytania dotyczące tylko jednostki wskazanej w pytaniu nr 3. Zatem nie wskazane w pytaniu trzecim sołectwa i osiedla (18 jednostek pomocniczych) zostały wyłączone z pozostałej części ankietyzacji i nie zostały ujęte w odpowiedziach na pytania numer 4-9.

Wskazane przez mieszkańców sołectwa i osiedla, jako te wymagające poddania procesowi rewitalizacji w pytaniach 4-8, podlegały ocenie natężenia negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Natężenie określone było przy pomocy nadania odpowiedniej cyfry: 1 gdy problem nie występuje oraz 5 gdy występuje w wysokim natężeniu. Podczas analizy ankiet przyjęto, że wskazanie 3,5 i więcej oznacza, że można mówić o dużym natężeniu danego problemu. W poniższych tabelach przedstawiono średnie wartości natężenia poszczególnych problemów dla jednostek pomocniczych wskazanych przez więcej niż 1 osobę. W przypadku pozostałych jednostek przedstawiono wartości natężenia wskazane przez ankietowane osoby.

Tabela 41. Średnia ocena problemów społecznych w podziale na jednostki pomocnicze wskazane w pytaniu nr 3

Pytanie 4. Jak ocenia Pani/Pan stopień występowania wymienionych problemów społecznych na wybranym w pytaniu nr 3 sołectwie/osiedlu?
(1 – problem nie występuje, 5 – problem występuje w dużym natężeniu)

Jednostka pomocnicza	bezrobocie	niewystarczająca liczba miejsc pracy	ubóstwo	przestępczość	alkoholizm	przemoc w rodzinie	bezdomność	niepełnosprawność	starzenie się społeczeństwa	brak dostępu do kultury	niezaradność życiowa	niski poziom integracji lokalnej	wzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej	niski poziom edukacji	niski poziom aktywności społecznej	emigracja ludzi młodych i wykształconych
Stare Miasto	3,5	3,4	3,6	3,6	4,0	3,6	3,1	2,9	3,9	3,3	3,7	3,7	3,7	3,2	3,6	3,8
Niezasobów	4,1	4,0	4,1	3,7	4,1	3,9	2,6	3,0	4,2	3,9	4,1	4,1	4,0	3,4	4,0	4,2
Nowe Miasto	5	5	5	3	5	4	2	2	5	3	3	5	4	2	5	5
Kowala Druga	5	5	5	3	4	3	3	3	5	3	3	2	2	2	3	5
Kowala Pierwsza	3	3	3	2	3	1	2	2	4	2	2	2	2	2	3	4
Przylesie	1	1	1	1	1	1	1	1	5	1	3	1	1	1	3	5
Przedwiośnie	1	1	1	2	2	1	1	2	1	2	1	2	1	1	2	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Z analizy wynika, że negatywne zjawiska w wymiarze społecznym najsilniej mieszkańcy zauważają w sołectwie Niezasobów oraz na osiedlach Stare Miasto i Nowe Miasto. Według mieszkańców głównym problemem z jakim borykają się wskazane jednostki jest bezrobocie, alkoholizm, starzenie się społeczeństwa, niski poziom integracji i aktywności społecznej oraz emigracja młodych ludzi. Najbardziej obserwuje się problem bezdomności.

Tabela 42. Średnia ocena problemów gospodarczych w podziale na jednostki pomocnicze wskazane w pytaniu nr 3

Pytanie 5. Jak ocenia Pani/Pan stopień występowania wymienionych problemów gospodarczych na wybranym w pytaniu nr 3 sołectwie/osiadli?
(1 – problem nie występuje, 5 – problem występuje w dużym natężeniu)

Jednostka pomocnicza	niski poziom przedsiębiorczości	slaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw	brak lub niska jakość terenów inwestycyjnych	zły wizerunek gminy w oczach inwestorów	brak wsparcia dla nowych przedsiębiorców	brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami	niski poziom konkurencji na rynku lokalnym	brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców
Stare Miasto	3,3	3,2	3,5	3,4	3,4	3,5	3,3	3,4
Niezabitów	3,7	3,8	3,8	3,6	3,4	3,7	3,7	3,6
Nowe Miasto	5	2	2	2	4	4	4	4
Kowala Druga	5	5	5	3	3	3	5	5
Kowala Pierwsza	3	3	4	2	4	3	2	4
Przylesie	1	1	5	1	1	1	1	1
Przedwiośnie	1	1	2	1	1	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

Najbardziej zauważalne przez mieszkańców Gminy Poniatowa negatywne zjawiska gospodarcze to brak lub niska jakość terenów inwestycyjnych oraz brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami na obszarze Starego Miasta i Niezabitowa, a także niski poziom przedsiębiorczości w jednostce Nowe Miasto i Kowala Druga.

Tabela 43. Średnia ocena problemów przestrzenno-funkcjonalnych w podziale na jednostki pomocnicze wskazane w pytaniu nr 3

Pytanie 6. Jak ocenia Pani/Pan stopień występowania wymienionych problemów przestrzenno-funkcjonalnych na wybranym w pytaniu nr 3 sołectwie/osiedlu?
(1 – problem nie występuje, 5 – problem występuje w dużym natężeniu)

Jednostka pomocnicza	niska jakość infrastruktury drogowej i pieszkiej	niedostateczna dostępność chodników	niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych	brak lub zły stan terenów zielonych (parki, skwery itp.)	nieestetyczne otoczenie	brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych	wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego	niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych, w tym z większymi miastami
Stare Miasto	3,2	3,0	3,1	3,3	4,0	3,8	3,5	3,1
Niezabitów	3,5	3,7	3,7	3,3	3,7	3,7	3,5	3,5
Nowe Miasto	1	1	3	3	4	2	2	5
Kowala Druga	4	5	5	5	5	5	2	5
Kowala Pierwsza	2	4	4	4	4	4	3	3
Przylesie	5	5	2	1	1	1	1	5
Przedwiośnie	5	5	1	4	5	4	4	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

Według ankietowanych mieszkańców Gminy Poniatowa wymienione jednostki pomocnicze borykają się z problemem nieestetycznego otoczenia oraz braku atrakcyjnych terenów rekreacyjnych. Ponadto w Niezabitowie i Kowali Drugiej często wskazywano wysokie natężenie problemu niedostatecznej dostępności chodników oraz ścieżek rowerowych. Na obszarze Nowego Miasta problemem jest również niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych, w tym z większymi miastami.

Tabela 44. Średnia ocena problemów środowiskowych w podziale na jednostki pomocnicze wskazane w pytaniu nr 3

Pytanie 7. Jak ocenia Pani/Pan stopień występowania wymienionych problemów środowiskowych na wybranym w pytaniu nr 3 sołectwie/osiedlu?
(1 – problem nie występuje, 5 – problem występuje w dużym natężeniu)

Jednostka pomocnicza	zanieczyszczenie zbiorników i cieków wodnych	zanieczyszczenie gleb	wysoki poziom natężenia hałasu	zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	Znaczna ilość wyrobów zawierających azbest	występowanie dzikich wysypisk śmieci
Stare Miasto	2,5	2,4	3,0	2,9	3,5	2,3
Niezbabów	2,8	2,8	2,9	2,9	3,9	2,5
Nowe Miasto	3	4	2	4	5	4
Kowala Druga	1	5	1	1	5	5
Kowala Pierwsza	3	3	2	2	2	2
Przylesie	1	1	1	1	1	1
Przedwiośnie	1	1	1	1	1	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

Największym problemem w sferze środowiskowej jest według mieszkańców Gminy Poniatowa znaczna ilość wyrobów zawierających azbest – wysokie natężenie tego zjawiska zaznaczono w jednostkach: Stare Miasto, Niezbabów, Nowe Miasto i Kowala Druga. Na obszarze Kowali Drugiej wskazano ponadto, że dużym problemem jest zanieczyszczenie gleb.

Tabela 45. Średnia ocena problemów technicznych w podziale na jednostki pomocnicze wskazane w pytaniu nr 3

Pytanie 8. Jak ocenia Pani/Pan stopień występowania wymienionych problemów sfery technicznej na wybranym w pytaniu nr 3 sołectwie/osiedlu?
(1 – problem nie występuje, 5 – problem występuje w dużym natężeniu)

Jednostka pomocnicza	brak wyposażenia w podstawowe media	zły stan budynków mieszkalnych	zły stan obiektów zabytkowych	duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów	budynki nie są wyposażone w rozwiązania energooszczędne	budynki nie są dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami
Stare Miasto	3,0	3,8	3,4	4,0	3,8	3,3
Niezabitów	3,6	3,8	3,6	4,3	3,8	3,7
Nowe Miasto	1	2	2	4	2	4
Kowala Druga	5	5	5	2	5	5
Kowala Pierwsza	1	2	2	2	3	4
Przylésie	1	1	1	1	1	1
Przedwiośnie	2	2	1	1	2	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

W sferze technicznej problemem występującym w dużym natężeniu według ankietowanych mieszkańców jest zły stan budynków mieszkalnych (na obszarze Starego Miasta, Niezabitowa i Kowali Drugiej), zły stan obiektów zabytkowych (Niezabitów i Kowala Druga), duża liczba budynków zdegradowanych i pustostanów (Stare Miasto i Niezabitów). Wskazano również, że budynki nie są wyposażone w rozwiązania energooszczędne oraz często nie są dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

W otwartym pytaniu nr 9 mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie, co wyróżnia wybrane w pytaniu nr 3 sołectwo/osiedle na tle innych oraz jaki potencjał dostrzegają w wybranej jednostce.

Tabela 46. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 9

Pytanie 9. Proszę o wskazanie, co wyróżnia wybrane w pytaniu nr 3 sołectwo/osiedle na tle innych. Jaki potencjał dostrzega Pani/Pan w wybranej jednostce.

Jednostka pomocnicza	Potencjały
Stare Miasto	<ul style="list-style-type: none"> — spokojna okolica; — dziedzictwo historyczne, teren inwestorski; — dziedzictwo kulturalne, zabytki; — bardzo spokojne, zaciszne miejsce w Poniatowej, a jednocześnie bliskość centrum miasta; — jest tam dużo zieleni, którą można zagospodarować oraz budynki po zakładach EDA do wykorzystania; — tereny rekreacyjne, inwestycyjne, turystyczne; — jest tam wiele miejsc, które wymagają rewitalizacji; — duża ilość terenów zielonych, duża ilość pustostanów, które można zagospodarować; — teren przemysłowy, niezagospodarowany, z dużym potencjałem; — tereny inwestycyjne na ul. Przemysłowej, COP, peryferyjne położenie ul. Przemysłowej; — tereny przemysłowe do rozwoju strefy ekonomicznej; — tereny inwestycyjne na obszarze byłej „EDY”, tereny zielone - przestrzeń do rekreacji i wypoczynku; — budynki po zakładzie produkcyjnym EDA mają bardzo duży potencjał; — tereny inwestycyjne, COP; — tereny inwestycyjne, tereny zielone – miejsca rekreacyjne; — tereny inwestycyjne, duże lokale na ul. Przemysłowej dla przedsiębiorców; — COP, tereny przemysłowe; — tereny inwestycyjne, tereny zielone, przyjazne otoczenie; — dość daleka odległość od centrum miasta Poniatowa, więc jeśli na okręgu przemysłowym powstałyby nowe przedsiębiorstwa to nie wpłynęłoby to na komfort życia mieszkańców (hałas, spaliny), dodatkowo spadł by procent bezrobocia na terenie Gminy Poniatowa; — potencjał inwestycyjny na ul. Przemysłowej, COP; — COP, obrzeża miasta ul. Przemysłowej, jeśli na terenach inwestycyjnych powstałyby nowe firmy, wówczas spadło by bezrobocie, dodatkowo młodzi ludzie z wykształceniem nie musieli by emigrować do innych miast za pracą; — teren przemysłowy, teren turystyczny – historia Poniatowej — na terenie dawnej „EDY” – stare osiedla, potencjał historyczny, obóz pracy, COP.
Niezabitów	<ul style="list-style-type: none"> — kolejka wąskotorowa; — w Niezabitowie znajduje się park pałacowy, który ma bardzo duży potencjał; — duża liczba mieszkańców – siła robocza, potencjał społeczny; — tereny popegeerowskie niewykorzystane – park; — Zespół Dworsko-Parkowy, tereny popegeerowskie; — piękny zespół pałacowo parkowy, który ma w sobie bardzo duży potencjał; — Niezabitów to wieś położona niedaleko Kazimierza Dolnego oraz Nałęczowa, miast, które są bardzo chętnie odwiedzane przez turystów;

	<ul style="list-style-type: none"> — tereny rekreacyjne, obrzeża Miasta Poniatowa – miejsca agroturystyczne; — bliskość kolei wąskotorowej, tereny rekreacyjne; — bliskość kolei wąskotorowej, bliskie położenie miast turystycznych (Kazimierz Dolny, Nałęczów); — tereny rekreacyjne – agroturystyka; — bliskość kolei wąskotorowej, tereny zielone odpowiednie na agroturystykę, niedaleka odległość Niezabitowa od turystycznego Nałęczowa i Kazimierza Dolnego; — kolej wąskotorowa, potencjał turystyczny Niezabitowa, potencjał rolniczy, położenie geograficzne (turystyczny Nałęczów i Kazimierz Dolny); — potencjał rolnictwa, kolei wąskotorowej, agroturystyka, potencjał kulturalny.
Nowe Miasto	<ul style="list-style-type: none"> — Poniatowa ma uzbrojone tereny inwestycyjne, jednak pomimo tego są trudności w pozyskiwaniu nowych inwestorów; — Poniatowa posiada tereny zielone, które stale są niszczone.
Kowala Druga	— ogromna przestrzeń
Kowala Pierwsza	— duża świadomość kulturowa, działające dobrze Koło Gospodyń Wiejskich, klub sportowy, OSP
Przylesie	— usytuowanie blisko lasu i stawów, mały ruch samochodowy
Przedwośnie	— brak odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

Pytanie nr 10 również było pytaniem otwartym, w którym mieszkańcy mieli możliwość wskazania innych istotnych informacji z punktu widzenia opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniatowa, które uważali za niezbędne do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Tabela 47. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 10

Pytanie 10. Proszę wskazać inne istotne informacje z punktu widzenia opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Poniatowa niezbędne do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Jednostka pomocnicza	Inne istotne informacje
Stare Miasto	<ul style="list-style-type: none"> — śmietniki przy drodze i zanieczyszczenie; — obszar osiedla Stare Miasto wymaga rewitalizacji, żeby pozbyć się panującej tam patologii oraz wyremontowania budynków (i obszaru wokół tych budynków), które mogą stworzyć potencjalny obszar dla inwestorów, co wiąże się ze stworzeniem nowych miejsc pracy; — zdecydowanie obszar Osiedla Stare Miasto powinien być utrzymany w obecnej postaci. Działki przeznaczone na inwestycje czy usługi powinny być przekształcone w tereny leśne lub parkowe. Powinno się zachować jak najwięcej zieleni (to dotyczy całego miasta i gminy Poniatowa!). Według mnie niedopuszczalne są działania polegające na wycinaniu w pień drzew i betonowaniu placów, parków, skwerów, rzek. Obszar między ul. Modrzewiową, a stawami jest bardzo zaniedbany, szczególnie to widać przy stawie gdzie znajduje się obecnie targowisko miejskie. Jednak rewitalizacja powinna utrzymać pierwotny charakter

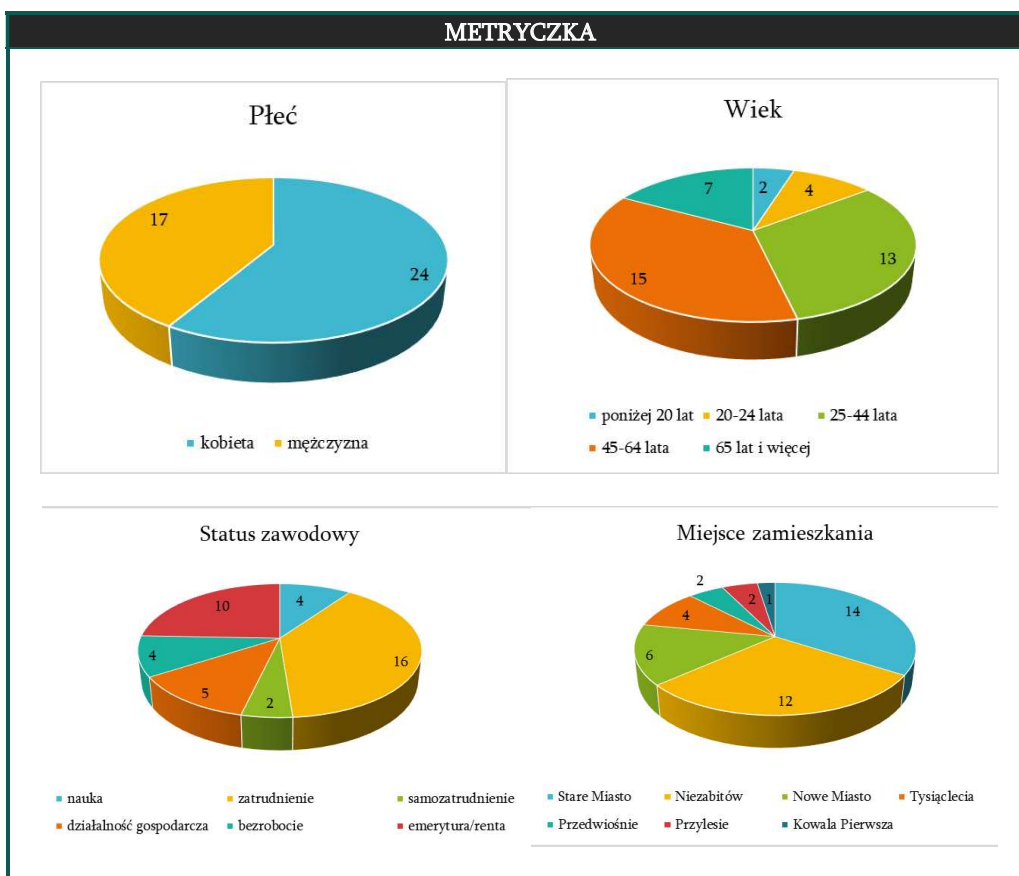
	<p>tego miejsca np. alejki nie asfaltowe a szutrowe. Dużo osób korzysta z ul. Modrzewiowej aby dojść na cmentarz, można pomyśleć o ładnej alejce od grobli między stawami przy placu na ul. Brzozowej i dalej od końca Modrzewiowej do cmentarza;</p> <ul style="list-style-type: none"> — to obszar po byłym zakładzie produkcyjnym, niegdyś największym w okolicy; — to teren po byłym zakładzie otoczony lasami; — potencjalne obiekty dla inwestorów, co wiąże się ze spadkiem bezrobocia; — uważam, że osiedle Stare Miasto wymaga GPR-u, ponieważ wizualnie jest obszarem zdegradowanym na tle Gminy Poniatowa, m.in. pustostany na terenie byłych zakładów EDA, „straszą” wyglądem, nie sprzyja to pozyskaniu potencjalnych inwestorów, dzięki którym na pewno spadło by bezrobocie na terenie miasta; — tereny inwestycyjne niewykorzystane, miejsce z potencjałem historycznym - obóz pracy hitlerowski w czasie II Wojny Światowej; — rewitalizacja osiedla Stare Miasto może zachęcić potencjalnych inwestorów do utworzenia nowych inwestycji na tym terenie – zmniejszenie bezrobocia, a co za tym idzie zmniejszenie ubóstwa społeczeństwa lokalnego; — osiedle Stare Miasto, szczególnie ul. Przemysłowa, jest słabo oświetlone i ma bardzo słabe połączenie środkami transportu publicznego; — proszę wziąć pod uwagę fakt, że osiedle Stare Miasto charakteryzuje się dużą ilością terenów zielonych (można to jakoś wykorzystać), dodatkowo jeśli osiedle zostałoby zrewitalizowane może zmniejszyłaby się panująca tam patologia oraz alkoholizm; — położenie peryferyjne ul. Przemysłowej, jeśli ten obszar byłby zrewitalizowany mógłby stać się interesującą ofertą dla potencjalnych inwestorów, co na pewno wpłynie na prestiż całej Gminy Poniatowa; — COP; — strefa przemysłowa znajduje się z dala od centrum miasta, więc powstanie ewentualnych inwestycji nie wpłynie na komfort życia mieszkańców, dodatkowo jeśli powstaną miejsca pracy zmniejszy się bezrobocie; — COP, patologia społeczna na Starym Osiedlu; — jeśli osiedle Stare Miasto zostało by poddane rewitalizacji, mogłoby to wpłynąć na pewno na integrację społeczeństwa, ludzie by się spotykali w miejscach odremontowanych; — jeśli obszar byłby poddany rewitalizacji może społeczeństwo byłoby bardziej zintegrowane i wyeliminowałoby się patologie; — potencjał inwestycyjny budynków zdegradowanych na ul. Przemysłowej (była EDA).
Niezabitów	<ul style="list-style-type: none"> — Niezabitów to obszar po byłym PGR, jest tam duża bieda; — Niezabitów to wieś poPGRowska, zdegradowana, bez możliwości rozwoju; — potencjał turystyczny – bliskość kolei wąskotorowej; — wyprowadzenie ze stanu kryzysowego oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju w Niezabitowie; — bliskość kolei wąskotorowej, Niezabitów jest miejscem usytuowanym niedaleko Nałęczowa oraz Kazimierza Dolnego, co może mieć wpływ np. na wybudowanie hotelu, stworzenie noclegów dla potencjalnych turystów, a co za tym idzie wzrost zatrudnienia, czyli spadek bezrobocia; — Niezabitów położony jest blisko turystycznego Nałęczowa i Kazimierza Dolnego, można by stworzyć tam agroturystykę, jednak najpierw trzeba wyeliminować panującą tam patologię; — tereny popegeerowskie; — tereny popegeerowskie, kolej wąskotorowa;

	— jeśli Niezabitów zostałyby poddany rewitalizacji na pewno zmniejszyła by to panująca tam patologia oraz alkoholizm.
Nowe Miasto	— wszystkie lasy i stawy
Kowala Druga	— przyciągnięcie nowych inwestycji oraz zatrzymanie młodych ludzi w mieście
Kowala Pierwsza	— brak odpowiedzi
Przylesie	— brak szosy (cienki asfalt wylany na betonowych płytach w latach około 1990 r.), brak chodnika prowadzącego z osiedla na stawy – jest tylko udeptana polna ścieżka
Przedwośnie	— brak odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

Ostatnią częścią ankiety była metryczka, która pozwoliła na scharakteryzowanie ankietowanych mieszkańców Gminy Poniatowa. Składała się ona z 4 pytań, a jej wyniki zostały przedstawione poniżej.

Tabela 48. Metryczka ankiety

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

Przeprowadzona ankietyzacja mieszkańców Gminy Poniatowa pozwoliła na wskazanie jednostek pomocniczych w Gminie, które wykazują się największą degradacją. Zdaniem mieszkańców biorących udział w ankietyzacji każda z jednostek pomocniczych gminy jest w większym lub mniejszym stopniu zdegradowana (wykres 2):

1. Stare Miasto,
2. Niezabitów,
3. Niezabitów Kolonia,
4. Kocianów,
5. Kowala Druga,
6. Poniatowa Kolonia (1 i 2),
7. Poniatowa Kolonia (3 i 4),
8. Kraczewice Rządowe,
9. Dąbrowa Wronowska,
10. Kowala Pierwsza,
11. Kraczewice Prywatne,
12. Poniatowa (wieś),
13. Szczuczki Kolonia,
14. Obliźniak,
15. Plizin,
16. Spławy,
17. Zofianka,
18. Przedwiośnie,
19. Leśniczówka,
20. Nowe Miasto,
21. Przylesie,
22. Tysiąclecia,
23. Henin,
24. Młynki,
25. Wólka Łubkowska.

Jednostkami, które powinny zostać poddane rewitalizacji, w których występuje kumulacja problemów we wszystkich analizowanych sferach według ankietowanych mieszkańców są:

1. Stare Miasto,
2. Niezabitów,
3. Nowe Miasto,
4. Kowala Druga,
5. Kowala Pierwsza,
6. Przylesie,
7. Przedwiośnie.

5.2. Indywidualny wywiad pogłębiony

Badanie IDI – indywidualny wywiad pogłębiony (z ang. *Individual In-Depth Interview*) polega na uzyskaniu interesujących danych w trakcie indywidualnej i bezpośredniej rozmowy z interlokutorem. Wywiad jest skoncentrowany na opiniach i poglądach badanej osoby (skupia się na osobistych doświadczeniach), ma na celu poznanie postaw, wrażeń, motywów kierujących jej działaniami, znaczeń im przypisywanych.

Badanie zostało przeprowadzone w celu dodatkowego uszczegółowienia informacji uzyskanych na bazie analizy wielokryterialnej oraz procesu ankietyzacji mieszkańców. Wywiady przeprowadzone zostały na podstawie scenariusza składającego się wyłącznie z pytań otwartych, których celem było wskazanie problemu i wyjaśnienie jego genezy. Zgodnie z zasadami przeprowadzania badania IDI rola moderatora polegała wyłącznie na słuchaniu i ewentualnym dopytywaniu rozmówcy. Najważniejsze podczas przeprowadzania badania było zapewnienie swobodnej atmosfery pozwalającej na uzyskanie szczerych wypowiedzi osób badanych, co pozwoliło poznać rzeczywiste poglądy i opinie mieszkańców. Zrealizowanie indywidualnych wywiadów pogłębionych z mieszkańcami umożliwiło otrzymanie szczegółowych informacji o analizowanej rzeczywistości w Gminie oraz pogłębieniu wiedzy o obszarach wymagających rewitalizacji.

Rozmowy przeprowadzane były w terminie listopad-grudzień 2022 r. z mieszkańcami, będącymi aktywnymi członkami społeczności i przedstawicielami różnych środowisk społeczno-zawodowych. W badaniu wzięło udział 56 osób, wytypowanych ze względu na posiadaną wiedzę o lokalnych problemach Gminy (2-3 osoby z każdej jednostki pomocniczej). Obszerna wiedza oraz opinie badanych pozwoliły na określenie problemów i potencjałów wyznaczonych jednostek pomocniczych Gminy Poniatowa, co umożliwiło wskazanie obszarów o najwyższej koncentracji negatywnych zjawisk.

Badanie podzielono na trzy części. W pierwszej części poproszono rozmówców o wskazanie obszarów gminy charakteryzujących się największą degradacją oraz o wskazanie jednostki, która w pierwszej kolejności wymaga wdrożenia procesu rewitalizacji. Poproszono również o wskazanie problemów społecznych, jakie występują na tym obszarze, a także problemów w pozostałych sferach, a także potrzeb w zakresie rewitalizacji na wymienionej jednostce. Ponadto poruszono również temat dostępności publicznych miejsc rekreacji dla mieszkańców w Gminie Poniatowa. W kolejnej części poproszono respondentów o wskazanie jednostki pomocniczej w Gminie, która cechuje się największym potencjałem rozwojowym w kontekście całej Gminy. Ostatnia część wywiadu pozwalała mieszkańcom na otwartą wypowiedź w celu uzupełnienia powyższych informacji.

W pierwszym pytaniu osoby objęte badaniem poproszono o wskazanie jednostek pomocniczych charakteryzujących się największą degradacją w różnych sferach. Interlokutorzy wymienili 23 na 25 jednostek pomocniczych.

Tabela 49. Odpowiedzi na 1 pytanie indywidualnego wywiadu pogłębianego

Lp.	Jednostka pomocnicza	Liczba odpowiedzi	Powód
1.	Stare Miasto	44	<ul style="list-style-type: none"> — bezrobocie — duża liczba osób starszych — szczególnie zdegradowana jest ul. Przemysłowa i Fabryczna — brak miejsc spotkań integrujących mieszkańców — tereny poprzemysłowe i historyczne — rodziny patologiczne — społeczeństwo niewykształcone — zła jakość dróg — słaba jakość terenów inwestycyjnych przy ul. Przemysłowej
2.	Niezabitów	42	<ul style="list-style-type: none"> — brak miejsc spotkań integrujących mieszkańców — bezrobocie — duża liczba osób starszych — tereny popegeerowskie, — zła jakość dróg — rodziny patologiczne — społeczeństwo niewykształcone — wysoka przestępczość — brak ścieżek rowerowych — zdegradowana świetlica
3.	Kowala Pierwsza	9	<ul style="list-style-type: none"> — brak miejsc spotkań integrujących mieszkańców — bezrobocie — zła jakość dróg — brak chodników
4.	Kowala Druga	7	<ul style="list-style-type: none"> — brak chodników — słaba dostępność do infrastruktury technicznej
5.	Kocianów	7	–
6.	Henin	7	<ul style="list-style-type: none"> — zła jakość dróg — brak chodników
7.	Poniatowa (wieś)	7	— niewielka dostępność chodników
8.	Kraczewice Rządowe	6	–
9.	Spławy	6	<ul style="list-style-type: none"> — zła jakość dróg — brak chodników
10.	Leśniczówka	6	<ul style="list-style-type: none"> — zła jakość dróg — brak ścieżek rowerowych
11.	Zofianka	3	–
12.	Przylesie	3	<ul style="list-style-type: none"> — brak miejsc spotkań integrujących mieszkańców — bezrobocie
13.	Obliżniak	3	— brak ścieżek rowerowych
14.	Poniatowa Kolonia (1 i 2)	3	–
15.	Niezabitów-Kolonia	3	<ul style="list-style-type: none"> — brak miejsc spotkań integrujących mieszkańców — bezrobocie — duża liczba osób starszych — rodziny patologiczne — społeczeństwo niewykształcone
16.	Kraczewice Prywatne	3	–

17.	Dąbrowa Wronowska	3	–
18.	Poniatowa Kolonia (3 i 4)	2	— bezrobocie — duża liczba osób starszych
19.	Plizin	2	–
20.	Szczuczki Kolonia	2	–
21.	Nowe Miasto	2	–
22.	Tysiąclecia	2	–
23.	Młynki	2	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych wywiadów

Kolejne pytanie z pierwszej części wywiadu dotyczyło wskazania jednostek pomocniczych Gminy, które zdaniem interlokutorów powinny zostać poddane procesowi rewitalizacji w pierwszej kolejności. Rozmówcy uczestniczący w wywiadach wskazali 3 jednostki pomocnicze, powody w przeważającej części pokrywały się z tymi wskazanymi w pytaniu pierwszym.

Tabela 50. Odpowiedzi na 2 pytanie indywidualnego wywiadu pogłębianego

Lp.	Jednostka pomocnicza	Liczba odpowiedzi	Powód
1.	Stare Miasto	32	— tereny przemysłowe, dużo zakładów pracy — szczególnie rewitalizacja powinna objąć ul. Przemysłową i Fabryczną — tereny inwestycyjne, COP — dużo budynków wymagających remontu (azbest, pustostany)
2.	Niezabitów	30	— bliskość kolei wąskotorowej, potencjał rolniczy — możliwość rozwoju agroturystyki — dużo budynków wymagających remontu — brak miejsc integracji mieszkańców — zdegradowana świetlica
3.	Poniatowa (wieś)	1	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych wywiadów

W trzecim pytaniu badani mieszkańcy mieli za zadanie wymienić problemy społeczne występujące w wymienionych wcześniej jednostkach. Wskazane zostały następujące problemy:

Stare Miasto i Niezabitów:

- niewielka aktywność społeczna,
- niewielka aktywność zawodowa,
- słaba integracja mieszkańców,
- brak oferty kulturalnej,
- patologie społeczne,
- starzejące się społeczeństwo,
- emigracja młodych ludzi,
- bezrobocie,
- alkoholizm,
- przestępczość, chuligaństwo, rozboje,
- dysfunkcyjność rodzin,

- niezaradność życiowa mieszkańców,
- ubóstwo,
- niski poziom edukacji,
- brak miejsc do spędzania wolnego czasu, w tym dla dzieci i młodzieży.

Poniatowa (wieś):

- niska aktywność społeczna mieszkańców.

Czwarte pytanie odnosiło się do problemów w pozostałych sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Mieszkańcy wymienili następujące problemy:

Stare Miasto:

- brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców,
- niewykorzystane tereny inwestycyjne, niska jakość tych terenów,
- duża liczba budynków zawierających azbest,
- zanieczyszczenie powietrza,
- duża liczba niezagospodarowanych terenów zielonych, leśnych,
- słaba dostępność infrastruktury technicznej,
- słaba infrastruktura drogowa,
- brak ścieżek rowerowych,
- niewielka ilość terenów publicznych, a istniejące są słabej jakości,
- zbyt mała ilość nowych bloków mieszkalnych,
- nieestetyczne otoczenie,
- niewystarczająca liczba sklepów,
- duża liczba budynków wymagających remontu, potrzeba termomodernizacji (blok przy ul. Fabrycznej 16a, Zespół Szkół),
- duża liczba pustostanów.

Niezabitów:

- brak kanalizacji i niedostateczna dostępność wodociągu,
- potrzeba budowy oczyszczalni ścieków,
- duża liczba budynków wymagających remontu, potrzeba termomodernizacji (budynki wielorodzinne po PGR, świetlica wiejska w budynku OSP),
- duża liczba budynków zawierających azbest,
- zanieczyszczenie powietrza,
- niezagospodarowane tereny zielone (park podworski),
- słaba dostępność infrastruktury technicznej,
- słaba infrastruktura drogowa,
- brak ścieżek rowerowych,
- niewielka ilość terenów publicznych, a istniejące są słabej jakości.

Poniatowa (wieś):

- duża liczba budynków zawierających azbest,
- duża liczba budynków wymagających remontu.

W piątym pytaniu poproszono rozmówców o określenie potrzeb w zakresie rewitalizacji w sferze społecznej, ale także w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej na wymienionych obszarach gminy. Wymienione potrzeby związane były z niwelacją wskazanych wcześniej negatywnych zjawisk, w szczególności były to:

Stare Miasto:

- zainwestowanie w tereny przemysłowe, uzbrojenie ich, zagospodarowanie terenu,
- remont pustostanów, które mogłyby zająć inwestorzy,
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Zespół Szkół w Poniatowej, blok przy ul. Fabrycznej 16A – mieszkania socjalne),
- turystyczne wykorzystanie terenu Starego Miasta – wyeksponowanie historii (hitlerowski obóz pracy, COP).
- podniesienie prestiżu gminy, poprawa wizerunku Gminy Poniatowa dla potencjalnych inwestorów,
- poprawa dostępności terenów zielonych – lasów, oznakowanie terenu,
- wyeliminowanie przestępczości i patologii,
- poprawa infrastruktury drogowej, komunikacji,
- zmniejszenie bezrobocia,
- remont i stworzenie nowych miejsc spotkań i integracji mieszkańców,
- rozbudowa ciągów pieszych.

Niezabitów:

- wybudowanie kanalizacji,
- wsparcie popegeerowskich rodzin dysfunkcyjnych,
- remont kolei wąskotorowej,
- rewitalizacja parku podworskiego,
- remont świetlicy wiejskiej,
- wspieranie rozwoju agroturystyki,
- poprawa infrastruktury drogowej, komunikacji,
- zmniejszenie bezrobocia,
- rozbudowa ciągów pieszych,
- wyeliminowanie przestępczości i patologii,

Poniatowa (wieś):

- stworzenie miejsca spotkań i integracji mieszkańców.

Pierwszą część wywiadu kończyło pytanie dotyczące funkcjonowania na obszarze wymienionych jednostek miejsc publicznych, stanowiących miejsca spotkań ludzi. Na osiedlu **Stare Miasto** mieszkańcy wymienili szkołę ponadpodstawową, która jednak jest daleko położona od skupisk domów i bloków oraz wymaga remontu. Po remoncie i adaptacji można wykorzystać to szkołę do prowadzenia zajęć popołudniowych. W okolicy ul. Przemysłowej brakuje miejsc spotkań dla mieszkańców. Brakuje miejsc spotkań dla seniorów. Na tym osiedlu znajduje się Centrum Kultury, Promocji i Turystyki, jednak mieszkańcy są zgodni, że jeden obiekt nie zaspokaja potrzeb mieszkańców. W **Niezabitowie** rozmówcy wskazali funkcjonowanie świetlicy wiejskiej w budynku OSP, która wymaga remontu i termomodernizacji, a także doposażenia. Według badanych osób świetlica jest mało atrakcyjna dla mieszkańców, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Ponadto wymieniono park podworski, którego zagospodarowanie pozwoliłoby na lepsze wykorzystanie przez mieszkańców do celów rekreacyjnych i integracyjnych. Wiele osób przekazało, że obecnie ten park nie jest przyjaznym miejscem dla mieszkańców, a wręcz niebezpiecznym. W **Poniatowej (wsi)** zwrócono uwagę na zły stan techniczny infrastruktury świetlicy wiejskiej.

W drugiej części wywiadu mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie jednostki pomocniczej, która ich zdaniem wykazuje się największym potencjałem rozwojowym w kontekście całej gminy. Ponownie badani wskazali jednostki wymieniane w poprzednich pytaniach. Spostrzeżenia ich zostały wskazane poniżej:

- **Osiedle Stare Miasto** – potencjał turystyczny związany z historią (obóz pracy podczas II Wojny Światowej, COP), potencjał inwestycyjny przy ul. Przemysłowej, duża powierzchnia terenów zielonych do wykorzystania turystyczno-rekreacyjnego, duże zaplecze do stworzenia nowych miejsc pracy;
- **Niezabitów** – potencjał do rozwoju agroturystyki i turystyki związanej z koleją wąskotorową, bliska odległość od Kazimierza Dolnego i Nałęczowa;
- **Poniatowa (wieś)** – położenie w pobliżu Miasta Poniatowa.

W ostatniej części wywiadu badane osoby miały możliwość wyrażenia innych, ważnych ich zdaniem, opinii na temat wskazanych jako zdegradowane i wymagające rewitalizacji obszarów w Gminie. Osoby, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie podkreślały historyczny i inwestycyjny potencjał **Starego Miasta** oraz agroturystyczny potencjał sołectwa **Niezabitów**, ze względu na położenie w bardzo bliskiej odległości od miejscowości turystycznych. Odnośnie sołectwa **Poniatowa (wieś)** wskazano konieczność utworzenia miejsca aktywizującego społeczność, co pozwoliłoby na przeciwdziałanie marazmowi społeczności lokalnej.

Indywidualne wywiady pogłębione, przeprowadzone wśród mieszkańców zaangażowanych społecznie, pozwoliły zapoznać się ze spostrzeżeniami lokalnej społeczności, dotyczącymi sytuacji Gminy Poniatowa oraz szacowanych według nich możliwości rozwojowych. Mieszkańcy wskazywali potrzeby w zakresie rewitalizacji oraz potencjału rozwojowego zarówno na obszarze

miejskim, jak i wiejskim. Jako jednostki najbardziej zdegradowane mieszkańcy wskazali 23 jednostki pomocnicze Gminy (tabela 48):

1. Stare Miasto,
2. Niezabitów,
3. Kowala Pierwsza,
4. Kowala Druga,
5. Kocianów,
6. Henin,
7. Poniatowa (wieś),
8. Kraczewice Rządowe,
9. Spławy,
10. Leśniczówka,
11. Zofianka,
12. Przylesie,
13. Obliźniak,
14. Poniatowa Kolonia (1 i 2),
15. Niezabitów-Kolonia,
16. Kraczewice Prywatne,
17. Dąbrowa Wronowska,
18. Poniatowa Kolonia (3 i 4),
19. Plizin,
20. Szczuczki Kolonia,
21. Nowe Miasto,
22. Tysiąclecia,
23. Młynki.

Jednostkami, które zostały wskazane jako jednostki, które powinny w pierwszej kolejności zostać poddane rewitalizacji były:

1. Stare Miasto,
2. Niezabitów,
3. Poniatowa (wieś).

5.3. Wyniki analizy jakościowej

Analiza jakościowa (ankietyzacja oraz indywidualne wywiady pogłębione) była niezbędna dla przeprowadzenia poszerzonej diagnozy sytuacji Gminy, ponieważ pozwoliła na szersze spojrzenie na problemy we wszystkich analizowanych sferach, ujawniając te, które są trudne do zmierzenia przy pomocy analizy wskaźnikowej. Pozwoliła na wykorzystanie bardzo cennego źródła wiedzy o sytuacji Gminy tj. jej mieszkańców.

Przeprowadzona analiza jakościowa pozwoliła na wskazanie jednostek pomocniczych w Gminie, które ze względu na kumulację problemów w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, zdaniem mieszkańców wymagają przeprowadzenia procesu rewitalizacji. Na podstawie przeprowadzonej analizy jakościowej należy uznać, że obszar zdegradowany w Gminie Poniatowa powinien obejmować następujące jednostki pomocnicze:

1. Stare Miasto,
2. Niezabitów,
3. Kowala Pierwsza,
4. Kowala Druga,
5. Kocianów,
6. Henin,
7. Poniatowa (wieś),
8. Kraczewice Rządowe,
9. Spławy,
10. Leśniczówka,
11. Zofianka,
12. Przylesie,
13. Obliźniak,
14. Poniatowa Kolonia (1 i 2),
15. Niezabitów-Kolonia,
16. Kraczewice Prywatne,
17. Dąbrowa Wronowska,
18. Poniatowa Kolonia (3 i 4),
19. Plizin,
20. Szczuczki Kolonia,
21. Nowe Miasto,
22. Tysiąclecia,
23. Młynki.

Są to jednostki wskazane jako najbardziej zdegradowane zarówno przez mieszkańców biorących udział w ankietyzacji, jak i przez uczestników indywidualnych wywiadów pogłębionych.

Należy zaznaczyć, że spośród wyżej wymienionych jednostek uczestnicy badań jakościowych wyróżnili 8, które ze względu na duży potencjał rozwojowy powinny zostać poddane rewitalizacji w pierwszej kolejności. Były to:

— Stare Miasto,	— Kowala Pierwsza,
— Niezabitów,	— Przylesie,
— Nowe Miasto,	— Przedwiośnie.
— Kowala Druga,	— Poniatowa (wieś).

6. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Wykonane na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu analizy: analiza wielokryterialna i uzupełniająca analiza jakościowa (ankieta dla mieszkańców i wywiad pogłębiony z lokalnymi działaczami społecznymi) pozwoliły zdiagnozować jednostki pomocnicze, w których występuje stan kryzysowy, objawiający się kumulacją negatywnych zjawisk. Głównymi aspektami branymi pod uwagę podczas delimitacji obszaru zdegradowanego były:

- najwyższa koncentracja negatywnych zjawisk społecznych,
- występowanie kumulacji negatywnych zjawisk w co najmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

W poniższej tabeli zaprezentowano jednostki pomocnicze gminy, które powinny zostać zakwalifikowane do obszaru zdegradowanego na podstawie analizy wielokryterialnej i jakościowej.

Tabela 51. Wyniki przeprowadzonych analiz – zakwalifikowanie do obszaru zdegradowanego na podstawie analizy wielokryterialnej i analizy jakościowej

Jednostka pomocnicza	Analiza wielokryterialna	Analiza jakościowa	Zakwalifikowanie jednostki do obszaru zdegradowanego
Stare Miasto	✓	✓	TAK
Niezabitów	✓	✓	TAK
Poniatowa Kolonia (1 i 2)	✓	✓	TAK
Tysiąclecia	✓	✓	TAK
Kocianów	✓	✓	TAK
Kowala Pierwsza	✓	✓	TAK
Nowe Miasto	✓	✓	TAK
Kowala Druga	✓	✓	TAK
Młynki	✓	✓	TAK
Poniatowa (wieś)	✓	✓	TAK
Szczuczki Kolonia	✓	✓	TAK
Niezabitów Kolonia	✗	✓	NIE
Poniatowa Kolonia (3 i 4)	✗	✓	NIE
Kraczewice Rządowe	✗	✓	NIE
Kraczewice Prywatne	✗	✓	NIE
Dąbrowa Wronowska	✗	✓	NIE
Zofianka	✗	✓	NIE
Splawy	✗	✓	NIE
Plizin	✗	✓	NIE
Obliżniak	✗	✓	NIE
Leśniczówka	✗	✓	NIE
Przedwośnie	✗	✗	NIE
Przylesie	✗	✓	NIE
Wólka Łubkowska	✗	✗	NIE
Henin	✗	✓	NIE

Źródło: opracowanie własne

Poniższa mapa, w formie graficznej przedstawia wyniki przeprowadzonych analiz.

Mapa 4. Wyniki przeprowadzonych analiz: wielokryterialnej i jakościowej

Źródło: opracowanie własne

Za obszar zdegradowany w Gminie Poniatowa uznane zostały te jednostki pomocnicze, które zostały wytypowane zarówno na podstawie analizy wielokryterialnej, jak i analizy jakościowej. Jednostki wskazane przez mieszkańców jako zdegradowane, w których nie wykazano kumulacji problemów podczas analizy wielokryterialnej, nie weszły w skład obszaru zdegradowanego.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria, jednostki pomocnicze tworzące
OBSZAR ZDEGRADOWANY
na terenie Gminy Poniatowa to:

1. Stare Miasto
2. Niezabitów
3. Poniatowa Kolonia (1 i 2)
4. Tysiąclecia
5. Kocianów
6. Kowala Pierwsza
7. Nowe Miasto
8. Kowala Druga
9. Młynki
10. Poniatowa (wieś)
11. Szczuczki Kolonia

Warto nadmienić, iż część osiedla Stare Miasto (ul. Fabryczna, ul. Przemysłowa, ul. 11 Listopada i ul. Kolejowa), część osiedla Nowe Miasto (ul. Gen. Józefa Bema, ul. Nałęczowska – bloki: 2, 4, 6; ul. Stefana Żeromskiego, ul. Krótka, ul. Młodzieżowa, ul. Słoneczna, ul. Spacerowa) i część osiedla Tysiąclecia (ul. Szkolna, ul. Nałęczowska – bloki: 7, 9, 11, 13, 15; ul. Brzozowa, ul. Harcerska, ul. Wesola, ul. Targowa, ul. Przechodnia, ul. Garażowa i ul. Konstytucji) włączone były w obszar rewitalizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Poniatowa na lata 2017-2023. Z różnych powodów, w tym z powodu pandemii COVID-19, której stan ogłoszono w marcu 2020 r., zaplanowane przedsięwzięcia dla tych jednostek zostały odłożone w czasie, sytuacja kryzysowa nie została zminimalizowana, a mieszkańcy nadal zauważają liczne problemy.

Wyznaczony obszar zdegradowany obejmuje 11 jednostek pomocniczych Gminy Poniatowa. Zajmuje łącznie 43,8 km² (52,6% powierzchni gminy) oraz jest zamieszkały przez 8 827 osób (63,6% mieszkańców gminy).

Obszar zdegradowany w Gminie Poniatowa został podzielony na 5 podobszarów, w większości nieposiadających wspólnych granic:

podobszar I: Kowala Pierwsza i Kowala Druga

podobszar II: Niezabitów i Kocianów

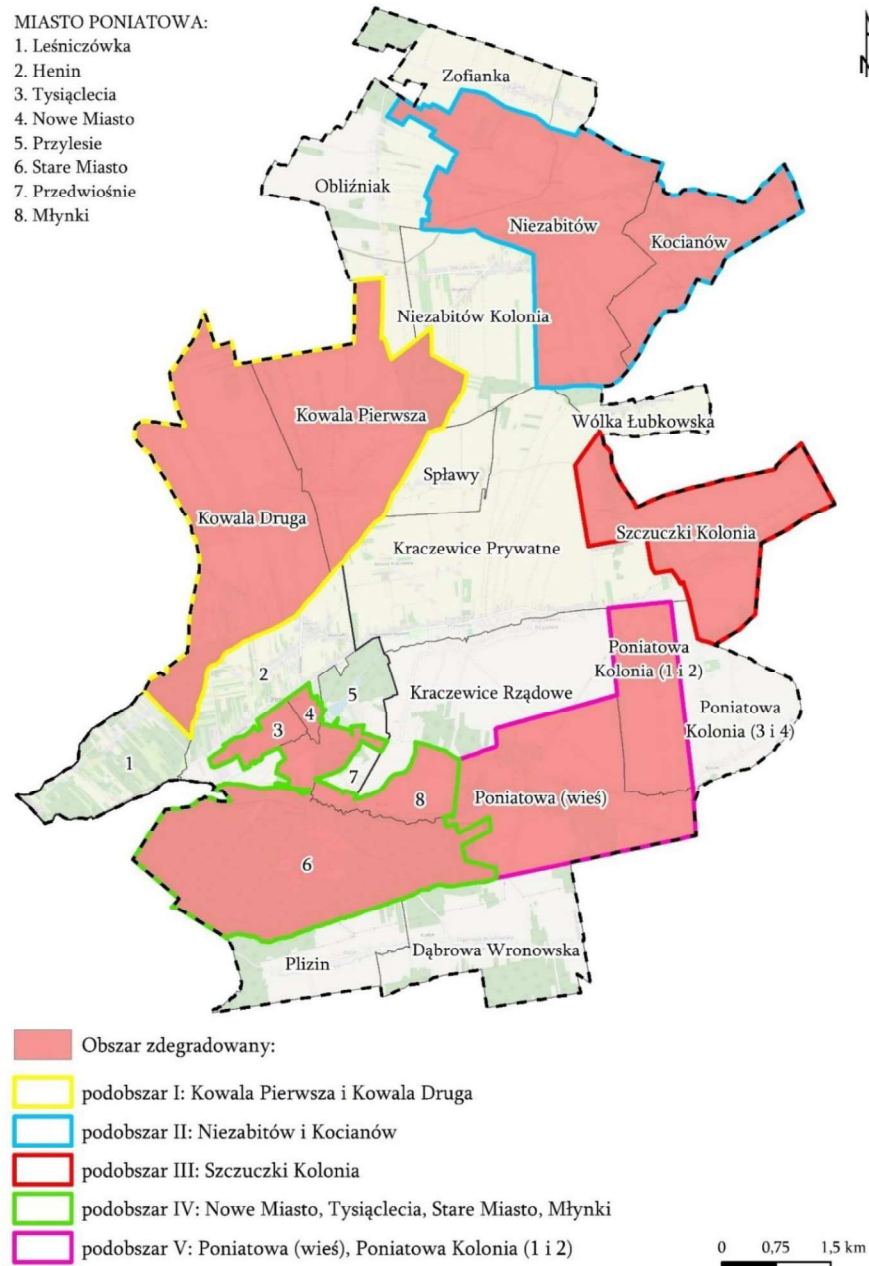
podobszar III: Szczuczki Kolonia

podobszar IV: Tysiąclecia, Nowe Miasto, Stare Miasto, Młynki

podobszar V: Poniatowa (wieś), Poniatowa Kolonia (1 i 2)

Podobszary IV i V posiadają wspólną granicę, ale zostały rozdzielone ze względu na położenie na obszarze miasta Poniatowa i na obszarze wiejskim, w związku z czym borykają się z różnymi problemami oraz różny będzie zakres interwencji.

Mapa 5. Obszar zdegradowany w Gminie Poniatowa

Źródło: opracowanie własne

Dokładny przebieg granic obszaru zdegradowanego, z dokładnością do granic działek ewidencyjnych, został zaprezentowany w załączniku graficznym w skali 1:5000.

Tabela 52. Negatywne zjawiska występujące w obrębie obszaru zdegradowanego w podziale na sfery

Podobszar I Kowala Pierwsza i Kowala Druga	Podobszar II Nieżabitoń i Kocianów	Podobszar III Szczuczki Kolonia	Podobszar IV Tysiąclecia, Nowe Miasto, Stare Miasto, Młynki	Podobszar V Poniatowa (wies), Poniatowa Kolonia (1 i 2)
SFERA SPOŁECZNA				
<ul style="list-style-type: none"> — wysoki poziom bezrobocia, — znaczny udział bezrobotnych z niskim wykształceniem, — niskie wyniki w nauce uczniów, — duży udział ludności korzystającej z zasiłków z pomocy społecznej, — duży problem alkoholizmu wśród mieszkańców (dot. Nieżabitoń), — wysoka przestępczość, w szczególności w zakresie przemyocy domowej, — wysoka liczba interwencji publicznych (dot. Kowali Pierwszej), — duża liczba osób w wieku 60+ i tendencje wzrostowe w tym zakresie, — niska liczba organizacji pozarządowych, — spadek liczby mieszkańców w ciągu ostatnich 7 lat (dot. Kowali Pierwszej) lub bardzo niewielki wzrost (dot. Kowali Drugiej). 	<ul style="list-style-type: none"> — wysoki poziom bezrobocia, — znaczny udział bezrobotnych z niskim wykształceniem, — niskie wyniki w nauce uczniów, — duży udział ludności korzystającej z zasiłków z pomocy społecznej, — duży problem alkoholizmu wśród mieszkańców (dot. Nieżabitoń), — wysoka przestępczość, w szczególności w zakresie naruszenia czynności narządów ciała, — duża liczba interwencji domowych (dot. Nieżabitoń), — duża liczba założonych „niebieskich kart”, — duża liczba interwencji publicznych (dot. Nieżabitoń), — wysoka liczba osób niepełnosprawnych (dot. Kocianowa), — tendencja wzrostowa w zakresie liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ciągu ostatnich 7 lat, 	<ul style="list-style-type: none"> — wysoki poziom bezrobocia, — znaczny udział bezrobotnych z niskim wykształceniem, — wysoka przestępczość, duża liczba założonych „niebieskich kart”, — duża liczba osób z niepełnosprawnościami, tendencja wzrostowa w zakresie liczby osób poprodukcyjnym w ciągu ostatnich 7 lat, — duża liczba dzieci w wieku do 3 lat, — brak niezarejestrowanych organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> — wysoki poziom bezrobocia (dot. Stare Miasto, Nowe Miasto), — znaczny udział bezrobotnych z niskim wykształceniem (dot. Stare Miasto, Młynki), — niskie wyniki w nauce uczniów (dot. Stare Miasto, Nowe Miasto), — duży udział ludności korzystającej z zasiłków z pomocy społecznej (dot. Stare Miasto, Nowe Miasto), — duży problem alkoholizmu wśród mieszkańców (dot. Stare Miasto, Tysiąclecia), — wysoka przestępczość, duża liczba przestępstw związanych z naruszeniem czynności narządów ciała (dot. Stare Miasto), — duża liczba interwencji publicznych z naruszeniem czynności narządów ciała (dot. Stare Miasto), — duża liczba interwencji domowych (dot. Stare Miasto, Tysiąclecia), — duża liczba założonych „niebieskich kart”, — duża liczba interwencji publicznych, — wysoka liczba osób z niepełnosprawnościami (dot. Stare Miasto), — duża liczba osób w wieku 60+, tendencja wzrostowa w zakresie liczby osób w wieku 	<ul style="list-style-type: none"> — wysoki poziom bezrobocia (dot. Poniatowa (wies)), — niskie wyniki w nauce uczniów (dot. Poniatowa Kolonia (1 i 2)), — duży udział ludności korzystającej z zasiłków z pomocy społecznej (dot. Poniatowa Kolonia (1 i 2)), — wysoka przestępczość (dot. Poniatowa Kolonia (1 i 2)), — duża liczba przestępstw związanych z naruszeniem czynności narządów ciała (dot. Poniatowa Kolonia (1 i 2)), — duża liczba interwencji domowych (dot. Poniatowa Kolonia (1 i 2)), — duża liczba założonych „niebieskich kart” (dot. Poniatowa (wies)), — duża liczba interwencji publicznych (dot. Poniatowa (wies)), — wysoka liczba osób z niepełnosprawnościami, — duża liczba osób w wieku 60+.

<p>— niska liczba organizacji (dot. Kocianowa), — bardzo niewielki wzrost liczby mieszkańców w ciągu ostatnich 7 lat.</p>	<p>— niska liczba organizacji (dot. Stare Miasto, Młynki), — niska liczba organizacji pozarządowych, — niewielki wzrost liczby mieszkańców w ciągu ostatnich 7 lat (dot. Stare Miasto, Tysiąclecia, Nowe Miasto) lub spadek (dot. Młynki).</p>	<p>— duża liczba dzieci w wieku do 3 lat, — niska liczba organizacji pozarządowych, — niewielki wzrost liczby mieszkańców w ciągu ostatnich 7 lat.</p>	<p>— niska przedsiębiorczość wśród mieszkańców (dot. Kowali Drugiej), — słaba stabilność gospodarcza.</p>	<p>— niska przedsiębiorczość wśród mieszkańców (dot. Kocianowa), — słaba stabilność gospodarcza (dot. Kocianowa).</p>	<p>— niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców (dot. Kowali Drugiej), — słaba stabilność gospodarcza.</p>
SFERA GOSPODARCZA					
<p>— duża liczba budynków opalanych węglowymi kotłami ciepła i związana z tym wysoka emisja zanieczyszczeń do atmosfery, — brak obszarów chronionych (dot. Kowali Pierwszej), — duża ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia (dot. Kowali Pierwszej).</p>	<p>— duża liczba budynków opalanych węglowymi kotłami ciepła i związana z tym wysoka emisja zanieczyszczeń do atmosfery (dot. Młynki), — brak obszarów chronionych (dot. Nowe Miasto, Tysiąclecia, Młynki).</p>	<p>— duża liczba budynków opalanych węglowymi kotłami ciepła i związana z tym wysoka emisja zanieczyszczeń do atmosfery, — brak obszarów chronionych, — duża ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia.</p>	<p>— niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców (dot. Nowe Miasto), — słaba stabilność gospodarcza (dot. Nowa Miasto, Tysiąclecia, Stare Miasto).</p>	<p>— niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców (dot. Nowe Miasto), — słaba stabilność gospodarcza (dot. Nowa Miasto, Tysiąclecia, Stare Miasto).</p>	<p>— niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców (dot. Poniatowa (wies)), — słaba stabilność gospodarcza (dot. Poniatowa (wies)).</p>
SFERA ŚRODOWISKOWA					
<p>— niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę wodociagową.</p>	<p>— niewystarczające wyposażenie infrastruktury kulturowej (dot. Kocianowa),</p>	<p>— niewystarczające wyposażenie infrastruktury kulturowej (dot. Kocianowa),</p>	<p>— niedostateczna dostępność do infrastruktury kulturowej (dot. Kocianowa),</p>	<p>— niewystarczające wyposażenie infrastruktury kulturowej (dot. Kocianowa),</p>	<p>— niewystarczające wyposażenie infrastruktury kulturowej (dot. Tysiąclecia i Nowe Miasto, Młynki),</p>
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA					

<ul style="list-style-type: none"> — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną, — zbyt mała długość ciągów pieszych, — wysoki udział dróg nieutwardzonych (dot. Kowali Drugiej). 	<ul style="list-style-type: none"> — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę wodociagową, — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną, — zbyt mała długość ciągów pieszych, — wysoki udział dróg nieutwardzonych (dot. Niezabitowa). 	<ul style="list-style-type: none"> — w infrastrukturę wodociagową, — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną, — zbyt mała długość ciągów pieszych. 	<ul style="list-style-type: none"> — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę wodociagową (dot. Stare Miasto), — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną (dot. Stare Miasto), — zbyt mała długość ciągów pieszych (dot. Stare Miasto), — niedostateczna dostępność przestrzeni publicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> — w infrastrukturę wodociagową, — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną, — zbyt mała długość ciągów pieszych, — wysoki udział dróg nieutwardzonych (dot. Poniatowa (wies)), — niedostateczna dostępność przestrzeni publicznych (dot. Poniatowa Kolonia (1 i 2)).
SFERA TECHNICZNA				
<ul style="list-style-type: none"> — duży udział liczby budynków wybudowanych przed 1989 r. (dot. Kowali Pierwszej), — duży udział liczby budynków wymagających remontu (dot. Kowali Drugiej), — niedostateczna dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami (dot. Kowali Drugiej), — niedostateczne funkcjonowanie technicznych rozwiązań przyczyniających się do ochrony środowiska (dot. Kowali Drugiej). 	<ul style="list-style-type: none"> — duży udział liczby budynków wybudowanych przed 1989 r., — duży udział liczby budynków wymagających remontu, — niedostateczna dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami (dot. Niezabitowa), — niedostateczne funkcjonowanie technicznych rozwiązań przyczyniających się do ochrony środowiska (dot. Niezabitowa). 	<ul style="list-style-type: none"> — niedostateczna dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami, — niedostateczne funkcjonowanie rozwiązań technicznych w budynkach przyczyniających się do ochrony środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> — duży udział liczby budynków wybudowanych przed 1989 r. (dot. Stare Miasto, Nowe Miasto), — duży udział liczby budynków wymagających remontu (dot. Stare Miasto), — niedostateczna dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami (dot. Stare Miasto, Nowe Miasto), — niedostateczne funkcjonowanie rozwiązań technicznych w budynkach przyczyniających się do ochrony środowiska (dot. Stare Miasto, Nowe Miasto, Tysiąclecia). 	<ul style="list-style-type: none"> — duży udział liczby budynków wybudowanych przed 1989 r., — duży udział liczby budynków wymagających remontu (dot. Poniatowa Kolonia (1 i 2)).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Poniatowej

7. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI

Wyniki procesu delimitacji obszaru zdegradowanego, obejmującego analizę wielokryterialną (wskaźnikową) oraz analizę jakościową, pozwoliły na wyznaczenie 11 jednostek pomocniczych Gminy Poniatowa, które zostały uznane za obszar zdegradowany. Jednostki te zajmują łącznie 52,6% powierzchni Gminy oraz są zamieszkałe przez 63,6% jej mieszkańców. Kolejnym krokiem jest delimitacja obszaru rewitalizacji – czyli obszaru, zdegradowanego, na którym Gmina ma zamiar prowadzić działania rewitalizacyjne, służące wyprowadzeniu go z sytuacji kryzysowej.

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., obszar rewitalizacji nie może zajmować więcej niż 20% powierzchni Gminy oraz nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% jej ludności. W związku z powyższym nastąpiła konieczność wydzielenia w ramach obszaru zdegradowanego obszaru rewitalizacji o mniejszej powierzchni i liczbie mieszkańców. W tym celu ponownie przyjrano się obszarom problemowym, dokonując ich szczegółowej analizy w kontekście kumulacji zjawisk negatywnych w sferze społecznej oraz w innych sferach, a także znaczenia dla rozwoju lokalnego.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wielokryterialnej można stwierdzić, że 2 jednostki pomocnicze Gminy Poniatowa wyróżniają się pod względem koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, a ponadto charakteryzują się kumulacją problemów w innych sferach. Są to:

1. **Stare Miasto** – oprócz problemów społecznych wykazano kumulację problemów w sferze gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej,
2. **Niezabitów** – oprócz problemów społecznych wykazano kumulację problemów w sferze środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Powyższe jednostki były również najczęściej wskazywane w przeprowadzonych badaniach jakościowych wśród mieszkańców Gminy Poniatowa. Dodatkowo są to jednostki o dużym znaczeniu dla wielokierunkowego rozwoju gminy, posiadające duży potencjał, który odpowiednio wykorzystany, przyczyni się do wygenerowania wielu korzyści dla mieszkańców całej Gminy.

Tabela 53. Liczba wskaźników gorszych od średniej dla gminy oraz procentowy udział osób, które wskazały daną jednostkę w badaniach jakościowych – Stare Miasto i Niezabitów

Jednostka pomocnicza	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	Ankietyzacja	Wywiady
Stare Miasto	15	1	0	4	4	51% osób	57% osób
Niezabitów	12	0	3	4	4	37% osób	53% osób

Źródło: opracowanie własne

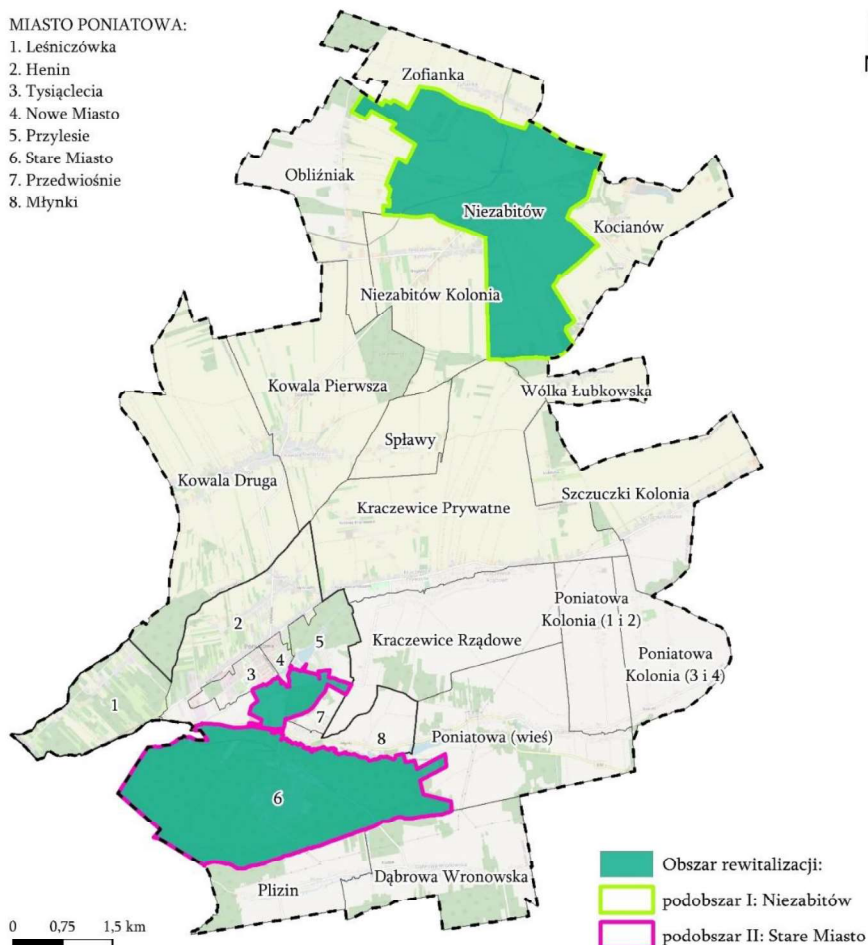
Biorąc pod uwagę powyższe kryteria, jednostki pomocnicze tworzące
OBSZAR REWITALIZACJI
 na terenie Gminy Poniatowa to:

STARE MIASTO
NIEZABITÓW

Obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 14,7 km² (17,6% powierzchni gminy) oraz jest zamieszkały przez 1 555 osób (11,2% wszystkich mieszkańców gminy). Składa się z 2 podobszarów, nieposiadających wspólnych granic – każda z jednostek pomocniczych jest odrębnym podobszarem:

- Podobszar I: Niezabitów
- Podobszar II: Stare Miasto (ul. Fabryczna, ul. 11 Listopada, ul. Kolejowa, ul. Przemysłowa i ul. Modrzewiowa)

Mapa 6. Obszar rewitalizacji w Gminie Poniatowa

Źródło: opracowanie własne

Dokładny przebieg granic obszaru rewitalizacji, z dokładnością do granic działek ewidencyjnych, został zaprezentowany w załączniku graficznym w skali 1:5000.

Podobszary wyznaczonego obszaru rewitalizacji mają wspólną cechę – w obu jednostkach wystąpienie i narastanie stanu kryzysowego miało związek z upadkiem dużego przedsiębiorstwa, dającego zatrudnienie dla wielu mieszkańców: w Niezabitowie było to Państwowe Gospodarstwo Rolne, natomiast na osiedlu Stare Miasto – Zakłady Elektromaszynowe „EDA”. Wzrost bezrobocia, który pojawił się po likwidacji PGR i „EDY” doprowadził do szeregu kolejnych negatywnych zjawisk, z którymi zaczęła borykać się miejscowa ludność. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę poszczególnych podobszarów obszaru rewitalizacji z uwzględnieniem uwarunkowań historycznych, które miały znaczący wpływ na ich obecny stan oraz występowanie stanu kryzysowego, w szczególności w sferze społecznej.

Tabela 54. Charakterystyka podobszarów rewitalizacji

CHARAKTERYSTYKA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI
Podobszar I: Niezabitów
<p>Sołectwo Niezabitów położone jest w północnej części Gminy Poniatowa. Zajmuje 7,4 km² powierzchni oraz jest zamieszkałe przez 421 osób (stan na 2021 r.). Przecinają je drogi powiatowe łączące Wąwolnicę z Poniatową, Niezabitów z Kazimierzem Dolnym i Niezabitów z Wojciechowem.</p> <p>Niezabitów to dawna wieś szlachecka, o której pierwsze wzmianki pochodzą z XV w. Nazwa Niezabitów pochodzi prawdopodobnie od staropolskiego słowa „niezabyt”, które oznaczało pamiętkę lub upominek. W Niezabitowie istniał majątek rodziny Drewnowskich, urodził się tam Ignacy Drewnowski – powstaniec styczniowy i inżynier. W czasie II Wojny Światowej w majątku Niezabitów miała swoją siedzibę Tajna Szkoła Podchorążych.</p> <p>Na bazie majątku ziemskiego w Niezabitowie zostało utworzone Państwowe Gospodarstwo Rolne (PGR). W pobliżu parku wybudowano osiedle dla pracowników gospodarstwa, składające się z 4 bloków wielorodzinnych, których obecny stan techniczny jest bardzo niezadowalający. Likwidacja PGR-ów w latach 90' XX w. wiązała się często z ograniczeniem lub całkowitym zaniechaniem chowu zwierząt, ograniczeniem produkcji roślinnej, zmianą metod uprawy. Pociągnęło to za sobą drastyczne ograniczenie miejsc pracy i wynikającą z tego całą gamę problemów w regionach, w których były one jedynymi pracodawcami. Po restrukturyzacji nowi właściciele ograniczali znacznie zatrudnienie, przywileje socjalne i działalność społeczną. PGR-y były bardzo często organizatorami życia społecznego i zapewniały zaspokojenie wielu potrzeb pracowników. Ich likwidacja, a co za tym idzie likwidacja połączeń autobusowych czy zamykanie linii kolejowych, powodowały często szkody w strukturze lokalnych społeczności, które nie przystosowały się do nowej sytuacji gospodarczej. Zaczął się szerzyć alkoholizm, bierność i bezradność społeczna. Dewastacji uległ także majątek – częściowo na skutek kradzieży, częściowo z powodu braku elementarnych zabezpieczeń. Opisane problemy dotknęły również mieszkańców terenów popegeerowskich w Niezabitowie, dlatego niezbędna jest ich rewitalizacja, głównie w sferze społecznej, w celu</p>

wyprowadzenia mieszkających tam osób z sytuacji kryzysowej oraz przywrócenia ich do życia społecznego.

Podobszar II: Stare Miasto

Osiedle Stare Miasto jest najstarszym osiedlem w Poniatowej, powstałym przy Zakładach Elektromaszynowych EDA, na którym znajdują się budynki wielorodzinne pochodzące z lat 30 i 40 XX wieku. Obejmuje południową i centralną część miasta. Stare Miasto zajmuje 7,3 km² powierzchni oraz jest zamieszkałe przez 1 134 osób (stan na 2021 r.).

W ramach rządowego programu tworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego w 1937 r. rozpoczęto budowę „Zakładów Tele i Radiotechnicznych – Filia nr 2” na terenie obecnego Starego Miasta. Wtedy pojawiły się pierwsze zabudowania osiedla przyfabrycznego. Rozpoczęcie produkcji w fabryce zbiegło się z początkiem II wojny światowej i okupacji niemieckiej. W okresie okupacji na terenie Zakładów funkcjonowały warsztaty naprawcze maszyn, później filia firmy Schneider. W 1941 roku Niemcy urządzili na terenie fabryki obóz dla jeńców radzieckich, następnie w miejscu obozu jenieckiego oraz częściowo na terenie osiedla urządzono obóz pracy dla Żydów.

Po wojnie, w 1949 r., rozpoczęły produkcję Zakłady Wytwórcze Sprzętu Instalacyjnego (Zakłady Elektromaszynowe EDA, należące do zjednoczenia przemysłu Predom). Okres intensywnej rozbudowy zakładu i osiedla rozpoczął się w 1952 r. W roku 1953 oddano do użytku kolejową linię wąskotorową. Na przełomie lat 80 i 90 Poniatowa zaczęła borykać się z problemami gospodarczymi. Główną przyczyną trudności było pogorszenie się sytuacji ekonomicznej w Zakładach Elektromaszynowych EDA, od których życie w mieście było silnie uzależnione. Restrukturyzacja EDA S.A. nie przyniosła oczekiwanego skutku, ostatecznie zakłady postawiono w stan upadłości. Dziś na terenie zakładów funkcjonuje kilka spółek zatrudniających 1000 osób, podczas gdy w okresie swojej świetności EDA zatrudniała ponad 5 000 osób.

Upadek Zakładów Elektromaszynowych EDA, dających utrzymanie większości rodzin w mieście, przyczynił się do zatracenia więzi społecznych oraz do wysokiego wskaźnika bezrobocia, w tym wysokiego odsetka osób długotrwale bezrobotnych tj. pozostających bez pracy co najmniej przez rok w okresie ostatnich 2 lat. Dodatkowo brak lokalnych liderów powoduje bardzo słabe zaangażowanie ludności w sprawy społeczne oraz słabą wzajemną integrację. Zagospodarowanie terenu poprzemysłowego, utworzenie atrakcyjnego miejsca dla lokalizacji nowych firm, a także zmiana funkcji niektórych budynków na funkcje społeczno-kulturowe z pewnością przyczyni się do ożywienia społeczno-gospodarczego osiedla Stare Miasto.

Źródło: opracowanie własne

Przeprowadzone w niniejszym opracowaniu analizy: analiza wielokryterialna (wskaźnikowa) i analiza jakościowa na podstawie ankietyzacji mieszkańców oraz indywidualnych wywiadów pogłębionych, potwierdziły, że w sołectwie Niezabitów i na osiedlu Stare Miasto występuje kumulacja negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej. W poniższej tabeli wyszczególniono problemy, które dotyczą poszczególnych podobszary obszaru rewitalizacji.

Tabela 55. Negatywne zjawiska występujące na obszarze rewitalizacji w podziale na sfery

PROBLEMY PODOBSZARÓW REWITALIZACJI	
Podobszar I: Niezabitów	Podobszar II: Stare Miasto
SFERA SPOŁECZNA	
<p><u>Analiza wielokryterialna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — wysoki poziom bezrobocia, — znaczny udział bezrobotnych z niskim wykształceniem, — niskie wyniki uczniów w nauce, — duży udział ludności korzystającej z zasiłków z pomocy społecznej, — duży problem alkoholizmu wśród mieszkańców, — wysoka przestępczość, w szczególności w zakresie naruszenia czynności narządów ciała, — duża liczba interwencji domowych, — duża liczba założonych „niebieskich kart”, — duża liczba interwencji publicznych, — tendencja wzrostowa w zakresie liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ciągu ostatnich 7 lat, — bardzo niewielki wzrost liczby mieszkańców w ciągu ostatnich 7 lat. <p><u>Analiza jakościowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — wysoki poziom bezrobocia, — niewystarczająca liczba miejsc pracy, — ubóstwo, — przestępczość, — alkoholizm, — przemoc w rodzinie, — starzenie się społeczeństwa, — brak dostępu do kultury, — niezaradność życiowa, — niski poziom integracji lokalnej, — uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej, — niski poziom aktywności społecznej, — emigracja ludzi młodych i wykształconych. 	<p><u>Analiza wielokryterialna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — wysoki poziom bezrobocia, — znaczny udział bezrobotnych z niskim wykształceniem, — niskie wyniki uczniów w nauce, — duży udział ludności korzystającej z zasiłków z pomocy społecznej, — duży problem alkoholizmu wśród mieszkańców, — wysoka przestępczość, — duża liczba przestępstw związanych z naruszeniem czynności narządów ciała, — duża liczba interwencji domowych, — duża liczba założonych ‘niebieskich kart”, — duża liczba interwencji publicznych, — wysoka liczba osób z niepełnosprawnościami, — duża liczba osób w wieku 60+, — duża liczba dzieci w wieku do 3 lat, — niska liczba organizacji pozarządowych, — niewielki wzrost liczby mieszkańców w ciągu ostatnich 7 lat. <p><u>Analiza jakościowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — wysoki poziom bezrobocia, — ubóstwo, — przestępczość, — alkoholizm, — przemoc w rodzinie, — starzenie się społeczeństwa, — niezaradność życiowa, — niski poziom integracji lokalnej, — uzależnienie od wsparcia finansowego z pomocy społecznej, — niski poziom aktywności społecznej, — emigracja ludzi młodych i wykształconych.
SFERA GOSPODARCZA	
<p><u>Analiza wielokryterialna:</u></p> <p style="text-align: center;">—</p> <p><u>Analiza jakościowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — niski poziom przedsiębiorczości, — słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, — brak lub niska jakość terenów inwestycyjnych, 	<p><u>Analiza wielokryterialna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — słaba stabilność gospodarcza <p><u>Analiza jakościowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — niska jakość terenów inwestycyjnych, — brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami.

<ul style="list-style-type: none"> — zły wizerunek gminy w oczach inwestorów, — brak współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami, — niski poziom konkurencji na rynku lokalnym, — brak źródeł finansowania dla przedsiębiorców. 	
SFERA ŚRODOWISKOWA	
<p><u>Analiza wielokryterialna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — duża liczba budynków opalanych węglowymi kotłami ciepła i związana z tym wysoka emisja zanieczyszczeń do atmosfery, — brak obszarów prawnie chronionych, — duża ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia. <p><u>Analiza jakościowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — znaczna ilość wyrobów zawierających azbest 	<p><u>Analiza wielokryterialna:</u></p> <p style="text-align: center;">—</p> <p><u>Analiza jakościowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — znaczna ilość wyrobów zawierających azbest
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	
<p><u>Analiza wielokryterialna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę wodociągową, — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną, — zbyt mała długość ciągów pieszych, — wysoki udział dróg nieutwardzonych. <p><u>Analiza jakościowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — niska jakość infrastruktury drogowej i pieszej, — niedostateczna dostępność chodników, — niedostateczna dostępność ścieżek rowerowych, — nieestetyczne otoczenie, — brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych, — wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego, — niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych w tym z większymi miastami. 	<p><u>Analiza wielokryterialna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę wodociągową, — niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną, — zbyt mała długość ciągów pieszych, — niedostateczna dostępność przestrzeni publicznych. <p><u>Analiza jakościowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — nieestetyczne otoczenie, — brak atrakcyjnych terenów rekreacyjnych, — wysoki poziom natężenia ruchu samochodowego.
SFERA TECHNICZNA	
<p><u>Analiza wielokryterialna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — duży udział liczby budynków wybudowanych przed 1989 r., — duży udział liczby budynków wymagających remontu, — niedostateczna dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami, — niedostateczne funkcjonowanie rozwiązań technicznych w budynkach przyczyniających się do ochrony środowiska. <p><u>Analiza jakościowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — brak wyposażenia w podstawowe media, — zły stan budynków mieszkalnych, — zły stan obiektów zabytkowych, — duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów, — budynki nie są wyposażone w rozwiązania energooszczędne, 	<p><u>Analiza wielokryterialna:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — duży udział liczby budynków wybudowanych przed 1989 r., — duży udział liczby budynków wymagających remontu, — niedostateczna dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami, — niedostateczne funkcjonowanie rozwiązań technicznych w budynkach przyczyniających się do ochrony środowiska. <p><u>Analiza jakościowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — zły stan budynków mieszkalnych, — duża liczba obiektów zdegradowanych i pustostanów, — budynki nie są wyposażone w rozwiązania energooszczędne.

— budynki nie są dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Poniatowej

Pomimo występowania wielu problemów na obszarze rewitalizacji, należy podkreślić, że posiada on niewątpliwy potencjał rozwojowy, który odpowiednio wykorzystany, poprzez zaplanowane działania rewitalizacyjne, przyczyni się do rozwoju całej Gminy Poniatowa oraz dobra wszystkich jej mieszkańców. Poniższa tabela przedstawia jaki potencjał rozwojowy posiadają poszczególne podobszary obszaru rewitalizacji. Działania rewitalizacyjne, prowadzone we wszystkich sferach równocześnie, przyczynią się do wyprowadzenia obszaru z kryzysu, pomogą odzyskać jego dawne funkcje lub wykreować powstanie nowych, zgodnych z aktualnymi potrzebami społeczności lokalnej.

Tabela 56. Potencjał poszczególnych podobszarów obszaru rewitalizacji

POTENCJAŁ ROZWOJOWY PODOBSZARÓW REWITALIZACJI
Podobszar I: Niezabitów

Sołectwo Niezabitów posiada potencjał do rozwoju agroturystyki ze względu na położenie pomiędzy dwoma najczęściej odwiedzanymi przez turystów miastami województwa lubelskiego: Kazimierzem Dolnym i Nałęczowem. Dzięki takiemu położeniu geograficznemu oraz dzięki atrakcyjnym wiejskim terenom zielonym Niezabitów może stać się ich zapleczem noclegowym.

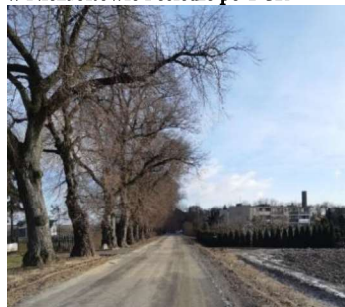
Turystyczny potencjał Niezabitowa stanowi ponadto linia Nadwiślańskiej Kolejki Wąskotorowej, która przebiega przez obszar sołectwa. Linia kolejki w Niezabitowie wymaga remontu aby mogła być wykorzystana w celach turystycznych. Na odcinkach, na których kolejka funkcjonuje przejazdki ciuchcią są bez wątpienia ciekawą atrakcją, więc mogłyby się stać również atutem Niezabitowa.

Ponadto na terenie sołectwa znajduje się obiekt wpisany do rejestru zabytków Województwa Lubelskiego – zespół dworsko-parkowy: pozostałości parku ze stawem i kanałem w Niezabitowie (nr w rejestrze A/781). Pochodzący z 2. połowy XIX w. dwór obecnie nie istnieje. Największym atutem parku są walory przyrodnicze, unikalne gatunki roślin i drzew – do najsłynniejszych należy Aleja Lipowa. Park jest własnością prywatną, obecnie jest niewykorzystany i wymaga rewitalizacji aby przywrócić go do życia zarówno dla mieszkańców, jak i osób odwiedzających.

Potencjałem istotnym dla mieszkańców sołectwa Niezabitów jest budynek remizy strażackiej, który wykorzystywany jest również do celów kulturalno-integracyjnych. Oprócz OSP funkcjonuje tutaj Centrum Integracji Rodzin. Obecnie ten budynek wymaga remontu i wyposażenia w celu dalszego pełnienia obecnych funkcji oraz wprowadzenia nowych.

Wykorzystanie potencjału, jaki oferuje sołectwo Niezabitów z pewnością przyczyni się do wprowadzenia go z kryzysu oraz do poprawy sytuacji jego mieszkańców.

Fot. 2. Pozostałości parku dworskiego w Niezabitowie i osiedle po-PGR

Źródło: <http://um.poniatowa.pl>

Podobszar II: Stare Miasto

Jednym z potencjałów osiedla Stare Miasto są niewykorzystane pustostany, znajdujące się na terenie byłych Zakładów Elektromaszynowych „EDA”. Część z nich należy do Gminy, natomiast część do osób prywatnych. Pustostany można przystosować do pełnienia nowych funkcji np. kulturowych. Na terenie osiedla funkcjonuje kilka instytucji kultury takich jak: Centrum Kultury, Promocji i Turystyki, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Poniatowej, Kino-Teatr Czyn; jednak są to obiekty zaspokajające potrzeby mieszkańców całego miasta. W związku z powyższym mieszkańcy osiedla zauważają potrzebę powiększenia oferty kulturalnej oraz

Fot. 3. Zakłady Elektromaszynowe „EDA”

Źródło: <http://um.poniatowa.pl>

stworzenia nowych miejsc dla integracji i aktywizacji, do czego niewykorzystane obiekty na terenie przemysłowym, po odpowiednim przystosowaniu, doskonale będą się nadawać.

Ponadto część niewykorzystanych, zdegradowanych obecnie obiektów, po remoncie mogłaby zostać zajęta przez nowe firmy, dające miejsca pracy dla mieszkańców. Na osiedlu Stare Miasto znajduje się teren przemysłowy – bardzo ważny dla lokalnej gospodarki. Siedzibę mają tutaj największe zakłady produkcyjne w Gminie oraz są tu położone tereny inwestycyjne, które wymagają jednak zagospodarowania i uzbrojenia. Dzięki dość dalekiej odległości terenu przemysłowego i poprzemysłowego na obszarze osiedla Stare Miasto od centrum Poniatowej i większości osiedli mieszkaniowych rozwój przemysłu w tym miejscu nie wpłynąłby znacząco na komfort życia mieszkańców (hałas, zanieczyszczenie powietrza). Dodatkowo spadł by procent bezrobocia na terenie Gminy Poniatowa, a młodzi wykształceni ludzie nie musieliby emigrować do innych miast w poszukiwaniu pracy. Aby przemysł i usługi mogły się rozwijać w tym miejscu konieczna jest jego rewitalizacja, mająca na celu m.in. poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni dla prowadzenia działalności.

Stare Miasto jest również osiedlem, na którym znajdują się liczne obiekty zdrowotne: Szpital Powiatowy SPZOZ w Opolu Lubelskim z siedzibą w Poniatowej, Samodzielne Publiczne Sanatorium Gruźlicy i Chorób Płuc, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PAN-VITA, NZOZ Luxmed-Uzdrowisko Nałęczów Sp. z o.o. Taką funkcję również warto na Starym Mieście rozwijać, szczególnie ze względu na bliskość i znaczną powierzchnię lasów, które mają dobroczynne działanie na zdrowie człowieka.

Lasy na obszarze Starego Miasta stanowią również potencjał rekreacyjno-wypoczynkowy. Odpowiednie zagospodarowanie tej zieleni, z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, przyczyni się do poprawy komfortu mieszkańców, którzy zyskają nową zagospodarowaną przestrzeń do wypoczynku i rekreacji.

Stare Miasto posiada również potencjał turystyczny dzięki kolejce wąskotorowej, której infrastruktura jest obecnie zaniedbana i niewykorzystana. Nadwiślańska Kolejka Wąskotorowa jest markowym produktem turystycznym Lubelszczyzny, bazującym na 54-kilometrowej infrastrukturze Nałęczowskiej Kolei Dojazdowej oraz innych atrakcjach turystycznych gmin powiatu puławskiego i opolskiego. Linia Nadwiślańskiej Kolejki Wąskotorowej liczy obecnie 11 stacji kolejowych. Remont infrastruktury kolejki na obszarze Starego Miasta przyczyni się do wykreowania produktu turystycznego oraz przyciągnięcia turystów.

Źródło: opracowanie własne

Na obszarze rewitalizacji w Gminie Poniatowa wykazano kumulację problemów w sferze społecznej oraz w co najmniej jednej z pozostałych sfer, został on zatem wyznaczony zgodnie z wymogami zawartymi w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Ponadto przeprowadzone analizy wskazują na potrzebę jak najszybszego wyprowadzenia podobszarów obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej, przeprowadzonego w sposób całościowy, na rzecz mieszkańców Gminy Poniatowa, jej przestrzeni i gospodarki.

8. SPIS MAP, TABEL, WYKRESÓW I FOTOGRAFII

Spis map:

- Mapa 1. Położenie administracyjne Gminy Poniatowa
- Mapa 2. Podział Gminy Poniatowa na jednostki pomocnicze
- Mapa 3. Kumulacja negatywnych zjawisk w 5 sferach – rozkład przestrzenny
- Mapa 4. Wyniki przeprowadzonych analiz: wielokryterialnej i jakościowej
- Mapa 5. Obszar zdegradowany w Gminie Poniatowa
- Mapa 6. Obszar rewitalizacji w Gminie Poniatowa

Spis tabel:

- Tabela 1. Podział Gminy Poniatowa na jednostki pomocnicze
- Tabela 2. Metodyka wyliczania wskaźników
- Tabela 3. Wskaźnik delimitacyjny nr 1: Wskaźnik bezrobocia (liczba osób bezrobotnych przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym) w jednostce pomocniczej w 2021 r.
- Tabela 4. Wskaźnik delimitacyjny nr 2: Udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)
- Tabela 5. Wskaźnik delimitacyjny nr 3: Średnie wyniki z egzaminów VIII-klas w roku szkolnym 2020/2021 w jednostce pomocniczej (%)
- Tabela 6. Wskaźnik delimitacyjny nr 4: Liczba osób w rodzinach pobierających zasiłki z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
- Tabela 7. Wskaźnik delimitacyjny nr 5: Udział liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)
- Tabela 8. Wskaźnik delimitacyjny nr 6: Liczba odnotowanych wykroczeń i przestępstw na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
- Tabela 9. Wskaźnik delimitacyjny nr 7: Liczba przestępstw w zakresie naruszenia czynności narządów ciała (średni i lekki uszczerbek na zdrowiu) na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
- Tabela 10. Wskaźnik delimitacyjny nr 8: Liczba interwencji domowych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
- Tabela 11. Wskaźnik delimitacyjny nr 9: Liczba „niebieskich kart” na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
- Tabela 12. Wskaźnik delimitacyjny nr 10: Liczba interwencji publicznych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
- Tabela 13. Wskaźnik delimitacyjny nr 11: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.
- Tabela 14. Wskaźnik delimitacyjny nr 12: Udział liczby osób w wieku 60+ zamieszkujących jednostkę pomocniczą w liczbie wszystkich mieszkańców tej jednostki w 2021 r. (%)

Tabela 15. Wskaźnik delimitacyjny nr 13: Zmiana liczby osób w wieku poprodukcyjnym w jednostce pomocniczej w latach 2015-2021 (%)

Tabela 16. Wskaźnik delimitacyjny nr 14: Liczba dzieci do 3 roku życia na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

Tabela 17. Wskaźnik delimitacyjny nr 15: Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych posiadających wpis do KRS na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

Tabela 18. Wskaźnik delimitacyjny nr 16: Liczba niezarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

Tabela 19. Wskaźnik delimitacyjny nr 17: Zmiana liczby ludności w latach 2015-2021 (%)

Tabela 20. Wskaźnik delimitacyjny nr 18: Liczba zarejestrowanych działających podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

Tabela 21. Wskaźnik delimitacyjny nr 19: Zmiana liczby działających podmiotów gospodarczych w jednostce pomocniczej w latach 2015-2021 (%)

Tabela 22. Wskaźnik delimitacyjny nr 20: Udział liczby budynków z węglowymi kotłami ciepła (CEEb) w ogólnej liczbie budynków w jednostce pomocniczej w 2021 r.

Tabela 23. Wskaźnik delimitacyjny nr 21: Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)

Tabela 24. Wskaźnik delimitacyjny nr 22: Ilość wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na 1 mieszkańca jednostki pomocniczej w 2021 r.

Tabela 25. Wskaźnik delimitacyjny nr 23: Liczba budynków/obiektów kulturowych (świetlice wiejskie, ośrodki kultury, izby regionalne, itp.) na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

Tabela 26. Wskaźnik delimitacyjny nr 24: Długość czynnej sieci wodociągowej w jednostce pomocniczej na 1 km² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (km/km²)

Tabela 27. Wskaźnik delimitacyjny nr 25: Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w jednostce pomocniczej na 1 km² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r. (km/km²)

Tabela 28. Wskaźnik delimitacyjny nr 26: Długość ciągów pieszych na 1 km² powierzchni jednostki pomocniczej w 2021 r.

Tabela 29. Wskaźnik delimitacyjny nr 27: Udział długości dróg nieutwardzonych w długości wszystkich dróg na obszarze jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)

Tabela 30. Wskaźnik delimitacyjny nr 28: Powierzchnia przestrzeni publicznych na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

Tabela 31. Wskaźnik delimitacyjny nr 29: Udział liczby budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w jednostce pomocniczej w 2021 r. (%)

Tabela 32. Wskaźnik delimitacyjny nr 30: Udział liczby budynków wymagających remontu w ogólnej liczbie budynków jednostki pomocniczej w 2021 r. (%)

Tabela 33. Wskaźnik delimitacyjny nr 31: Liczba obiektów użyteczności publicznej, które są niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

Tabela 34. Wskaźnik delimitacyjny nr 32: Liczba budynków mieszkalnych z instalacjami OZE na 1000 mieszkańców jednostki pomocniczej w 2021 r.

- Tabela 35. Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla sfery społecznej
Tabela 36. Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla sfery gospodarczej
Tabela 37. Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla sfery środowiskowej
Tabela 38. Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej
Tabela 39. Zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla sfery technicznej
Tabela 40. Kumulacja negatywnych zjawisk w 5 sferach – liczba wskaźników gorszych od średniej dla gminy (na czerwono – wskazanie czy występuje kumulacja negatywnych zjawisk)
Tabela 41. Średnia ocena problemów społecznych w podziale na jednostki pomocnicze wskazane w pytaniu nr 3
Tabela 42. Średnia ocena problemów gospodarczych w podziale na jednostki pomocnicze wskazane w pytaniu nr 3
Tabela 43. Średnia ocena problemów przestrzenno-funkcjonalnych w podziale na jednostki pomocnicze wskazane w pytaniu nr 3
Tabela 44. Średnia ocena problemów środowiskowych w podziale na jednostki pomocnicze wskazane w pytaniu nr 3
Tabela 45. Średnia ocena problemów technicznych w podziale na jednostki pomocnicze wskazane w pytaniu nr 3
Tabela 46. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 9
Tabela 47. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 10
Tabela 48. Metryczka ankiety
Tabela 49. Odpowiedzi na 1 pytanie indywidualnego wywiadu pogłębianego
Tabela 50. Odpowiedzi na 2 pytanie indywidualnego wywiadu pogłębianego
Tabela 51. Wyniki przeprowadzonych analiz – zakwalifikowanie do obszaru zdegradowanego na podstawie analizy wielokryterialnej i analizy jakościowej
Tabela 52. Negatywne zjawiska występujące w obrębie obszaru zdegradowanego w podziale na sfery
Tabela 53. Liczba wskaźników gorszych od średniej dla gminy oraz procentowy udział osób, które wskazały daną jednostkę w badaniach jakościowych – Stare Miasto i Niezabitów
Tabela 54. Charakterystyka podobszarów rewitalizacji
Tabela 55. Negatywne zjawiska występujące na obszarze rewitalizacji w podziale na sfery
Tabela 56. Potencjał poszczególnych podobszarów obszaru rewitalizacji

Spis wykresów:

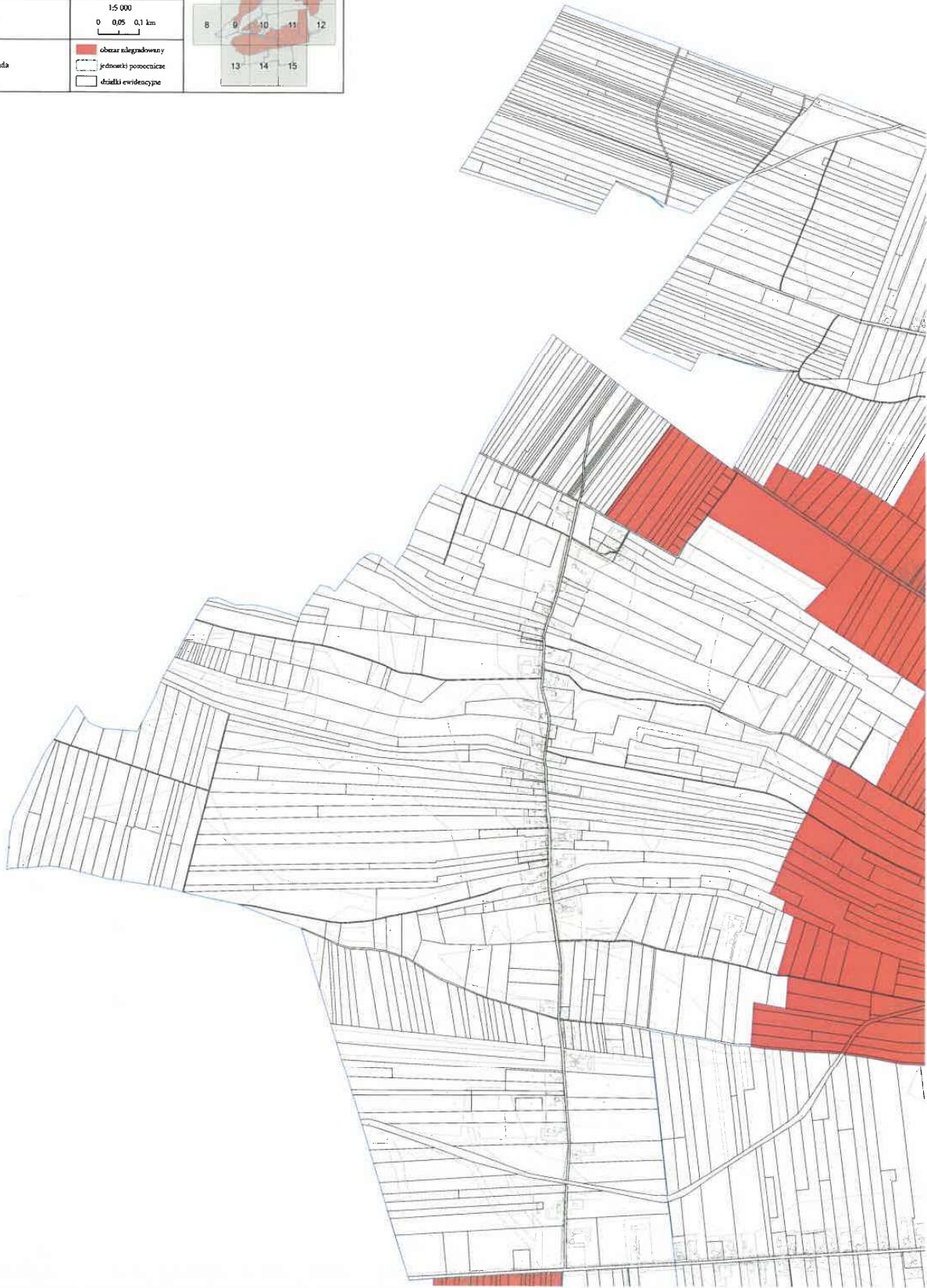
- Wykres 1. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 1
Wykres 2. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 2
Wykres 3. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie nr 3

Spis fotografii:

- Fot. 1. Typologia osadnictwa na obszarze wiejskim w Gminie Poniatowa
Fot. 2. Pozostałości parku dworskiego w Niezabitowie i osiedle po-PGR
Fot. 3. Zakłady Elektromaszynowe „EDA”

Tytuł mapy	OBZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	1	
Zródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda		

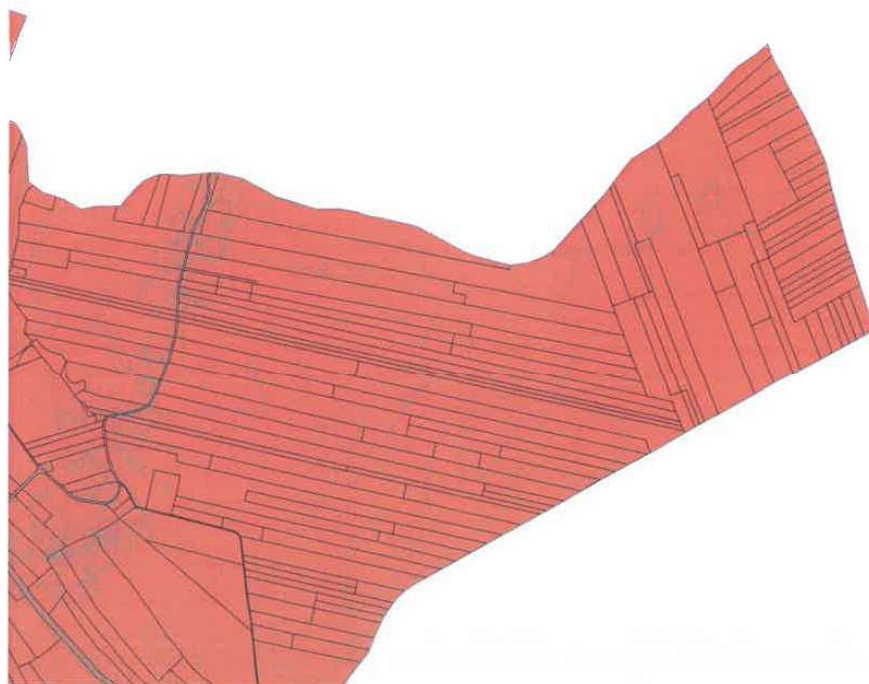
Załącznik nr 2 do uchwały nr LXX/502/23
Rady Miejskiej w Poniatowej
z dnia 28 kwietnia 2023 r.

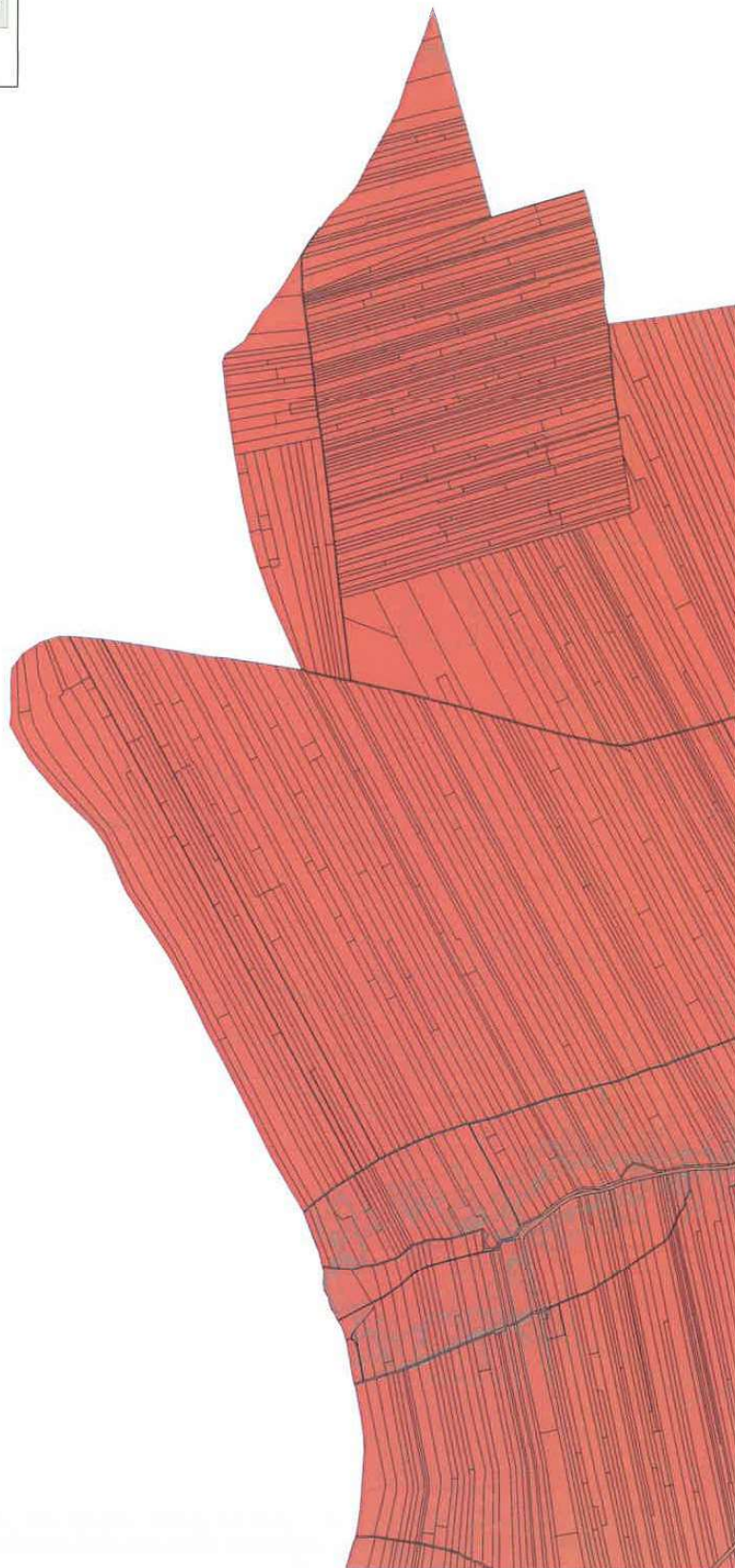
Tytuł mapy	OBSZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	2	
Zródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda		

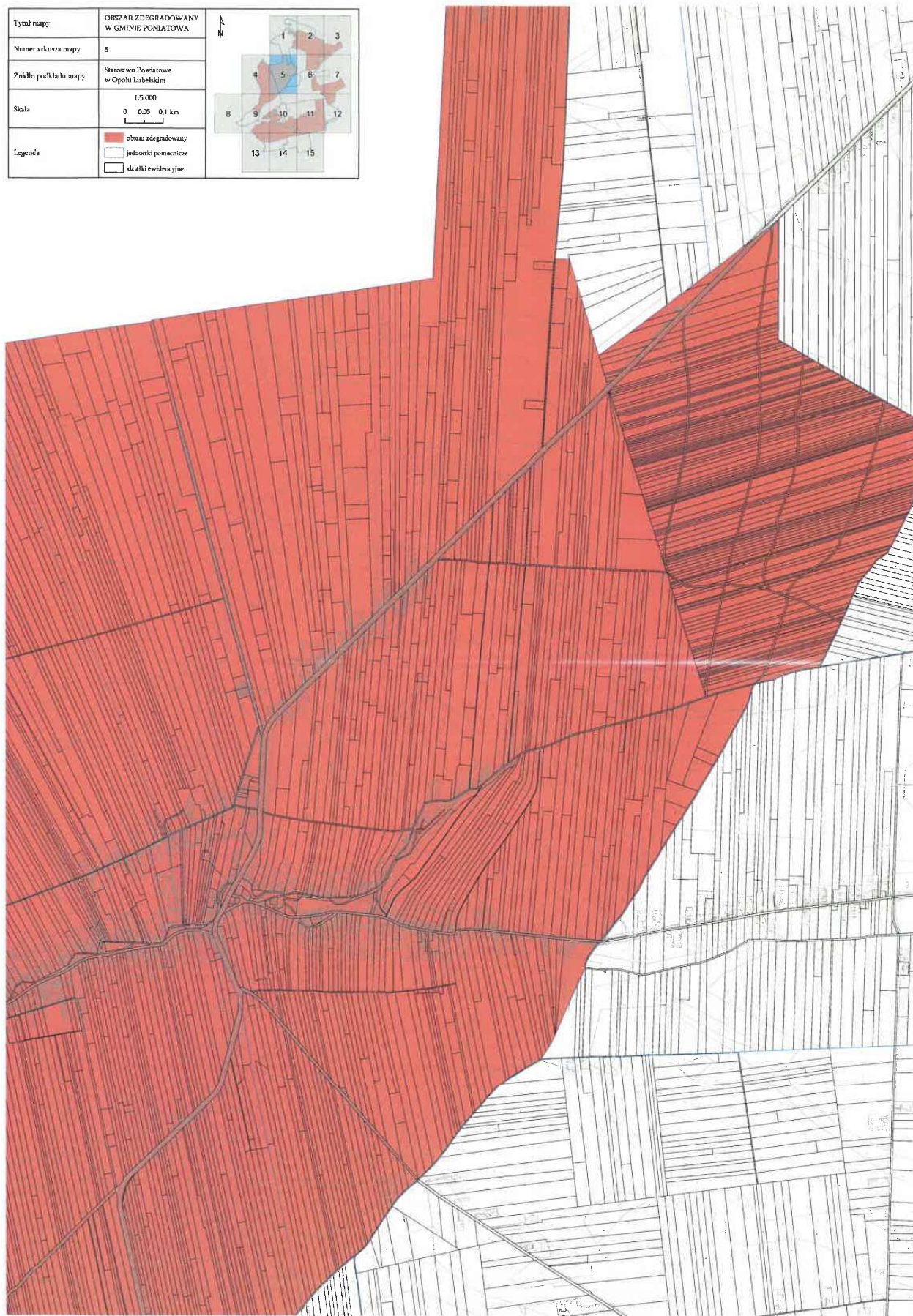
Tytuł mapy	OBSZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	3	
Zródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="width: 15px; height: 10px; background-color: red; margin-right: 5px;"></div> obszar zdegradowany </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 5px;"> <div style="width: 15px; height: 10px; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> jednostki pomocnicze </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 5px;"> <div style="width: 15px; height: 10px; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> działki ewidencyjne </div>	

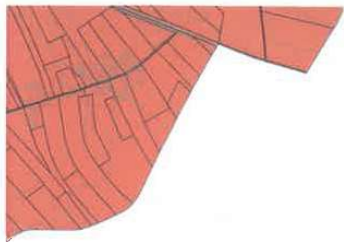
Tytuł mapy	OBSZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	4	
Zródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="width: 15px; height: 10px; background-color: red; margin-right: 5px;"></div> obszar zdegradowany </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 5px;"> <div style="width: 15px; height: 10px; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> jednostki pomocnicze </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 5px;"> <div style="width: 15px; height: 10px; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> działki ewidencyjne </div>	

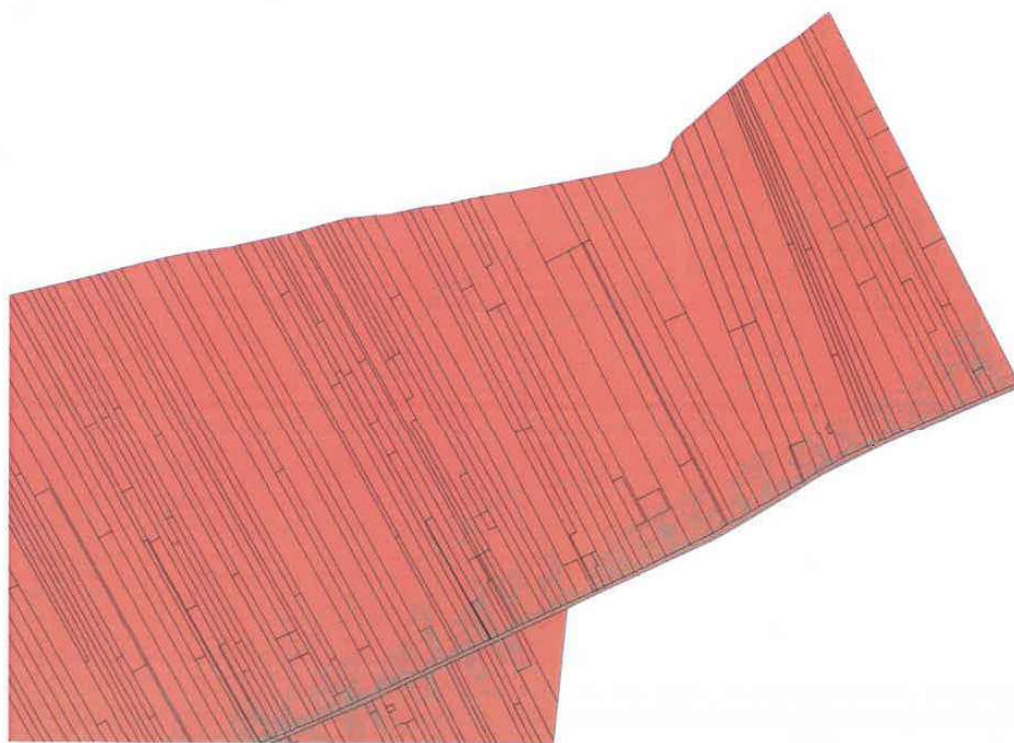
Tytuł mapy	OBSZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE POMIATOWA	
Numer arkusza mapy	5	
Zródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar zdegradowany jednostki pomocnicze działki ewidencyjne	

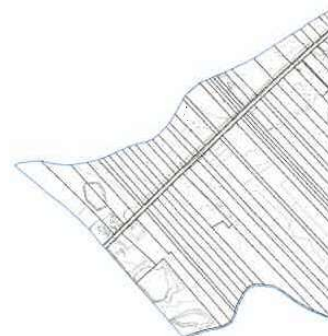

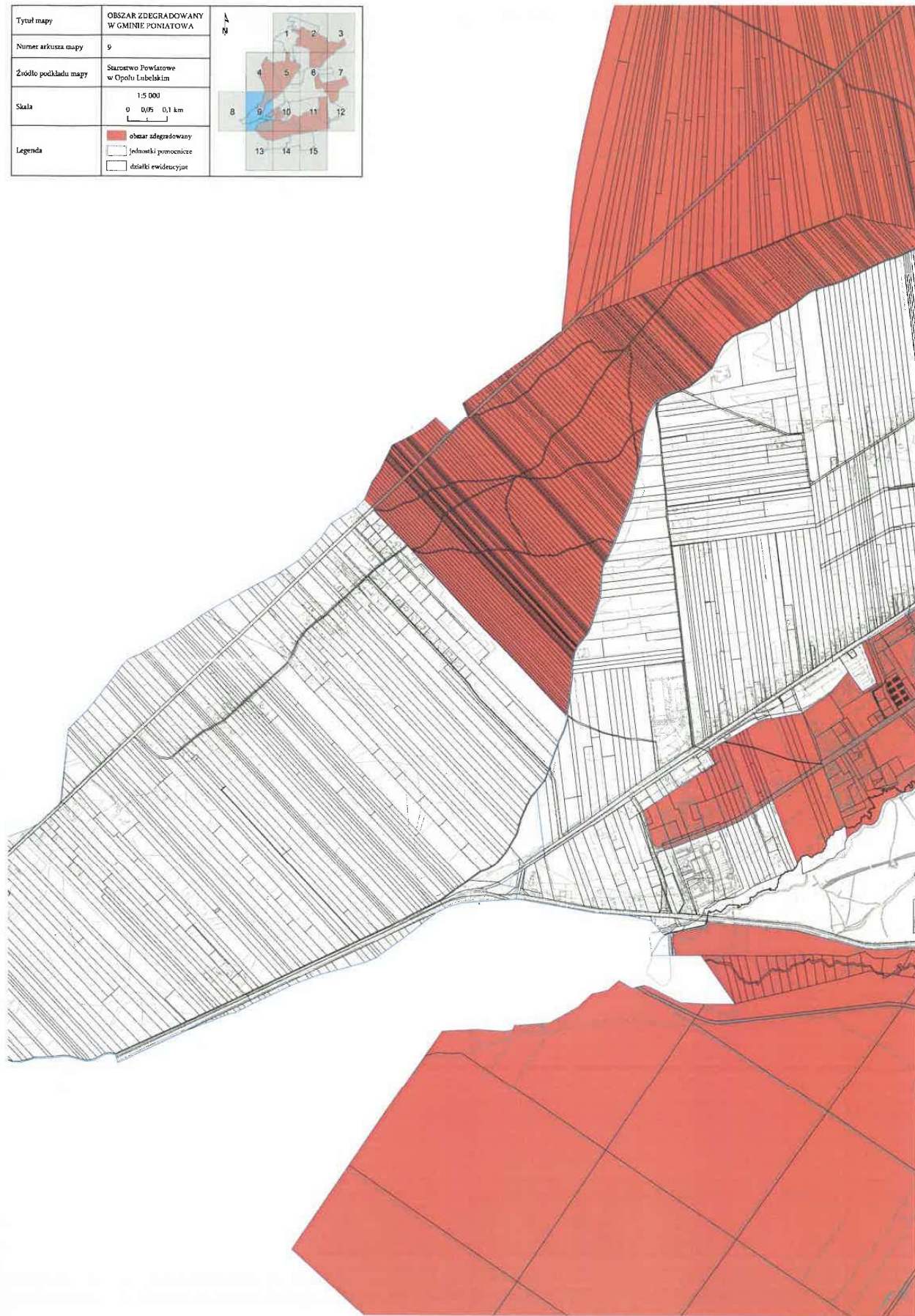
Tytuł mapy	OBSZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	7	
Zródło podkładu mapy	Surozwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	15 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar zdegradowany jednostki pomocnicze działki ewidencyjne	

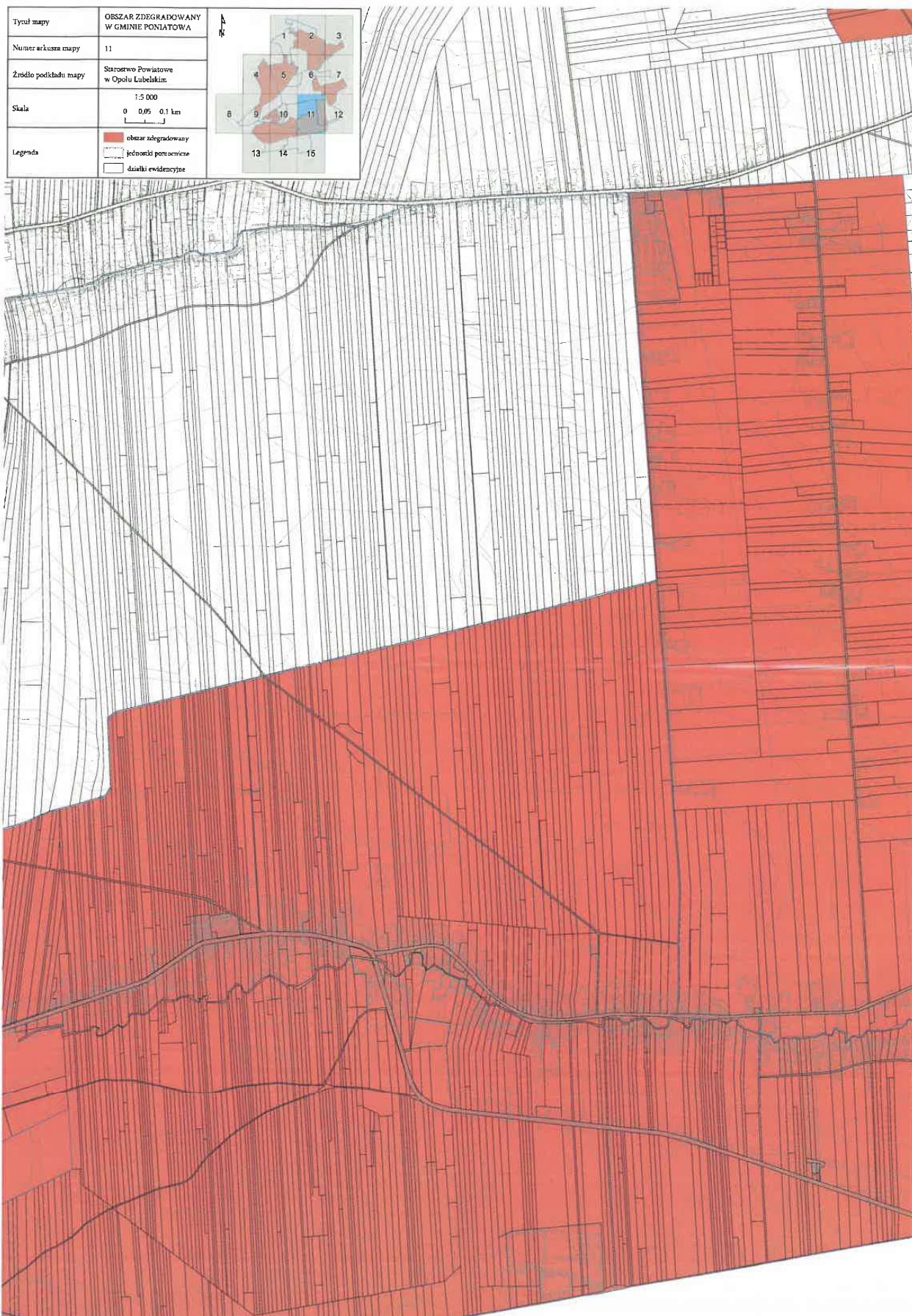
Tytuł mapy	OBSZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	8	
Zródło podkladu mapy	Szacowno Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="width: 15px; height: 10px; background-color: red; margin-right: 5px;"></div> obszar zdegradowany </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 5px;"> <div style="width: 15px; height: 10px; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> jednostki pomocnicze </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 5px;"> <div style="width: 15px; height: 10px; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> działki ewidencyjne </div>	

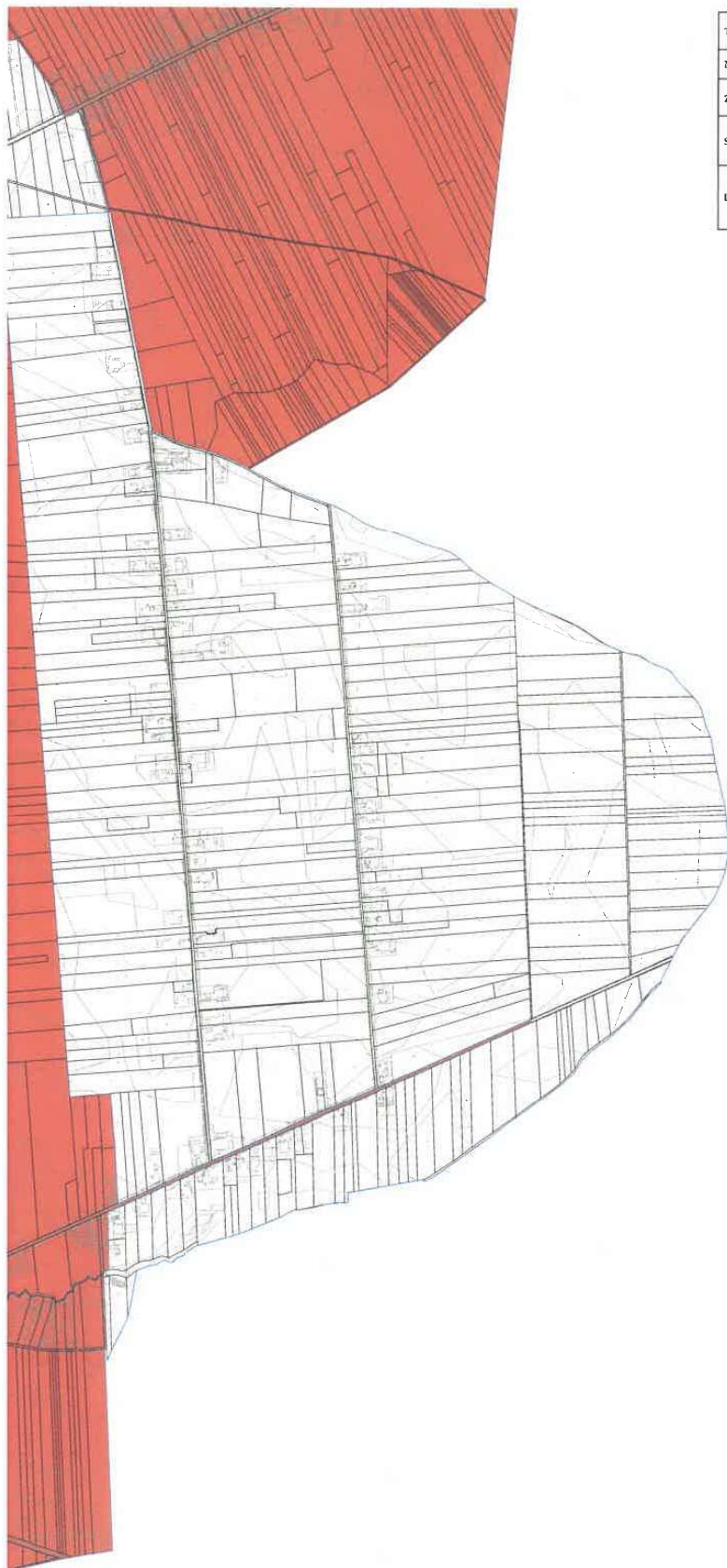

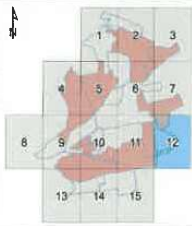

Tytuł mapy	OBSZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	9	
Źródło podkladu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="width: 15px; height: 10px; background-color: red; margin-right: 5px;"></div> obszar zdegradowany </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 5px;"> <div style="width: 15px; height: 10px; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> jednostki pomocnicze </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 5px;"> <div style="width: 15px; height: 10px; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> działki ewidencyjne </div>	

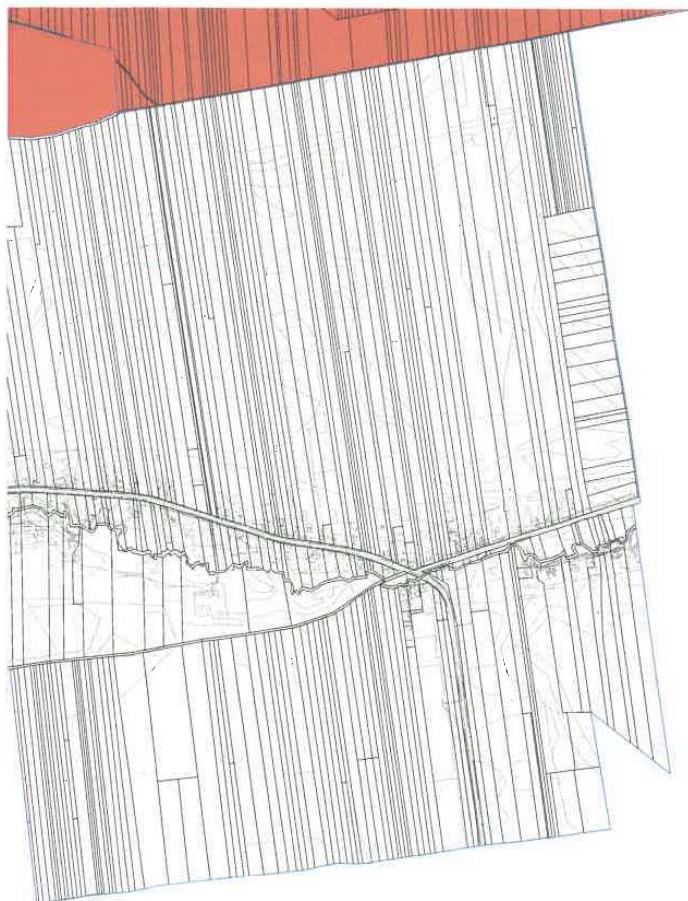
Tytuł mapy	OBSZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE PONIATOWA		
Numer arkusza mapy	12		
Źródło podkładu mapy	Starcustwo Powiatowe w Opolu Lubelskim		
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km		
Legenda	 obszar zdegradowany jednostki pomocnicze działki ewidencyjne		

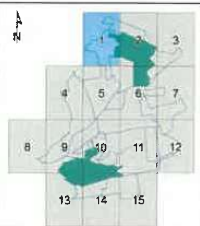
Tytuł mapy	OBSZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	13	
Źródło podkladu mapy	Skarstwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar zdegradowany jednostki pomocnicze działki ewidencyjne 	

Tytuł mapy	OBZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE POMIATOWA	
Numer arkusza mapy	14	
Źródło podkladu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar zdegradowany jednostki pomocnicze działki ewidencyjne 	

Tytuł mapy	OBSZAR ZDEGRADOWANY W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	15	
Źródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<div style="display: flex; gap: 10px;"> <div style="width: 15px; height: 10px; background-color: red; border: 1px solid black;"></div> obszar zdegradowany <div style="width: 15px; height: 10px; border: 1px solid black;"></div> pojedyncze pomocnicze <div style="width: 15px; height: 10px; border: 1px solid black;"></div> działki ewidencyjne </div>	

Tytuł mapy	OBZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	1	
Źródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar rewitalizacji jednostki pomocnicze działki ewidencyjne	

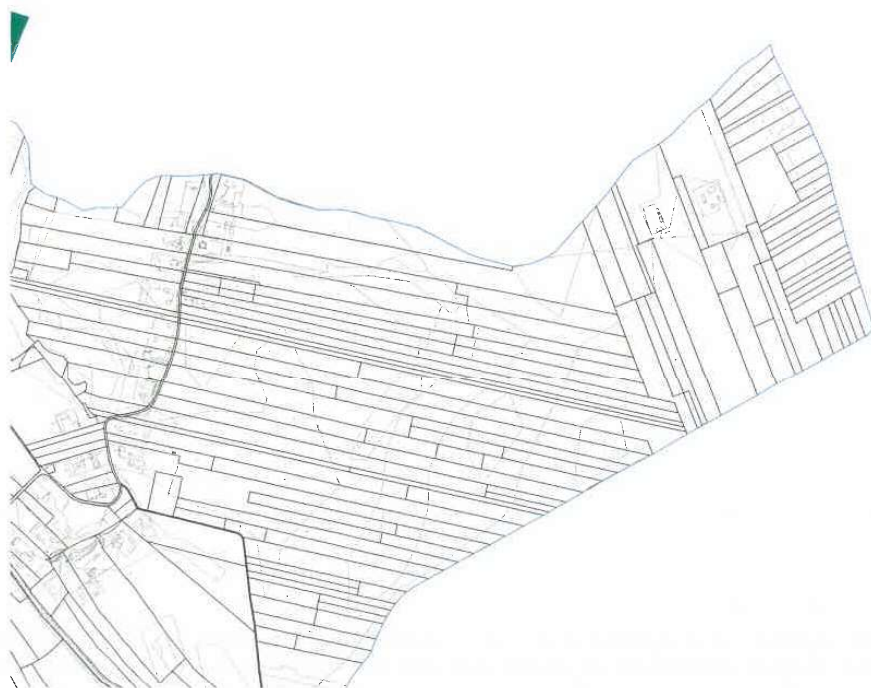
Załącznik nr 3 do uchwały nr LXX/502/23
Rady Miejskiej w Poniatowej
z dnia 28 kwietnia 2023 r.

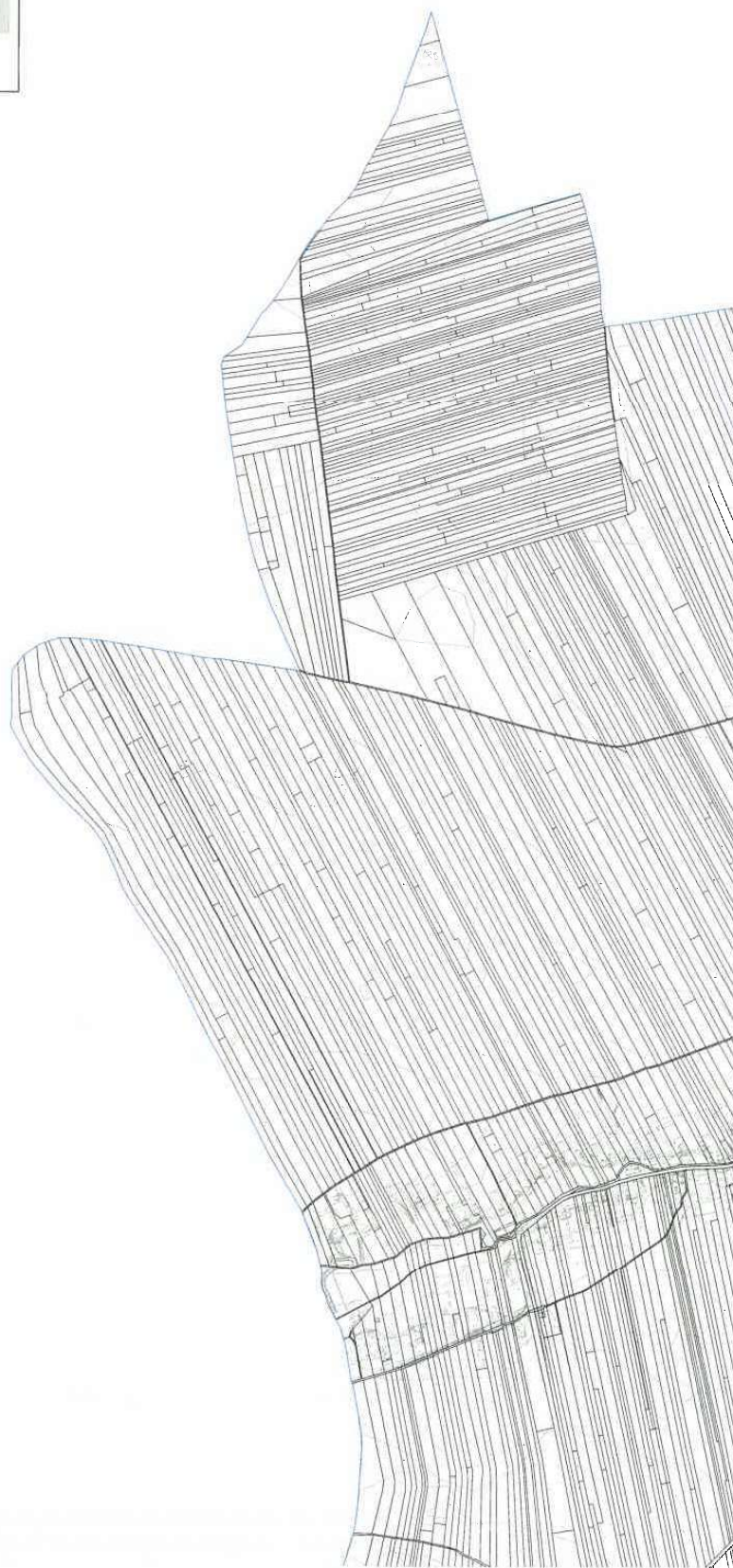
Tytuł mapy	OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE POMIATOWA	
Numer arkusza mapy	2	
Zródło podkładu mapy	Szeregowo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar rewitalizacji jednostki pomocnicze działki ewidencyjne 	

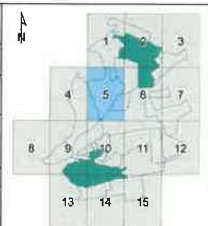

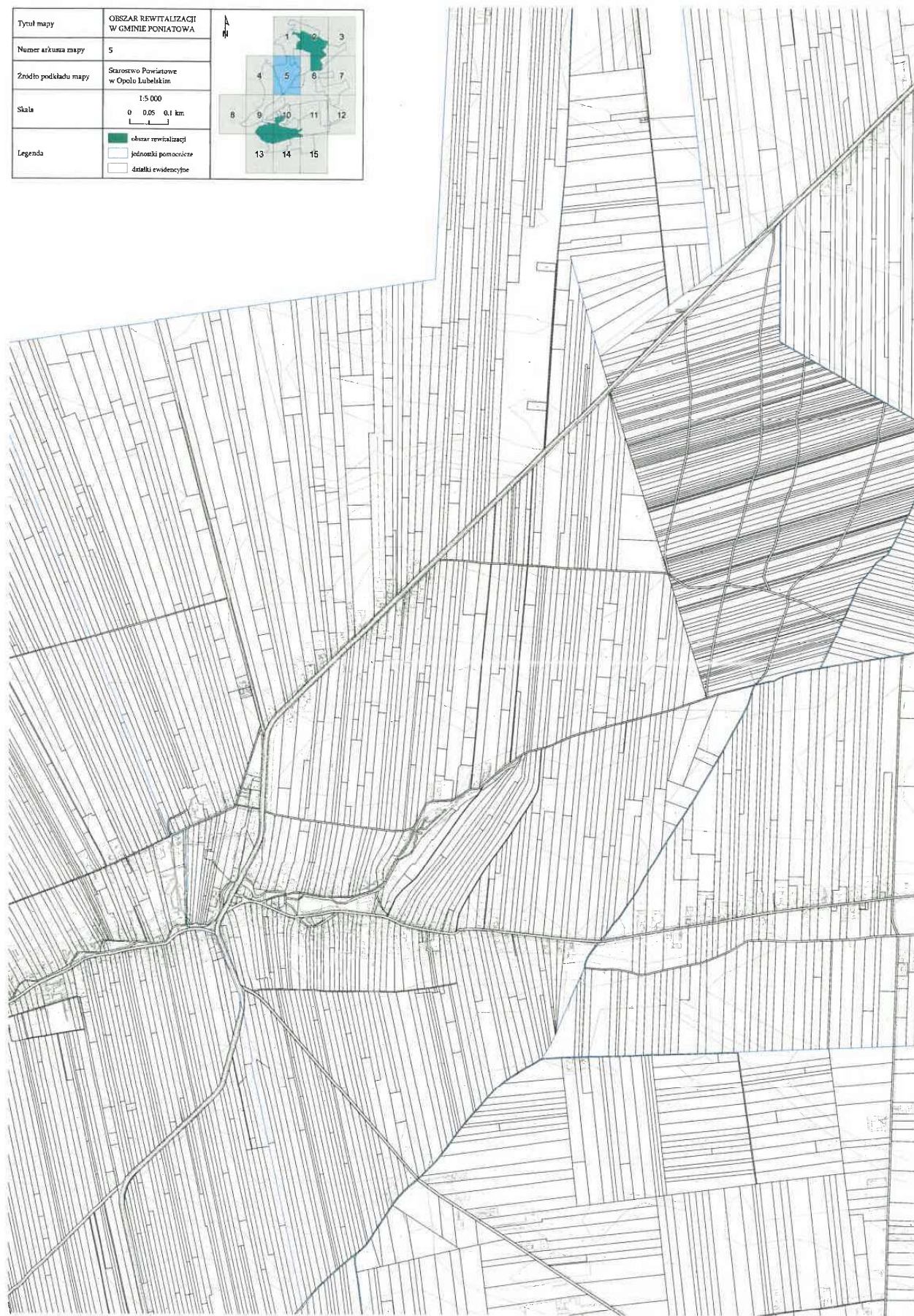
Tytuł mapy	OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	3	
Zródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar rewitalizacji jednostki pomocnicze działki ewidencyjne 	

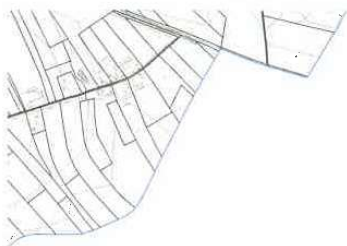
Tytuł mapy	OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	4	
Źródło podziału mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar rewitalizacji jednostki pomocnicze działki ewidencyjne	

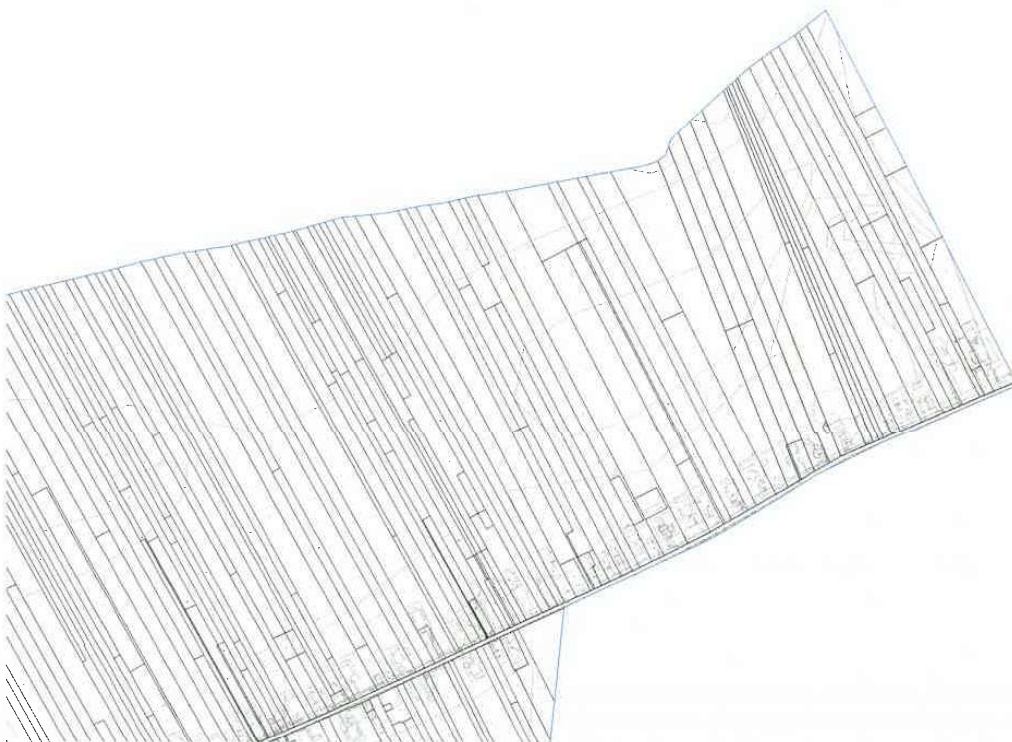
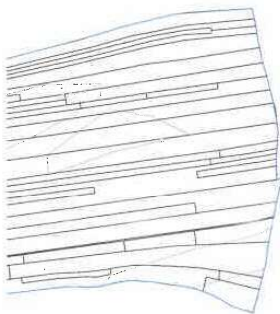
Tytuł mapy	OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	5	
Zródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar rewitalizacji jednostki pomocnicze działki ewidencyjne	

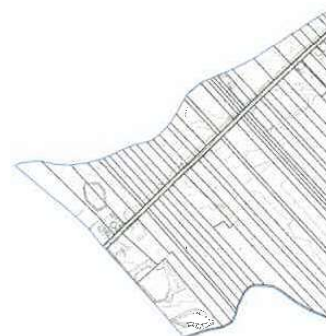

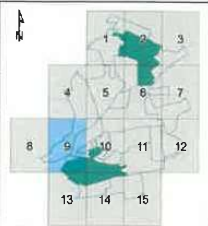

Tytuł mapy	OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	7	
Źródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar rewitalizacji jednostki pomocnicze działki ewidencyjne	

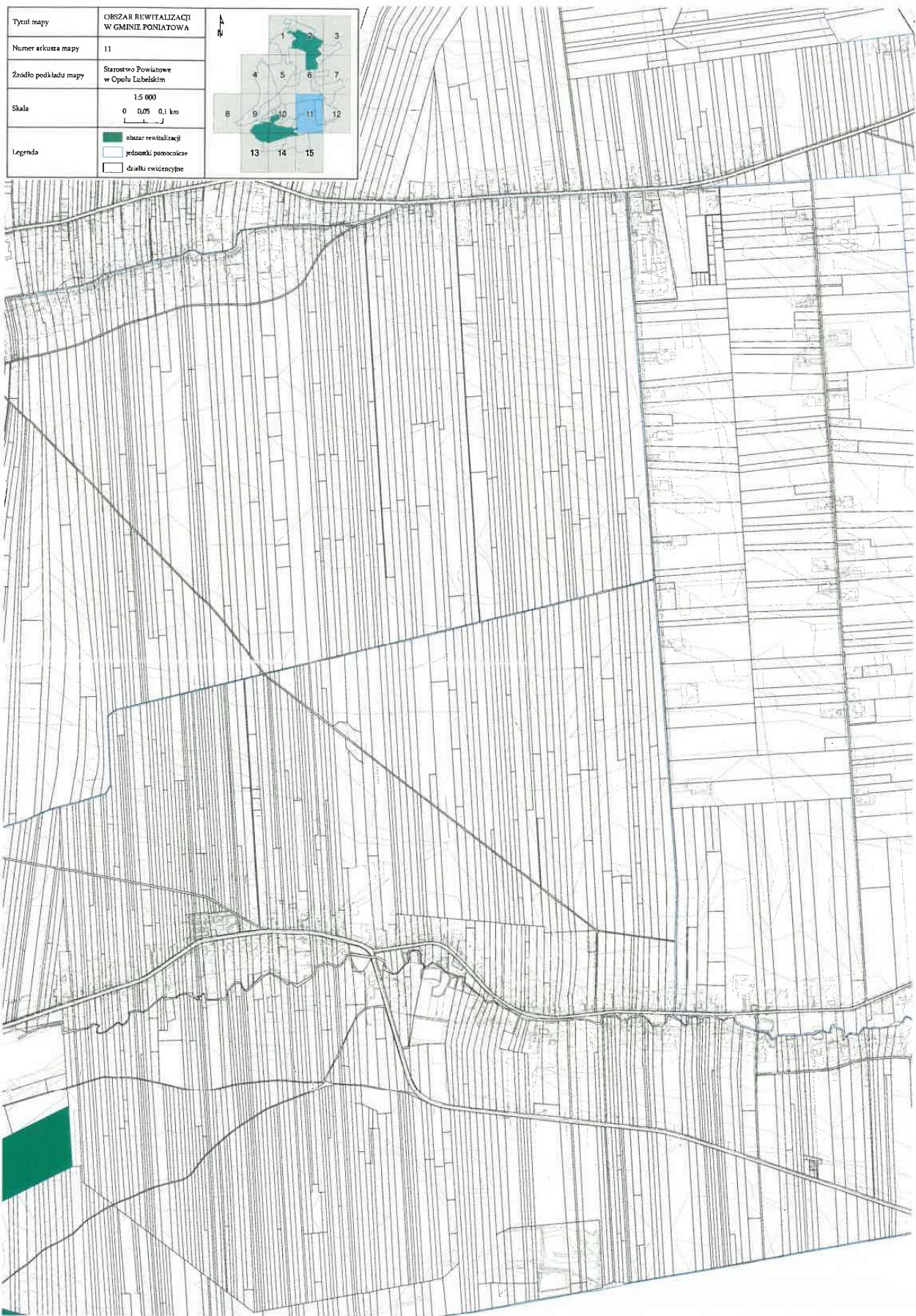
Tytuł mapy	OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	8	
Zródło podkladu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar rewitalizacji jednostki pomocnicze działki ewidencyjne 	

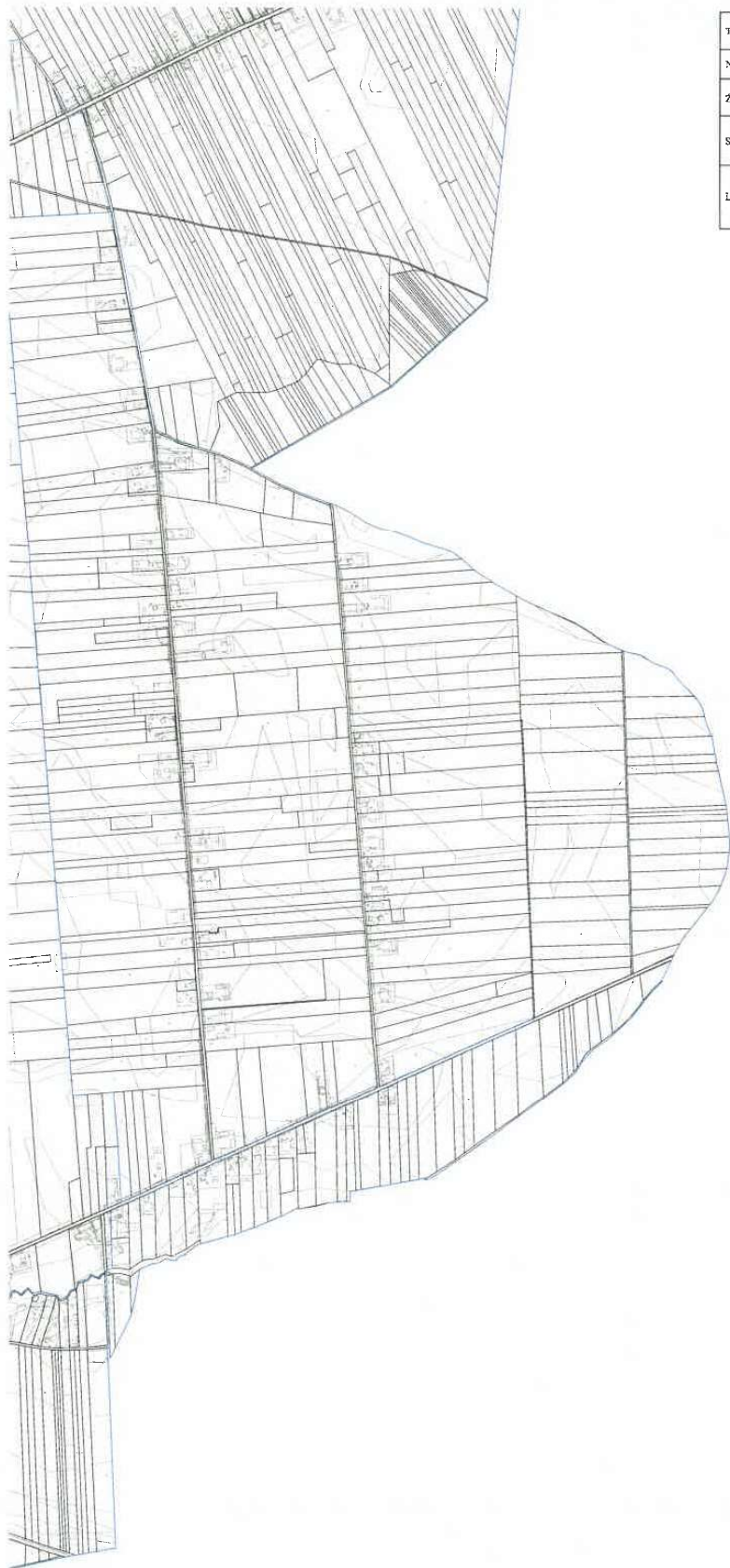

Tytuł mapy	OBZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	9	
Zródło podkładu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar rewitalizacji jednostki pomocnicze działki ewidencyjne	

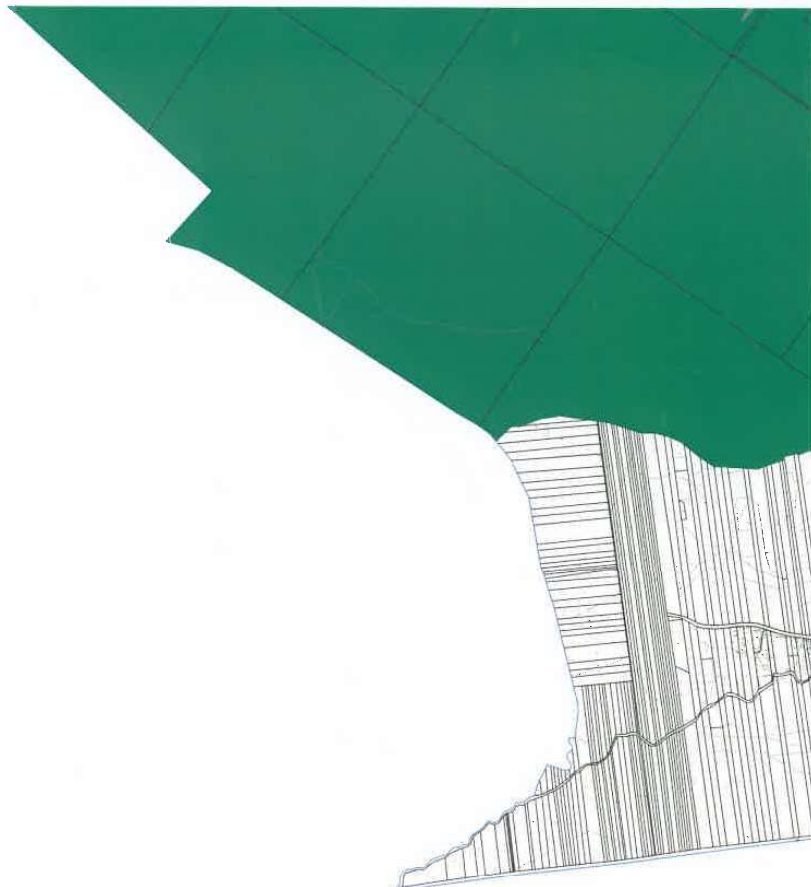

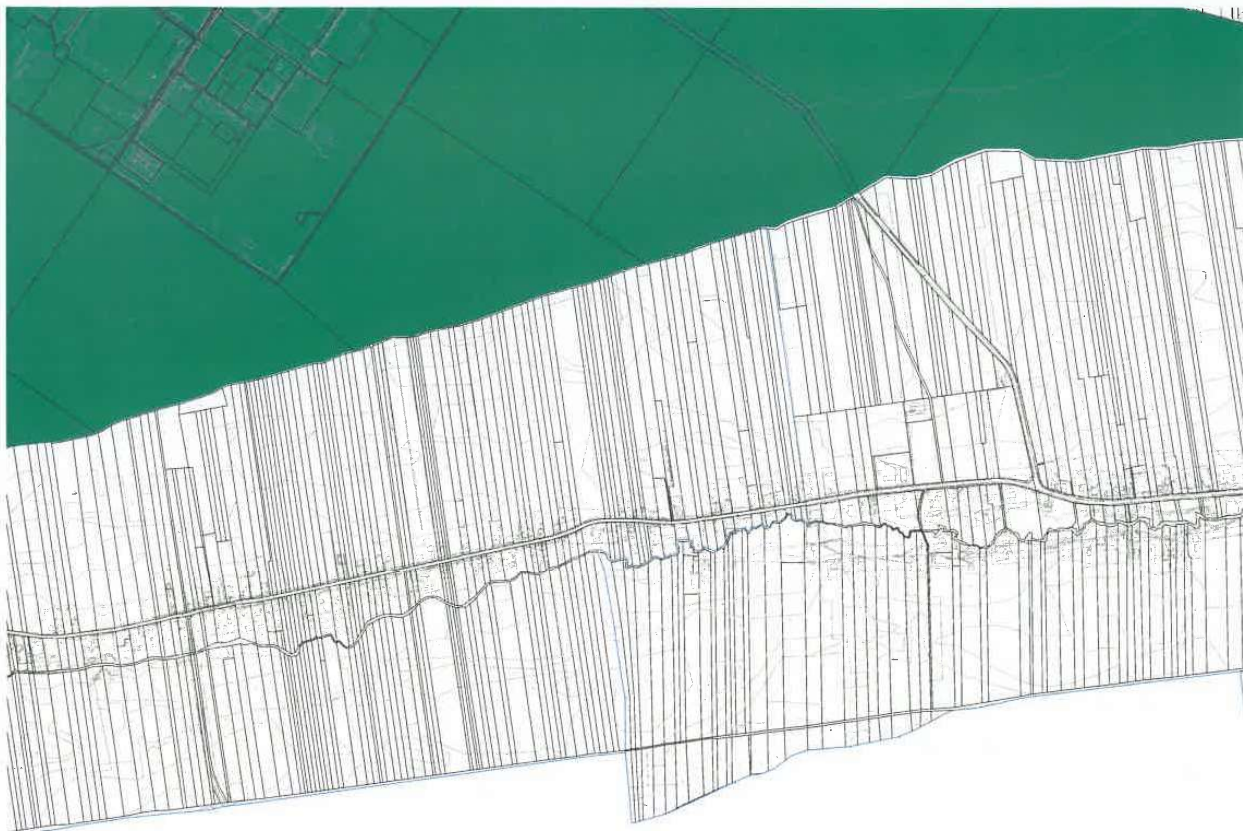

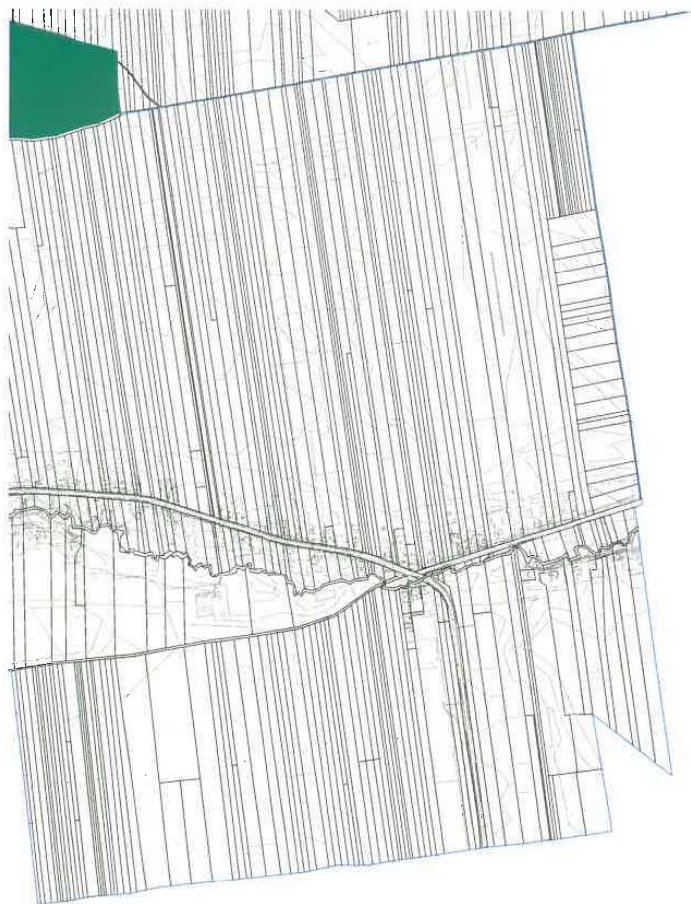
Tytuł mapy	OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	12	
Zródło podkladu mapy	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	 obszar rewitalizacji parcelarki pomocnicze działki ewidencyjne	

Tytuł mapy	OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIĄTOWA	
Numer arkusza mapy	13	
Źródło podkładu mapy	Skarstwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar rewitalizacji jednostki pomocnicze działki ewidencyjne 	

Tytuł mapy	OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	14	
Źródło podkładu mapy	Skarstwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<ul style="list-style-type: none"> obszar rewitalizacji jednostki pomocnicze działki ewidencyjne	

Tytuł mapy	OBZAR REWITALIZACJI W GMINIE PONIATOWA	
Numer arkusza mapy	15	
Źródło podkładu mapy	Skarstwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	
Skala	1:5 000 0 0,05 0,1 km	
Legenda	<div style="display: flex; flex-direction: column; gap: 5px;"> <div> obszar rewitalizacji</div> <div> jednostki pomocnicze</div> <div> działki ewidencyjne</div> </div>	